ږلی او ګولی

حبیب الله رفیع

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

B
3.532
RAF
1717

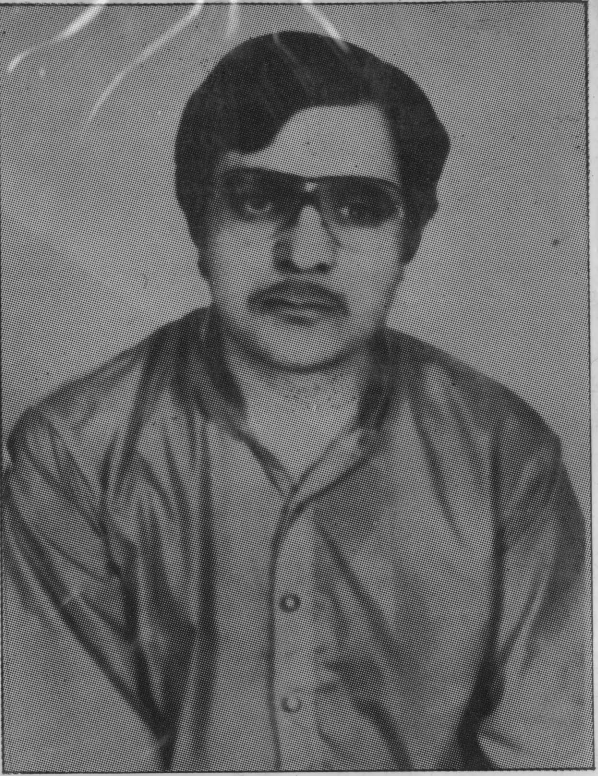

امان

د امان کتاب له خپرونو څخه
پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

ږلی او ګولی

ویناوال

حبیب الله رفیـــع

۱۳٦۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

- د کتاب نوم : بلها او ګولها
- وینا وال : حبیب الله رفیع
- د چاپ کال : ۱۳٦۷
- خطاط : شاه محمود پتنګ نقشبندي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

تړون

د هغو سرلوړو شهیدانو په نوم

چې

په مېړانه د ګولیو په ږلیو ورګډ شول

خو

خپل ناولي دښمن ته یې سر ونه

ټیټ نه کړل

په مینه

حبیب الله رفیع

لړ

سریزه	۱
د استاد پژواک لیکنه	۲
د بناغلي پسرلي لیکنه	۱۱
د بناغلي روحاني لیکنه	۱۴
د بناغلي تنکیال لیکنه	۱۷
د بناغلي جهاني شعر	۲۱
د بناغلي نور شعر	۲۵
خپلې خبرې	۳۱
لویه خدایه!	۴۷
د ملي ځیره	۴۸
ژړا	۵۰
د حق کور	۵۱
د اختر ورځ	۵۸
زما جرم	۶۴
غزل	۶۵
متل	۶۶
افغان	۶۸
سور خزان	۶۹
آبادي	۷۴
د استقلال لمن	۷۵
وېر	۷۶
میلمانه	۷۷
د اختر دعا	۷۹
زندان	۸۱
سلسلې	۸۲
د پلار په لار	۸۳
لوېه سر	۸۳
د کمونیزم ځېره	۸۴
خبرې نه کوي	۹۰
د خره مینه	۹۱
د آزادۍ شپې	۹۲
د نور ځلي	۹۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

له ماخوښي له ماطرب مه غواړئ	۹۴	د ښاروي ګوند ترانه	۱۲۹
مې - بي	۱۰۰	وینه او مینه	۱۳۰
نقاهت	۱۰۰	سالنګ که سالنه	۱۳۲
د وینو باران	۱۰۱	کمونستي	۱۳۳
دولت که دو، لت	۱۰۲	د وینو رنګ	۱۳۴
زحمت کښ او زحمت کښ	۱۰۲	سرونه ګرل	۱۳۶
راسره وشهل	۱۰۳	للون	۱۳۷
اکسا، کام، خاد	۱۰۴	داوطن	۱۳۸
شاه شجاع او ببرک شا	۱۰۴	د شهید وینه	۱۴۰
خاک من	۱۰۵	څه ونه وایې ؟	۱۴۱
د لستوڼي مار	۱۰۸	جبه زار	۱۴۲
رجیم	۱۰۸	د شمال له خوا شمال دی	۱۴۳
د وینو بهیر	۱۰۹	ستالین او امین	۱۴۷
د نور خلی	۱۱۷	توقفګاه زمان	۱۴۸
بت پرستي	۱۲۰	د ننګ تدبیر	۱۵۰
زیری	۱۲۱	غوړیدلی ری افغانستان	۱۵۱
د ورشو - ورشو	۱۲۷	دردانې	۱۵۴
پخه لار	۱۲۸	مناجات	۱۵۵

درزونه	۱۵۹
عقد	۱۶۰
د اتفاق صف	۱۶۰
زندان	۱۶۱
جوړه	۱۶۲
سیلانی	۱۶۳
پوړ	۱۶۴
د سپېدو خط	۱۶۵
بریث نف	۱۶۶
وینې	۱۶۷
انجام	۱۶۸
اوړ پوړې شو	۱۷۰
فرڅائیږی	۱۸۲
ردیف بندگی	۱۸۳
نوی دام	۱۸۴
د مسافر جنازه	۱۸۵
سپېدې	۱۸۶
دباغ	۱۸۷
بل جهان	۱۸۸
مجاهد، مهاجر	۱۸۹
زما قاتله	۱۹۰
د ملت لښکر	۱۹۱
غلامي	۱۹۱
د محبوب غېږ	۱۹۲
غزل	۱۹۳
ملی ماتم	۱۹۴
وطن پلوړي	۱۹۵
تشکل	۱۹۵
راز	۱۹۶
لوړ سروته	۱۹۷
تصویر	۱۹۸
د مور غېږ	۱۹۹
برېالی پاڅون	۲۰۰
اسیر	۲۰۴
د زړه غوټه	۲۰۵
کربلا ته سلام	۲۰۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوبې کوي	۲۰۸
د یلدا شپه	۲۰۸
پیغام	۲۰۹
عمر	۲۱٦
لوړې شملې	۲۱۷
د مجاهدو ماشومانو ترانه	۲۱۸
د ایمان زور	۲۲۰
شهیدانو	۲۲۰
چیرته ولاړ شم؟	۲۲۱
د تاریخ غبرګون	۲۲۲
د حق لمر	۲۲۵
د ځان مرګ	۲۲٦
د تره کي په یاد	۲۲۷
د سر سیوری	۲۲۸
غم	۲۲۹
فلکه	۲۳۰
ګران	۲۳۱
یو لیک	۲۳٦
چاربیته	۲۳۷
د ننګ تاریخ	۲۳۹
سوې مسرې	۲۴۰
د نیل پر غاړه	۲۴۱
د وحشت غېږ	۲۴۸
خرس مرګي	۲۴۹
د اقتدار جنګ	۲۴۹
نوږین	۲۵۰
امتحان	۲۵۱
د خوشال بابا په مزار	۲۵۲
مقابله	۲۵۳
ټیپې غاړول	۲۵۳
د ذبیح الله شهادت	۲۵۴
فردوس	۲۵۴
منظوم لیک	۲۵۵
لوی فاتح	۲۵٦
د روند غم	۲۵٦
د بمن	۲۵۷

په شینډنډ کې	٢٥٨
پر لیبیا تیری	٢٥٨
د مینې بقاء	٢٥٩
یو هدف	٢٦٠
د روس بڅه	٢٦٠
نوې سا	٢٦١
د زړه قصه	٢٦٢
د زړه کوړ	٢٦٢
د بهار په لوری	٢٦٣
اصلي رنګ	٢٦٤
دار	٢٦٤
د افغان فخر	٢٦٥
فاصله	٢٦٦
ولایت	٢٦٦
رشته	٢٦٧
د روس بار	٢٦٧
د شهید وینه	٢٦٨
پلی نوم	٢٦٨
مرام	٢٦٩
د سپیدو خنجر	٢٦٩
لفظي بشردوستان	٢٧٠
حراوتونه	٢٧٠
د پښواک پښواک	٢٧١
آسیا	٢٧١
قدمونه	٢٧٢
ائتلاف	٢٧٢

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

له کوم وخت نه چې په افغانستان کښې د کمونستي وحشت له لاسه د اور، وینو، ویرې او ویر سلسله را ننښلېدلې ده، له همغه وخته زما د شعر دنیا هم د اورونو او ویرونو په حلقه کښې راګېره شوې او د یوه مظلوم ملت د اسویلیو او زګیرویو او په عین حال کښې د یوه مغرور ملت د بهادریو او تکبیرونو چیغې په خپله غېږه کښې رانغاړي.

څو کاله پخوا ما د جهاد له فرهنګي سنګره «اورونه او ویرونه» نشر کړل او خپل غمونه او دردونه مې له خپل غمځپلي او دردمن ملت سره شریک کړل دوی هم په مینه واورېدل، د وسله وال سنګر غازیانو هم ونغوښتل او ازانګه یې هم را ورسېدل.

ما په «اورونه او ویرونه» باندې د هېواد د لوی مبارز او مجاهد لیکوال او پیاوړي شاعر او ادیب استاد عبدالرحمن «پژواک» نه نظر غوښتی و، دوی په زهیر او ناروغ ځان تکلیف وکاله او ارزښتناکه مقدمه یې پرې ولیکله، ما غوښتل دا مقدمه د «اورونه او ویرونه» له دوهم چاپ سره خپره کړم خو د «اورونه او ویرونه» نر چاپ وروسته مې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

جهاد نور شعرونه هم ویلی دي او دا مې چې پرېږ ور زیات کړل یوه بله مجموعه ترې جوړه شوه نو ځکه مې د دې مجموعې نوم «بلې او کولې» کېښود او د استاد پژواك دا ارځستناکه لیکنه مې یې په سر کښې راوړه او هم مې د ادبي دوستانو هغه لیکنې چې په «اوروونه او ویرونه» یې د نثر او د نظم په بڼه کښلې وې ورسره ملې کړې او ورسره مې د اوروونه او ویرونه کتاب د سریزې یوه برخه چې د «اور او ویر داستان» دی په دې مجموعه کښې راوړه او دا دې خپل جهادي شعرونه له ۱۳۵۷ کال نه تر ۱۳۶۵ کال پورې د «بلې او کولې» په نوم ستاسو درنو لوستونکو مجاهدو او مهاجرو ورونو ځې ته بډم او خپل ګله درونه دره درسره سپکوم!

په مینه

ح - رفیع

پېښور - فقیرآباد

۱۳۶۵/۱۱/۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

بقلم استاد پژواک :

یاحق !

از کیان ما دگر شهنامه ها نتوان سرود
بعد ازین خواهیم گفت آوارگانی داشتیم

نازیدن به کیان برای فرزندان کشوری باستانی مانند افغانستان در میان عواطف پاك سرمدی یك احساس فطری و ابدیست ، چندان که انسان آرزومند است بعد از مرگ در وطن خودش بخاک سپرده شود . و اما چنانکه همه آوارگی ها یکسان نیستند همه آوارگان را نیز نمیتوان همسان شمرد . این چندگونگی در میان کیان هم هست : آنانیکه بنام شان باید نازید وآنانیکه نام شان مایهٔ ننگ است .

درود بر ارواح پاك آن آوارگانی که کودکان و فرزندان برهنه وگرسنهٔ شانرا در غربت گذاشته به وطن باز گشتند ، با دشمن جنگیدند وجز کارنامه و سرافشان میراثی نگذاشتند و درود بر آوارگانی پی آنانرا میگیرند و سنت مقدس شهیدان راه حق وآزادی ، جهاد و مبارزهٔ ملی را فرض عین میدانند جان می سپارند

(c) ketabton.com: The Digital Library

وراه ابدیت می سپرند .

همچنان

درود بر آوارگانی که با خامه و زبان مبارزه میکنند وبا فکر و بیان در دفاع از نوامیس معنوی وملی جان می کنند، اشعار شان سرود غازیان ، مرثیهٔ شهیدان ، زمزمهٔ بیوگان ونوازندهٔ یتیمان است ، اینها تلامید رحمان هستند .

خوشال خان ختک آن مرد بزرگ ملی با خامه و شمشیر جنگید . خود شمشیری بود در دست زمان خویش که قدرت او را در افق شهامت ملت افغان در برابر بیگانگان آخته بود . هنگامیکه آفتاب زندگانی وی نشست وآن تیغ برهنه در غلاف خاک گذارده شد قریحهٔ جاوید وخامهٔ سرمدیت آفرین وی کارنامه های سر- افشان او وسربازان شهسوار هرکاب او را برجریدهٔ روزگار و برگ های اعصار نبشت وبر لوحهٔ فرخندهٔ وآفرین فخرنامهٔ ملت او رسم کرد ، ارژنگ نگارینی که حواشی آن با خون کشتگان راه آزادی مزین است ، نگاری که نخواهد زدود و رنگی که نخواهد خشکود .

اگر قلم ها نبودی چشم معنویت ملت افغان آن علم ها را برافراشته ندیدی و برخود نگری های مقدس خویش روشن

(c) ketabton.com: The Digital Library

نماندی .

کتاب « ایرونه او ویرونه» اثر منظوم حبیب الله رفیع همینکه بمن رسید مانند همه آثار شعرای ملی مرا ساعت ها مشغول نگهداشت ودر تنهایی های تاریک دوراز وطن بمن تسلی بخشید که الحمدلله درست آموخته بودم که روح آزاد اسیر نمیشود و خون شهید نه می خشکد . سرافشان غازیان زنگ وملت افغان ننگ نمی پذیرند .

من با رفیع در آوان مصیبت آشنا شدم . آشنائی در مصیبت رشتهٔ همدردی است که دلهای درد دیده راباهم می پیوندد . درینگونه آشنائي حقایق تلخ و دشوار در همه چشمان بیک گونه جلوه می کنند وهمه دست هائیکه همدیگر رامی فشارند بیک ریسمان چنگ می زنند . آشنایان همدرد دوستان همسنگر میشوند .

رفیع را جوانی یافتم صمیم . اعتماد من بر این پندار یک احساس گوارا و یک امید شایان پرورش بود . پیرمردان درینگونه احوال خویشتن را با چشمان جویندهٔ آرزوهای خود شان ، بویژهٔ آرزوهائیکه خود توان بر آوردن آنرا ندارند، در روح جوانان می بینند که هرچند تنها بر سیمای شان

(c) ketabton.com: The Digital Library

آشنا شده اند با دلهای شان نا آشنا نیستند .

هر هنرور یک شخصیت دارد که کم یا بیش در هنر وی هویدا میشود . اگرچه چون کلیه اگر نایاب نباشد فراوان کمیاب است نمیتوان این گفته را کلیه خواند زیرا گویندگانی را می‌شناسیم که در قصاید خویش گدایان طماع هستند و در غزلهای خویش در ادعای مناعت و قناعت غلو میکنند و نیز هستند کسانی که قهرمان پرست اند و معصومانه آدمپرستی میکنند . ارتباط هنر و هنرور حدیثی است که نمیتوان باختصار و اجمال بآن پرداخت که آنگاه نیز نمیتوان از دریافتن حقایق مطمئن بود .

در نظر من صمیمیت رفیع در اشعار او نمایان است و نیز « ایرونه از ویرونه » سراپا بیانگر آلام و مصائبی است که ناگزیر شعرای دورهٔ مصیبت عظمای ملی را همه گان صمیم و حقیقت گو نگهمیدارد زیرا همهٔ شان شاهدان عینی حقیقت های عجیبتر از افسانه هستند .

رفیع تنها شاعر نیست . جوانیست طالب العلم و دانشجو . احساسات و عواطف جوانی او را دانش و معرفت وی هدایت میکند و به ساحهٔ وسعت نظر رهنمون میگردد . رفیع مسلمان و افغان است از ینرو « ایرونه از ویرونه » ممزوجی از مناجات و حماسه های ملی است . باتوکل و ایمان یک جوان مؤمن و باعقیده و باور به شهامت ملت افغان سخن

(c) ketabton.com: The Digital Library

میگوید . آنچه خودش در آغاز کتاب در «داستان اورو ویر» نوشته است محلی برای شرح مزید نمیگذارد . اما باید بافزایم در اینکه میگوید این اشعار او کیف ادبی ندارد تواضع میکند . نظم و نثر او کیف ادبی دارد بویژه که لهجهٔ ورد کی از مزایای خاص بهره منداست که زادهٔ بر کنار بودن آن در قلب افغانستان از تاثیرات زبانهای دیگر در شرق و غرب حتی جنوب کشور است.

رفیع در تصویر مصایب و شهامت غازیان و مبارزین ملی قیام عام و تام ملت افغان را در سر تا سر کشور تمثیل میکند و پاس تقدس وحدت ملی را بحد اعلی نگهمیدارد و بهر دو زبان مردم خود سخن می سراید.

پیشتر از حقیقت پسندی شعرای دورهٔ مصیبت سخن کردیم ، حقیقت را شناختن ، آنرا پسندیدن و برگزیدن کار متفکرین است. این امر دماغ انسان است . ربط آن با روحیهٔ انسان بویژه گویندگان شایان اعتناست . روح ناتوان از کشف حقایق تلخ ودشوار که کار دماغ است متاثر می شود و به آنچه آنرا بدبینی می گویند می گراید و اما روح توانا و نیرومند در برابر آن قیام می کند و به اصطلاح خوشبین می پاید .

من از ستایشگران حقیقت پسندان خوشبین هستم یا آنکه میخواهم باشم . رفیع را به این گروه اخیر منسوب میدانم . چون مؤمن

(c) ketabton.com: The Digital Library

است از رحمت خدا نومید نمی شود. وچون افغان است به اندیشهٔ ناکامی تن در نمی دهد. اکثر اشعار وی به پیام پیروزی به مقطع میرسد و پایان شب سیاه را سپید می سازد.

میگوید:...

زه باوري یم چې دا کېږي
او ډېر ژر کېږي ....

روحیهٔ این باور در اکثر اشعار رفیع نمایان است وچنان مینماید که میترسد مبادا خوانندهٔ خود را بتاریکی مناظر مصیبت ملی برده باشد ومی شتابد که شمعی از امید بافروزد و اورا بروشنی های پیروزی برآلام رهبر شود. من مسرور هستم که خود را بااین شاعر جوان ملی باهمه ناتوانی و پیری همنوا می یابم:

آن کشور بامی که خراسان جهان بود
از شامت بد یکدود می تیره چو شام است

ایندم چو خسوفیست که تاچشم زنی، باز
خورشید ببینی که فرا از لب بام است

امید من آنست که نومید نگردی
زیراک چو نومید شدی کار تمام است

در پارچهٔ زیبای د «آزادی شپې» نیز روح آرزومند شاعر

(c) ketabton.com: The Digital Library

چون سپیدهٔ امید در افق تیرهٔ حوادث سیاه و شوم تبسم میکند و بر هنگامه های هولناک می خندد و از پیروزی روشنائی بر ظلمت و غلبهٔ حق بر باطل نوید میدهد .

هنگامیکه من این پارچه را خواندم پنداشتم برمزار شهیدی ایستاده ام که از خاك او گل سرخ روییده است و سکوت ژرف مرا به ثنا و درود وامیدارد . ربط این احساس روحی با شعر از مجهولات است و آنرا باید در ورای بینش و دانش خویش جستجو کنیم . آیا می توانیم به این سؤال که « رابطهٔ آب وگوهر چیست؟» پاسخ بگوئیم؟ ! شاید دردی که دل مرا فرامیگیرد و رنجی که روح مرا می آزارد زادهٔ حزن و سوگ نیست واحساس حقیقتی است که بر سعادت و شهامت آن شهید کرامت که رفیع در بارهٔ وی سخن میکند ، رشک می برم :

د شهید وینه به رنګونه راوړي
د امید وګلان به وغــــوړېږي

یاآنکه می پندارم در پهلوی آرزوی راستین خویش ایستاده ام ، خواستهٔ بهین خود را می بینم و در برابر آمال آفرین خویش جا گرفته ام امّا نمیتوانم بر آن برسم . چندانکه دامن آرزوها و امیدها دراز میگردد دست من کوتاه میشود زیراهنوز زنده هستم وبا

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر شکسته مبال پریده در فضائیکه پهنای آن خلای میان زندگی ومرگ است پر افشان میکوشم این جوتهی را با نفس های آخرین خویش پُر کنم و ذره های خاک را با منقار پریدهٔ خویش ببوسم.

این شعر مانند اکثر اشعار رفیع از سلاست و روانی بهره منداست و رشتهٔ آن گره ندارد بدرستیکه:

آب بود معنیٔ روشن کلیم
خوب اگر بسته شود گوهر است

اکثر شعرای زبان پښتو در عصریکه من به آن تعلق داشته ام شاعران طبیعی بوده و هستند.

این گفته تا حد زیادی در بارهٔ شعرای عالم و ادیب پشتو شعرائیکه کمتر سواد داشته و یا بیسواد بوده اند درست است. در گروه اول سخن آفرین آفرین سخن گل پاچا الفت و در گروه دوم شاعر مست و ملنگ ملنگ جان را میتوان مثال اعلی خواند. شعر رفیع نیز از تکلف آزاد است وطبع او را می شاید خداداد قلم داد.

داوګړي ډېر کړي خدایه!

عبدالرحمن پژواک

مه/ ۱۹۸۵ واشنګتن

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښاغلي محمد صدیق پسرلي لیکنه:

اورونه او ویرونه

د روان جهاد په دوران کښې که شاعرانو توري توپک ته لاس او سینې یې د ملحد دښمن مرمیو ته ډال کړې، د قلم خاوندان هم دومره بې تفاوته نه دي پاتې شوي . په زرګونو شعرونه- مقالې او پر سلګونو رسالې او کتابونه د جهاد پر ارتباط ولیکل شول چې یوه لویه برخه ممکن خپره شوې هم وي . د چاپ شویو آثارو په اعتبار دا ویلای شو چې د نن پرون ادبیات بر مخو راتلونکو زمانو کښې په ګوتښې تله تلل کېږي لکه څرنګه چې له یوه ډېر ستومانونکي تاریخي پړاو څخه عملاً تېرېږو دغه شان ادبیات هم په بل مرحله کښې دي.

هره دوره ډېر آثار او ادبیات منځ ته راوړي چې ځینې یې د کمیت او کیفیت له مخې ډېر غني وي . تر اوسه خو اوسنۍ دوره د کمیت په لحاظ ډېره د توجه وړ ده او د اوچت کیفیت له پلوه هم د ګوتو د شمېر آثار په لاس راغلي دي چې یو یې هم دغه د محترم ورور حاجي حبیب الله رفیع صاحب د چاپ دي شعرونو مجموعه ده چې د «اورونه او ویرونه» پر نوم خپره شوې ده . رفیع صاحب

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو تکړه لیکوال ـ ښه محقق او حساس شاعر دی، چې پښتو ګلوي ته یې ضرورت نشته او لنډه به یې د کتاب پاڼې سره ولړوو

«اورونه او ویرونه» په دوه سوه دوو مخونو کښې په وړه قطع په ډېر ورو ښکلیو ورځو کښې چاپ شوی دی. کتاب د اشعارو د نوعیت په لحاظ پنځه برخې دی: نظمونه، آزاد شعرونه، قصیدې، غزلې او ټوټې.

دده دا اثر هم د دوی د نورو آثارو په څېر خوندور او ارزښتناک دی. ډېر پاخه نظمونه او نازک خیالونه یې په مختلفو قالبونو کښې ځای کړي دي. که یې د «لمر څېره» او د «وینو بهیر» د پخوالي معیار وګڼو نو د «ژوبلې ترانې» او قطعات یې له ډېرو سبو طنزونو ډک دي او په الفاظو یې هم ښې لوبې ورسره کړې دي.

د کتاب سریزه ډېره خوږه ده، د غوایي د الې ټولې د ناڅاپي پېښې ښه عکاسي یې کړې ده، یعنې هم مطلب ښه جوت شوی دی، هم د نثر خوږوالی او جمله بندي په ځانګړي ډول او سبک سړی ځانته متوجه کوي.

آزاد نظمونه یې هم تر ډېره حده کامیاب دي، د جهاد مسأله هغه هم په آزاد او نوی شعر د هر چا کار نه دی، د ښاغلي رفیع غونډې تکړه ادیب پکښې خوند او رنګ پیدا کولای شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښاغلی محمد روحاني رڼویا لیکنه :

اوږونه او ویرونه

روان سپیڅلی جهاد هومره چې غمونه او زخمونه لري هومره خوبۍ او بریالیتوبونه لري ، هومره چې توره او ډالونه لري ، هومره قلم او کتابونه لري . په هیواد کښې دیر غلګرو د اوږونو اوږدول او دیوه ملت هستي لوټول او انسان وژل د هر انسان زړه ربړ دوي او ددې خونړۍ فاجعې تریخ یاد به د تل له پاره په سرو وینو د تاریخ په تندي پاتې وي . خو هاغسې چې تاریخ تل مخ پر وړاندې ځي او دنیا بدلون مومي د افغان ملت توره هم لا په ځلیدو شوې ده او ورځ او ښځه را پاڅیدل او ملي پاڅونونه او غورځنګونه یې پیل او را منځ ته کړل او په ټول افغانستان کښې یو ستر انقلاب د ښکیلاک خلاصون له پاره دادی مخ په وړاندې ځي او بشپړ ډاډ دی چې زموږ د سپیڅلي ایمان په مرسته به خپل د ګران هیواد استقلال بیا تر لاسه کړو .

د افغانستان د ملت بریالیتوبونه یوازې په توره وجهو او جګړو نه دي ولاړ ، بلکې قلمي جهاد ، علمي ، ادبي او هنري هلې ځلې هـم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورسره مل دی. دا هغې ځلیدونکو بریالیتوبونو څخه دي چې زمونږ درنو لیکوالو، شاعرانو، ادیبانو او هنرمندانو خپل ګران ملت ته وړاندې کړي، خپلو هراړخیزو هڅو ته یې په پوره حوصلې سره دوام ورکړی او په روان سپېڅلي جهاد کښې یې پوره ونډه اخلي.

«اوروړ او ویروونه» هم یوه بریالۍ ونډه ده، د شعرونو په نثر پورې مجموعه ده، د تېرو اوو غملړلو کلونو محصول ده. «اوروړ او ویروړ» د چا اثر دی؟

.... وايي چې په ۱۹۴۴ کال کښې الماني فاشیستانو پاریس نیولی و، نومیالی نقاش او انځورګر «پیکاسو» هم په پاریس کښې کار او ژوند کاوه. یو شمېر صاحب منصبان دده نندارتون ته ورتلل او دده د آثارو نندارې یې کوله. «پیکاسو» برهم هر یوه ته د «ګرانیکا» تابلو ورښودله (ګرانیکا د اسپانیې یو ښار دی چې آلماني یرغلګرو بېخي وران کړی او له منځه وړی و). یوه ورځ د ګزمې یو صاحب منصب نندارتون ته ورغی او د «ګرانیکا» تابلو ته یې پام شو، نو له پیکاسو څخه یې پوښتنه وکړه: «آیا دا ستا اثر دی؟» او پیکاسو ځواب ورکړ: «نه! دا ستاسو اثر دی!»

«اوروړ او ویروونه» هم هغه تابلو ده چې د روسانو د یرغل او ورانکاریو آثار پکښې پراته دي، د هېواد لوړ شاعر، ادیب او

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیکوال حبیب الله رفیع د ا آثار د خپل لوړ هنرمندانه ذوق په مرسته راټول کړي دي ، د خپل خوږین زړه دردونه او سوي غږ انګازې یې ورسره مل کړي او یوه بشکلې مجموعه چې انسان ته امید ور وبخښي او دبرې زړې ، ترې جوړه شوې ده .

دا مجموعه "ددین او د وطن د لارې د سلهاوو زرو سپیڅلو شهیدانو په نوم" وړاندې شوې . د "اور" او "وېر" داستان تر عنوان لاندې دغوایې د اوومې نېټې ورځ یې پکښې ترسیم کړې ، په دې داستان کښې لوستونکی لاس نیولی د کابل په ښار ګرځوي او د کمونستانو بې رحمي ، ناروا او هېواد پلورنه ټکي په ټکي ورته ښیي . او په پای کښې زړې ورکوي چې : "زموږ د مېړني ملت ایمان داده راکوي چې د دښمن تر به امان ونه کړي ."

دا مجموعه په پنځو برخو ویشله شوې : "نظمونه" ، "آزاد شعره" ، "قصیدې" ، "غزلې" او "ټوټې" پکښې راټغارل شوي دي ، دا کتاب د مهاجرت په شرایطو کښې د "امان کتاب" پنځم ټوک دی ، او سنګلی چاپ شوی او د ښاغلی شاه محمود پتنګ خطاطي هم د یادولو وړ ده چې کتاب ته یې خاصه رنګیني ور په برخه کړې ده .

(c) ketabton.com: The Digital Library

درنو لوستونکو! دا بنکلی مجموعه د لوستلو ده ، د ساتلو ده او د وېشلو ده ، دا مجموعه ولولئ ، د شاعر د شعري ولولو او حقیقي جذبو سره شریک شئ .

موږ هیله من یو چې د سپېڅلي جهاد پانګې به لا پراخې او وړانګې بر لا خورې کېږي . د ادب مینه وال د ښاغلي حبیب الله رفیع د نورو علمي او ادبي وړانګو در سېدو په تمه شېبې شمېري.

روحاني

نیویارک ۱۹۸۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښاغلی شهرت ننګیال لیکنه

"سکروټي" او "روڼه" شول او "ویرونه"

کومې « سکروټي » چې له نن نه ۱۸ کاله د محمد رفیع صاحب هغه وخت چې د خلق منډوری ګوند د وړکاله په بد مسند کښې د کمونیزم بې سر او تاله "ساز" ته نڅا پیل کړې وه بلې کړې وې نن او روڼه ګرځیدلې چې لمبې یې له تېرو اتو کلونو راهیسې په غرغړو دي .

هو سکروټي د رفیع صاحب لومړنی چاپي اثر او شعري مجموعه ده چې د لومړي ځل له پاره یې د مطبوعاتو پر آسمان د هوشدار او د خطر زنګ په توګه هغه وخت د تېرو ځان بایللو رژیمونو د بې بصیرته او بې غوره په تیاره کښې د روسي کمونیزم استعماري فعالیت د « خلق » په نامه پیل شو ، وځلولې او بیا یې له پنځوس هوکو زیات ځانګړې آثار او په سوونو مقالې ولیکلې او خپرې کړې .

او بیا چې هیواد د کمونیزم برېڅو او وحشي روسانو وران کړ ، وې سوځاوه او ښکلې شنې درې یې ټانکونو غوبل او بمونو وسوځولې « سکروټي » بیا ژبغړانده شوې ، د مقاومت او روڼه شول او ورسره ویرونه هم .

(c) ketabton.com: The Digital Library

هو! حساس شاعر نه یوازې د ټولنې عیني او ذهني زېږنده شرایطو او چاپېریال نه الهام اخلي او انځوروي یې بلکه وړاندې او وروسته هم په ژوره نظر ګوري « تېر یادونه » هېرېدو ته نه پرېږدي او د راتلونکي اټکل کوي او تا بیا .. ..

رفیع صاحب د خپلې اوږدې ځلاندې ادبي او مطبوعاتي سابقې په لړ کښې د فولکلور ، ادب ، تاریخ څېړنې ، کتاب ښودنې او د ادب پر تحقیقي او تخلیقي ډېر بل ډېر په زړه پورې ، ښکلي او رنګارنګ ګلان ټول کړي دي چې د هیواد ادبي ، تاریخي ، او تحقیقي خپرونې ، جراید ، ورځپاڼې ، مجلې کالنۍ پرې ډکې دي او ګواه .

خو د ښاغلي رفیع په جهادي لیکنو ، څېړنو ، ټوټو او اشعارو کښې چې ټوم سوز ، کوم خوند او کوم کیف پروت دی هغه د جهاد د فرهنګي پراخه جبهې پوخ سنګر ګڼلی شي او پیاوړی مورچل - او له دغه جبهې او دغه سنګر څخه د دین ـــــ او وطن د ښمنانو ډېر کاري ګوزارونه خوړلي او لا خوري به یې .

« اورونه او ویرونه » د محترم رفیع د جهادي اشعارو رنګینه ګېډۍ ده چې د « تصویر » ، « انجام » ، « زندان » ، « د وینو بهیر » « د شمال له خوا شمال دی » له ښایسته او زړه وړونکو ګلانو نه جوړه شوې ده . دغه ګېډۍ د شعر د هغې څانګې لکه آزاد شعر

(c) ketabton.com: The Digital Library

نظم ، غزل ، قطعو او قصيدو له رنګينو ګلانو ترکيب موندلی دی، او بيا د دې ګېډۍ څخه ډېرې کل: « تصوير » ، « انجام » ، « زندان » ، « د وينو بهير » ، « د شمال له خوا شمال دی » بېل-بېل په ځانګړې توګه د چاپ يوه ښايسته او موزونه لباس ته لوېدلي چې د دغه شمېر رفيع صاحب په يوه وار شېږ ارزښتمن او معياري آثار د جهاد مطبوعاتي ځوځند تر ورغوږ ځولي دي .

محترم رفيع صاحب چې پر « اوروبه او ويروبه » کومه عالمانه او ديوه ځانګړې آهنګ لرونکي نثر مقدمه ليکلې ده ، سربېره پر دې چې ديوه نوي ادبي او خوندور نثري سبک لاري پرانستلې ده ، يو مستند او ځانګړې تاريخ هم ګڼل شي . او زما پېشنهاد دادی چې د دغه خوابه ادبي نثر مقدمه نوره هم وغځوي ، او د اوروبو ، ويروبو ، وينو او وېرې د دغه رښتيني داستان نور هم پېښې اوبد کا او ځانګړی تاريخ .

« اوروبه او ويروبه » ، « تصوير » ، « انجام » ، « د وينو بهير » ، « زندان » او « د شمال له خوا شمال دی » آثارو کښې د رفيع صاحب مذهبي ټينګه عقيده ، وطن دوستي ، بې آلايشه درونده شخصيت ، ادبي قدرت او د زړه سوز او درد خپله ځان څرګندوي ، داسې چې بيا د چا د تهمت ، حسد ، ناوړه او ناروا تبليغاتو په پرده کښې نشي پټېدلی .

لوی څښتن تعالی دې ده ته نور هم توفیق، صحت او اوږد عمر ور په برخه کاږي چې د خپل مؤمن، مجاهد او ننګیال اولس د جهاد حماسې او کارنامې وکاږي او انځور او د خپلو ادبي او فرهنګي ارزښتناکو خدمتونو لړۍ نوره هم وغځوي.

ومن الله التوفیق

ننګیال

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بناغلي عبدالباري جهاني وينا :

منظوم ليك

ما د پښتو د خوږ ژبي شاعر ګران ورور « جهاني » په نوم امريکې ته « اوروونه او ويروونه » ورلېږلي وو او د خط د نه راليږلو ګيله هم ورسره . او دوی هم مهرباني کړې وه زما ليک ته يې ځواب او زما ګيلې ته يې منظوم غبرګون راليږلی ؤ . دا غبرګون د « اوروونه او ويروونه » په باب ؤ نو ځکه يې دلته سره لولو :

***

زړه ته را تېره ګيله منم آشنا

ستا له خوږو - خوږو ګيلو ځار کړم

ستا له سپېڅلو اوښکو قربان

ستا له ويرجنو ترانو ځار کړم

ستا د اوروونو او ويروونو پېر

نه سوځولی ، ژړولی يمه

ستا د تودو ويرجنو چيغو آواز

له درانه خوبه پاڅولی يمه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته باوري يې چې دا سرې وينې به
نن کـه سباوې چېرته رنګې راوړي
د آزادۍ د ناوې لاس به سره کا
د مستۍ بزم به په شرنګ راوړي

ما د هلمند سره د حال په ژبه
کیسې د فتحې د جشنونو کړې
ما يې ليدلي دي ياغي خوبونه
ما سلسلې د تعبيرونو کړې

ته وايې مه غواړه له ما نه مستي
ژوندی جهان دی تو پانو ځپلی
ستا ځنځيـر دی د پايزيب شرنګهار
وحشي لښکرو دې کورګی وهلی

ما لا پخوا دا خزانې قافلې
د خپل ژوندون پر منزل وارولي
هېر مې کړه توله د ځوانۍ يادونه
هيلې مې هم ټولې نابناد ې شولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه یو ناکامه نابلده سفـــر
د پردو غېږې ته راوړې یمه
دلته پو ښتنه د دردونو نــــسته
نه بې درده یو ګونګی کړې یمه

زما داحساس په تال کښې ورکې نغمې
د دې محفل د اورېدلو نـــه دي
زما د ګونګې ژبې خاموشې چیغې
دلته د چا د پوهېدلـو نـــه دي

دلته یوې رڼا لېنې کړیکې ســـره
د تزویرونو جهان وخوځېږ ی
چا به لاسترګې د پولې نه وي
دلته زړګونې اوښکې وبهېږي

نه یو پردیس یو نا امیده شاعر
زما اسویلي د آورېدلـو نه دي
نه د نصیب ښکارې ویشلې مرغه
نو زمې وزر د الوتلو نــه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما د خيالونو دنيا ونړېده
خو جهاني نړۍ جهان پاته دی
زما د آرزو پسرلی ورژېدی
نړۍ نسيم، نړۍ باغوان پاتړ دی

نړه ته را تېره کيله منه آشنا!
ستا له خوږو - خوږو ګيلو ځار ځم!
ستا له سپېڅلو اسويلو قربان
ستا له وېرجنو ترانو ځار ځم!

عبدالباري جهاني
واشنګټن
۱۹۸۵/۳/۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بناغلی شیخ نورعلی نور وینا :

بریښ

زما گران دوست شیخ نورعلی نور چې د پښتو حساس او دردمن شاعر او زموږ له خواخوږو انصار و څخه دی، تل د افغانستان په ویر او ښکلې توپوي او له موږ سره عمرازي کوي. لاندینی آزاد نظم ده د « او روند او ویرونه » په ارتباط ویلی او رالیږلی، که څه هم زه یې له شاعرانه مبالغو او اغراق سره موافق نه یم خو دده د مینې او اخلاص له امله یې دلته راوړم !

***

د پښتو ځلنده نمر دی

سمندر دی

داد علم

خزانه ده

فرزانه ده

یو کلتور دی

مناره ده د ادب

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ظلمت تورو تیارو لره

رڼا ده

یو بریښنا ده

هغه څرېکه، هغه «بریښ» دی

چې وحشت هم

ترې وحشت خوري

***

د ادب د آسمان ستوری

رهنما

د ګمراهانو

لار ښود

د عالمانو

دده ژوندیو فلسفه ده

یو ښېرېدیو لیتون دی

تجربه ده

انقلاب دی

زلزله ده

د وحدت یوه نعره ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو استاد دی

یو پوهاند دی

یو جهان دی

یوه پانړه د تاریخ ده

* * *

یو دردمند غوندې انسان دی

یو بلبل دی

د خزان وهلی

ګلستان بلبل

کوي فریاد

څو د هغو ګلونو

چې :

بې موسمه دي خزان وهلي

هغه ګلونه

چې یې تود باد هم لیدلی نه ؤ

نه پرې اورونه

له آسمانه اوري

هغه غوټۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د سبا نسیم
هم لا بڼکل کړې نه وي
نن د وحشت
پنجو کښې دل شوي
پاڅې - پاڅې شوي
ذره - ذره شوي

* * *

دا د افسوس
نغمه چې اورمه زه
د سوز او درده ډکه
دغه د چا د زړه د کومې آواز
چې مې تر غوږه راځي
د چا آواز دی دا
څرنګه ساز دی دا
که سمندر
په غورځنګونو باندې سر دی
که آسمان جوش کښې راغلی دی غرهېږي
دا څه آورمه ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا څه دي؟
دا ته ښکاري ترانه ده
چې عزیزي
د تورخم نه پورې غاړه
د افغانستان
د دنګو غرونو په سر
خو:
دا ترانه د چا ده
دا سې له سوز نه ډکه
په آورېدو يې
چې کائینات
دا سې جوته وخوځي
هن:
دا خو د "بريښ" نغمه ده
چې پرې د غره څوکه کښې
څو مجاهد
خپل خوږ من زړه تر
دلاسه ورکوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوې شومه

دا د سوزه ډکه

د «رفیع» نغمه ده!

شیخ نور علی نور

بهادر کلی - پېښور

۸۴/۵/۱۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپلې خبرې :

د اوړ او ویر داستان

ورځې او شپې د زمان تسپې دي ، له همدې ورځو نه هفتې او میاشتې جوړېږي او کلونه او پېړۍ ، موږ د همدې شپو او ورځو په وسیله د زمان بدلون شمېرو او د تاریخ یون .

د ۱۳۵۷ کال د غوایي اوومه نېټه هم د زمان د ناپایاوه سمندر په غېږ کښې یوه ورځ وه او یوه د شپېلو مېږه . د دې ورځې لمر د سر وهلو په وخت مړه بڼه درلوده او خوږېده ؛ چې د افغان په هسک کښې یې د یوې " سرې ورځې " ښکارندويي کوله او زموږ په " پېښه لیک " کښې یې د یوې تورې ورځې څرګندويي .

لمر هسک راغلی و خو نیژې هسک ، د سهار کارونه نوي پیل شوي وو او دفترونه نوي پرانستلي . د کابل ښار په څو عسکري قشلو کښې د ماشینګنو ډزو او بیا د ټانکونو غورهار د عسکري آرامې فضاء سکوت مات کړ او ددې منظم تنظام نظم یې ګډوډ . . .

د هیواد پالو افسرانو تر سیلو ګولۍ ووتلې او د څرخي پله د زغورو قواؤ له او سپینږې کلا نه د ټانکونو بهیر را روان شو ، د بالاحصار

(c) ketabton.com: The Digital Library

داستاني حصار ته اوړ وړته کړ شو او د «ملي دفاع» د وزارت نړۍ د «۸۱۵» نومره ټانګ ګولۍ سوری کړ . .

راډیو افغانستان غږمنه خپرونه نوې پیل کړې وه ، دوې دري سندرې یې نوې خلاصې کړې وې چې ټانکونه پرې ورننوتل او د «غږ بند» امر یې ورکړ ، د خوښې نغمې غلې شوې او د راډیو په خپو یو ویرمن سکوت خور .

اراک تر اوړ لاندې ونیول شو ، مغرور «داؤدخان» د خپلو بې کفایته ملګرو په حلقه کښې بې تدبیره شو . هرې خوا ته یې هڅې وکړې خو څوک یې د «زارستان» پر وخت په کار نه شول او هیڅ د امید لوری یې ونه موند ، هڅې یې بې ګټې شوې او تکلونه یې بې نتیجې .

نه له تیره ماښامه راسې خواشینی وم ، ځکه په همدې شپه د هیواد یو مشهور لیکوال مړ و او یو پیاوړی ادیب ؛ د هیواد نامتو قلمي څېره محمدارسلان «سلیمي» بښیم ؛ نه پر هاغه سهار د دې لیکوال په جنازه تللی وم ، د ماسپښین دوې دوې نیمې بجې وې چې بېرته ښار ته راغبرګ شوم ، «میرویس میدان» ته چې راورسېدم د وضعې اکر بکر بدل ښکارېدل ، ټکسي وانانو په تېرو خبرو کولې خو یوه ټکسي وان را واخیستلم ، د یولي تخلیک په څنډه کښې ټانکونه ولاړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

وو، نه پوهېږم ولې ډېر وېرېدلی شوی وم، په بیړه مې ځان کوټه ته ورساوه، کوټه چې ولاړم د وېرو موږ په وارخطایي راته وویل: «کودتا شوې؟» ما په ډاډمنه لهجه ورته وویل: «چا کړې؟ څوک کودتا کولی شي؟» هغې وویل: «وايي خلقیانو کودتا کړې! دا دي راډیو خبرې نه کوي! ...» او راډیو مې یې مخې ته کېښوده. د راډیو پیچونه مې تاو را تاو کړل هغه نه غږېده، دوه ځې درې بجې به شوې وې، د موږ کوټ د «باغ بالا» د لوړې غونډۍ په لمنه کې پرته وه، پر تخت بام کېناستم، ډوډۍ یې راوړه، اشتها مې سوځېدلې وه، وارخطا شوی وم، خوړم مې ونه خوړل، له هغه سره مې غلی او رنگ الوتلی پر څوکۍ ناست وم چې دوې جیټ الوتکې رابنکاره شوې، په کابل بنار یې دوره ووهله او بیا یې د «خواجه رواش» په هوایي ډگر بمونه وغورځول او د الوتکو «الوت کوښه» یې ورانه کړه، ما دا هر څه په غوږ لوسترگو لیدل او د بت غوندې ورته ناست وم.

د الوتکو د الوتنې چټکې شوې، ارگ هم بمباري شو، په قرغه او قوای مرکزه هم بمباري وشوه او په نور بنارهم.

لوړ مانېگر وې، له کوره راووتم، «پروان مېنې» ته رابنکته شوم، هلته مې د یو دوست کور و، هغه د راډیو افغانستان مامور

(c) ketabton.com: The Digital Library

ؤ ، دی هم په کور کښې رنګ الوتلی او زبېښلی ناست ؤ ، د پښتو پوښتنه مې ترې وکړه ، ویل : « عسکري کودتا شوې ، په پاو باندې دوولس بجو راډیو محاصره شوه او موږ يې ترې را وایستلو ! » .

د ماښام خړه را خورېدونکې وه چې د دوست له کوره مې راووتم او د "باغ بالا" په لور پلې را روان شوم ، د "بهارستان سینما ،، په مخه کښې چېرتې روان ؤم ، د خلکو ګڼه ګوڼه نه وه ، هیڅوک نه ښکارېدل ، ټول خلک په کورو ننوتلي وو ، د سینما په مخه کښې یو خیرن پیرن هلک ولاړ ؤ ، خړې جامې يې اغوستې او یو خړ شادر يې په اوږه ؤ ، غږ يې راته وکړ : « مه راځه ! » ، زه ور روان ؤم ، رامنډه يې کړه ، په وحشت يې غږ راته وکړ خوله ما هم بې اختیاره لاس ورواچاوه ، بېرته يې ژر پرېښودم او ترې روان شوم له روانېدو سره پوه شوم چې د ا « خلقي ځوان ،، ؤ چې ددوی د ناروا قدرت له پیل سره د وحشت د تمرین قوماندې ورکړه شوې وه .

بېرته چې کور ته راورسېدم په راډیو کښې مستې نغمې پیل شوې وې ، همدا نغمې موږ د ۱۳۵۲ کال د چنګابښ په شپږ ویشتم سهار هم اورېدلې وې ، څو څه وخت د ډېرې خوندورې او خوږې وې او نن ډېرې دردوونکې او ویرمنې .

(c) ketabton.com: The Digital Library

څو شیبې وروسته راډیو د خونړۍ او وحشیانه کودتا بریالیتوب اعلان کړ او د «خلق» هغه رټل شوې کلمه یې چې زموږ په خپرونو او راډیو کښې یې ځای نه درلود په وار - وار لاندې باندې کړه .

د توپونو ډزې او د الوتکو بمبارۍ همداسې روانه وه ، پر آسمان هم له ماښام سره توره وریځې راخورې شوې وې او د ویرجامې یې اغوستې وې ، لاندې د توپونو غورمبهار ، په هوا کښې د الوتکو غورهار او د بمونو کړسهار ؤ او په هسک کښې تو ند ه بریښنا او تنا ، شپه یې ډېره مهیبه او ویروونکې کړې وه ، چا له ویرې خوب ونه کړای شو او په همدې شپه آسمان زموږ د بدحالۍ او بد بختۍ په ییل وژړل ، ډېر یې وژړل او د باران په جامه کښې یې له شمېره وتلې اوښکې توی کړې .

سهار تر د ارګ د لوړ « ګنټه ګربرج » د زنګې ساعت غبرګ غلی شوی ؤ ، هغه کلنګ چې ساعت په ساعت یې شمېرلي زنګونه وهل ، له کاره لوېدلی ؤ ، د ګړېو عقربونو نور دقیقې او ساعتونه نه شمېرل او دوی د تل له پاره د آزاد افغانستان د آزادۍ وروستۍ شیبې ثبت کړې وې او ځای پر ځای پرې دریدلي وو ، د غلامانو د الوتکې بم ددې برج یوه برخه نړولې وه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ارګ د شرقي دروازې د پاسه لوی، لوړ درې رنګه د آزادۍ بيرغ چې هر سهار به يې د لمر زرينو وړانګو سلامي کوله، د وحشت له ګوزار سره را نسکور شوی ؤ، د دروازې د پاسه يې په نيم ځوړند ډول د وير رپا کوله او د خپلواک افغانستان د استقلال وير يې تمثيلاوه.

«داؤدخان» چې په افغانستان کښې يې د روسانو د رختې کولو لويه ګناه په غاړه وه، ټوله شپه د روس له غلامانو سره جنګيدلی ؤ، د «تسليم» - تسليم!» چيغو ته يې په ګوليو ځواب ورکړی ؤ، په زرهاوو ګولۍ يې ويشتلې وې او بيا يې د خپلو ګناهونو کفاره په خپلو وينو وينځلې او د سهار له رڼا سره يې سينه غلبيل - غلبيل وه او په خپلو وينو کښې لړ ند پروت.

دا په افغانستان کښې د اوراو وينو د داستان پيل ؤ، ورپسې دلويو ويروونو او ملي بد بختيو لوی بهير.

خلقيانو دې غلامانو او ځيره خورو ته روسانو د وحشت قوماندې ورکړه اودوی هم نوي - نوي وحشت ته لاس وغزاوه. د کورونو لټول او لوټل، د عقيدو پلټل، د ديندارو او هيوادپالو کسانو نيول او وژل، د عزت د کسانو سپکول او تحقيرول، د مالونو، جايدادونو او شتمنيو ضبطول، د نړو د بنمنيو تازه کول او د نويو د بنمنيو پيداکول هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

چا ته په شک او سپکه کتل او د هرې ودانۍ ورانول يې پيل کړل .

مغرورو خو بې مايې خلقيانو هر يوه يې دا حق درلود چې هر څومره کسان يې پوښتنې ووژني او په خلکو چپه ميچنې وګرځوي د وحشت او انسان وژنې مسابقه پيل شوه ، هر يوه کمونست به هڅه کوله چې تر بل زيات ووژني او له دې لارې ګوندي کړيو ته تر لاسه کړي او د چټک پرمختګ سند .

خاين تره کي به په راډيويي او تلويزيوني وينائو کښې وياړ کاوه : « چې په ملکي کښې له علاقه دار نه نيولې بيا تر ما او په عسکري کښې له دلګی مشر نه نيولي بيا تر ما ټول خلقيان په کار و ګومارل شوي » او بيا به يې ورته ويل چې ؛ « دا نوی موندلی موټي په سل ميله کښې دوه سوه ميله وزغلوئ ! لارې درته آزادې دي ! » .

هو ! دوی د ناروا قدرت دا موټي په زرهاؤ ميله کښې وزغلاوه او هر څه يې پرې برباد کړل او په خپله يې د اقتدار د موټي پرزې هم ذرې ـ ذرې .

د خلقيانو په دستور د دهمزنګ د زندان او د ټولو ولاياتو د جنايي بنديانو د زندانونو ورونه پرانستل شول ، د جانيانو او قاتلانو دوسيې وسوځولې شوې او بيا يې دوی ټول خوشې کړل او له ځان سره يې تنظيم .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغرځي په جهنمي زندان چې داؤدخان جوړ کړی وُ
دهغه د کورنۍ په پاتې غړو افتتاح شو او پکښې واچول شول
او ورپسې يې د « هل من مزيد » خوله خلاصه کړه او په لس هاؤ
زره افغانان يې تر ستوني تېرکړل ؛ زندانيانو په جهنمي حالاتو
کښې ژوند کاوه او هره شپه به په لسهاؤ تنه ترې ايستل کېدل،
په توروموټرو کښې به « پوليګون » (وژل ځای) ته وړل کېدل
او لاس تړلي به د ماشينګنو نښه ګرځېدل ، په هر ولايت او هره
اولسوالۍ کښې زندانونه ډک شول او پوليګونونه جوړ.

د آزاد او آرام وطن هره خوا وحشت ونيوله اووژلو،
او ر ونيوله او وير ، وينو ونيوله او ويرې .

د روسانو د سنجش په خلاف افغانان د خلقيانو وحشت
نه يوازې داچې غلي نه کړل بلکه را ويښ يې کړل ، راولاړ يې
کړل ، راويې پارول ، را غونډ يې کړل ، را لښکريې کړل او بيا پر
له پسې د هېواد په بېلا بېلو برخو کښې قيامونه پيل شول او پاڅونونه
حملې پيل شوې او بريدونه ، جهاد پيل شو او د حق او باطل خونړۍ
جګړه .

څومره چې وحشت زيات شو ، هغومره مقاومت زيات شو
او څومره چې ټېرى زيات شو ، هغومره مقدس دفاع پياوړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هیواد هر دیوال او کنډو سنګر شو او د هیواد هر بچی سپاهي او عسکر .

مغرورو خلقیانو درانه او د ایمان پاخه سوکوته وخوړل ، په سپینه ورځ عسکري او ملکي ولاړېدل ورته وشوي ، دوی په بې رحمۍ وکوټلي خو هغه په بېړه وېرې شوې او خورې او په پای کښې د قیام سنګرونه دومره ډېر شول چې تر وس تېر شو د هغه ګټونه .

روسانو خلقیانو ته بې توله مهلکي وسلې را ماتې کړې خو خلکو په تش لاس ماتې او له خلقیانو نه یاتې کړې ، له دې بې ایمانو نه یې د ایمان په زور ونیولې او د همدوی په وسلو یې ورسره جهاد توند کړ .

د افغانستان د ایماندارو او مېړنیو خلکو د قهر د توپان په څپو کښې مغرور خلقیان را نسکور شول ، تس نس شول او خبر یې دې ته ورسېده چې په خپل منځ کښې سره ولوېدل ، پرچمیان یې سره وشړل ، نابغه استاد (!) تره کی د خپل وفادار شاګرد په لاس باد روان او د دوزخ ژورې کندې ته ور روان شو ، خاین امین د سقوط په پوله ولاړ ؤ ، د اولس د قهر سره اور ته را لوېدونکی ؤ چې روسان په وارخطایۍ سره را میدان ته شول ، دې یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژر ددې او ر خوراك كې خو خپل نا رو ا قدرت يې د «لوټ تېرې» په وسيله وزغوره او د شلمې پېړۍ شاه شجاع ببرك شا يې د ښكارې زرك په توګه تخت نشين كړ او رئيس جمهور (؟) .

روسانو سل زر كسيز سور او نه ماتېدونكی (؟) پوځ راووست او بې شمېره وسلې ، بمونه او الوتكې . دوی تور افغانستان اشغال شوی وګاڼه او د افغانانو قيام او مقاومت ختم شوی .

پر هيواد باندې يو محل بيا تر تو پان وړاندې چوپتيا خوره شوه خو ډېر ژر ، د روسانو تر راتلو څو هفتې وروسته په كندهار ښار او هرات ښار كښې د «الله اكبر» ملكوتي غږ دا سكوت مات كړ ، خلكو پاڅون وكړ او د ۱۳۵۸ كال د كب په دريمه نېټه د «الله اكبر» د باعظمته غږ سره په كابل ښار كښې هم عمومي پاڅون وشو او ملي قيام د ۱۳۵۹ كال په پيل كښې روښنفكري قيامونه پيل شول او پوهنتونې ، ښځونو او زلمو تش لاس سينې ټوپكو ته وړاندې كړې ، استعماري ښوونځي او ر وړنځي ته يې لته وركړه او حتی د وړكتون ماشومانو هم د روسي شيدو «نه خوړل» اعلان كړل .

د روسانو ددې دوهم پړاويز وحشت نتيجه هم معكوسه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وه او د قیام په بل شوي اور « تبل » ، د دې اور لمبې ورځ په ورځ لا لوړېږي ، تو ندېږي او خورېږي او انشاءالله هغه ورځ لرې نه ده چې د دې اور لمبې به د نړۍ دا لوی ښدادي او فرعوني قوت هم لوخړه کړي .

د اور او وینو دا تړاو یدي روانه ده او زموږ ډېرې مادي او معنوي شتمنۍ یې ونغښتلې خو زموږ د اولس پاکې ، سرې او تودې وینې ګواهي لي : چې دا وینې به رنګ راوړي او د آزادۍ د ناوې د لاس او پښو نوکرينې به شي .

زموږ د مېړنۍ ملت ایمان ډاډ راکوي چې د ښمن ته به امان ورنه کړي او د تېښتې فرصت ته به یې پرېنږدي .

موږ باوري یو چې زموږ ناولی او وحشي د ښمن به ډېر ژر زموږ له خاورې نه ځي ، سروهلی ، بروهلی ، شرمېدلی او ماتې خوړلی .

* * *

د اور وینو او وير د ډېر وړنګ داستان زما د ژوند داستان هم دی ، زه هم د دې توپان د یوه کوچني خس په توګه لکه چې تاسو و لوستل له هماغه پیل څخه له ځایه خوځېدلی یم ، بیا مې د خوښۍ او آرامۍ شېبه نه ده لیدلې او بیا له دې اور او وینو نه لرې نه یم پاتې

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوی .

ددې وحشي نوپان ځپو کله په کابل کښي ساتلم چې د خلقيانو او روسانو تر لاس لاندې ؤ او هر آن يې د عقيدو تلاشي کوله او د کورونو لټول او هره لحظه به يې بېول کول، وژل او د عقدو تشول؛ کله يې دارالجهاد او تودو سنګرونو ته ورد ګوته بېولم چې زموږ کلي هم هلته ؤ او د جهاد مرکز، او هلته به د خلقيانو وحشيانه حملې وې، انسان وژنه او د ماشومانو او ښځو د عزو غاړونو او سمڅو ته تلل او د کورونو ورانېدل؛ کله به يې د زندان وسپنيزو پنجرو ته اچولم چې هلته به وهل وو، ټکول وو، برق ورکول او رازــ راز روحي او جسمي تکليفونه ليدل؛ او کله به يې د مهاجرت په کاروان کښې روان کړم چې کډې وې، ماشومان او ښځې، سر وهلي بر وهلي، در په در، بې سر سيوري او بې خيمې، د صوبه سرحد په ګرميو او د بلوچستان په دښتو کښې .

زه په دې خه باندې شپېږو کلونو کښې په دې دوان بهير کښې که هر څو سرګردان او پريشان شوم خو بېنيان او ستومان نه شوم؛ که په کلي کښې وم يا په بند کښې، زندان کښې وم يا په مهاجرت کښې، د قلم د سنګر نه په شاتګ نه شوم، مره شهه

(c) ketabton.com: The Digital Library

به مې له ځان سره محاسبه کوله چې: «تا نن د نورو کارونو ترڅنګ د جهاد په لاره کښې ترڅو کام اېښې او څه دې کړي دي؟»

په غونډو - منډو، په شبنامو، مقالو او خاطرو سربېره چې په دې دوران کښې مې لیکلې، شعر هم زما د دې دورې یو دایمي ملګری ؤ، هر وخت به مې دې مارغه د فکر په سر سیورې کاوه او د دې حالاتو په ارتباط به یې یو څه رامېنځ ته کول چې کله به داسې هم وشول چې هېڅ د لیکلو وخت به مې ورته ونه مونډ او بېرته به په ذهن کښې ورک شول، کله به مې ولیکل د ساتلو ځای به یې نه ؤ چې بیا به مې د خلقي لوټمارانو له وېرې کله د کوټې په چت کښې ځای په ځای کړل او کله به مې په ځمکه کښې خښ کړل چې په دې سلسله کښې هم یو برخه رانه ضایع شول.

یو وخت مې چېرته وواهه چې نوی لیک دود (رسم الخط) اختراع کړم، ځېل شعرونه او خاطرات مې پرې ولیکم او که په تلاشه کښې راوونیول ورته وایم به چې: «دا ماله یوه زاړه قلمي کتاب نه رانقل کړي چې خط یې لا تراوسه نه دی پېژندل شوی او په دې امید مې دا نقل ساتلی چې که یو وخت ولوستل شي.» دا کار مې هم وکړ، مېنځي خط ته ورته لږ څه برغنللي توری مې جوړ کړل، لیک دود مې

(c) ketabton.com: The Digital Library

«فونیمیک» بڼه درلوده یعنی حرکاتو او واولونو ته مې هم توري جوړ کړل چې د توړو شمېره یې تر پنځوس اوړېده؛ د لیك دود کلي مې بېله ولیکله او یادداشتونه مې بیا بیل ولیکل؛ یوشمېر شعرونه او یادداشتونه مې پرې خوندي کړل خو د «کلي» ساتل یې خطرناك وو نو دا لیك دود مې هم دود نه شو (ددې لیك دود کلي او نمونې مې ساتلې چې په خپلو خاطراتو کېنې به پرې مفصلې خبرې وکړم ، (انشاء الله تعالی).

څو شعرونه مې چې په ډېر کړاو ساتلي وو ډېر ځل مې ددې خوړو- ورو شعرونو د راغونډولو او چاپولو تکل وکړ او هڅه ؛ خو تراوسه یې په چاپولو بریالی نه شوم ځکه زما لاس تش و؛ خو دچا جیبونه چې ډك وو هغو ته یې د اوبدېدلو بې همتي نه منله نو دادی تر ننه دا شعرونه چې د جهاد له پاره وو، د مجاهدینو له پاره وو او د جهاد د سنگر له پاره ؛ هداسې ناچاپ پاتې شول او نن یې هم په تش لاس او د مطبعې د مساعدت په هواړ چاپ ته سپارم او ستاسو لاسونو ته یې در رسوم .

دا شعرونه له ډېرو توغونو وتلي، ډېرې سختۍ یې لیدلې او ډېرې سختۍ مې پرې لیدلې؛ ډېر ضایعات یې ورکړي او ډېرې پارچې یې له منځه تللې خو دا څه چې پاتې دي دا د جهاد د سرمایې

(c) ketabton.com: The Digital Library

او پاڼګې په توګه دلته څونديي کوم ، کيداى شي ګوندې ددې شعرونو په وسیله زموږ او ستاسې په دې ګډ درد او غم کښې له تاسودرنو لوستونکو سره مشریك شم او دې درانه پیټي ته د زغم او دحق د برې په لاره لا ښه اوږه ورکړم .

زه باوري يم چې زما دا شعرونه نه ادبي کيف لري، نه يې ددې توان مونډلی چې د افغانستان د بې ساري تراژيدۍ یوه کوچنۍ برخه انځور کړي خو په دې لاره يې وړاندې کوم چې دا زما د احساس او ضمير غږ دی او د افغانستان د ملت په دې سخت شيبو کښې زما د درد او دوکَ يو کوچنی تصوير، نوځکه د ناموزونو او نامربوطو جملو تر څنګ د ښاغلی ایوب صابر خبره يو - يو الهامي بيت هم پکښې شته ، داسې بيتونه چې بې اختياره مې خولې ته راغلي او په بيړه مې کاغذ ته سپارلي دي ، په دې الهامي بیتونو کښې يې ځنې راته ياد دي لکه :

زما قاتله ما چې نن ډيل په لاسو وژنې
ښکارې ستالاس يې هم تړلې د سبا د پاره

يا :

د وینې تېلو د همت د بوه مې بله ساتی
له هرې خوا د تو پانونو سلسلې دې راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

یا :

اوښکو! ژاړئ چې له سترګو را جلا شوئ؟
زما کال د بیلتون وشو لا خندېږم!

او داسې یو - یو نیم بل بیت هم.

داؤ د ملت له تریخ داستان سره مل زما او زما د شعر تریخ داستان هم! که اوس هم زما شعرونه زما د زړه غږ تاسو ته ورسولای شي او ستاسو د زړه له غږ سره ملتیا وموهي ما د خپل ټول زحمت اجر موندلی دی.

په مینه

حبیب الله رفیع

کوزتاکال، پېښور

۸/ ۴/ ۱۳۶۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

لویه خدایه!

ډکې خوبې راوتــلی یم له کـوره
امید ونه مې راوړي دتا کـور تـه

د افغــان په کـور د ظلم اور بـلیږي
ابراهیم غونډې لوېډلی دي سره اور تـه

افغـانان خو ستا مخلصه بنـدګـان دي
ستا په دادې ملاتړلې، دوخت زور تـه

په خپل فضل، په خپل رحم بری ورکړې
چې شي درس د تاریخ پاتې هر سر زور ته

لویه خدایه! لویه هیله مې سـوره کـړې
چې مو سـر وي په سیالانو کښې تل پورته

۱۵/ ۸/ ۱۳۵۹

بیت الله شریف مقام ابراهیم علیه السلام

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لمر څیره

نن د شپې عمر ؤ پای ته رسېدلی
د تیارې په زړه خنجر د رڼا ښخ ؤ
هغه لمر په راختو ؤ په جهان کښېنې
چې د ټول کون و مکان د مولا خوښ ؤ

د باطل د ژوند دانه په ختمېدو وه
د حق نور په ځلېدو ؤ هره خوا کښې
د ظلمونو د ظلمت په خاتمه کښې
د نیاؤ د نظام زېري په دنیا کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

جهالت په مجهول لوري ځي په تیښته
علم ځلنده رڼا را خـــوروله
د تقدیر فیصله شوې وه محکمه
د انسان د ژوند صحنه یې رڼوله

چې انسان، انسانیت پرې سلامت شي
د سلام او د اسلام د دین آغاز ؤ
چې شکونه او وهمونه ټول مغلوب کړي
په نړۍ کښې دیو پوخ یقین آغاز ؤ

چې وروري، برابري انسان ته ورکړي
دیوه داسې پاك آیین مقدمه وه
د ایمان داسې وسله په راوتو وه
چې په ټولو قوتو یې غلبه وه

محمد رسول الله څکه پیدا شو
چې او ږه ورکړي دې نوي قیادت ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی بشیر شو، دی نذیر شو ټول بشر ته
د بشر مخزي وکړه هدایت ته

درود ونه دي پر ده دده پر آل وي
سلامونه استوم دده امت ته
ژوندي مونږ ته عقیده او هم جهاد کړ
مسلمان ځکه خوښیږي شهادت ته

۱۳۶۲/۹/۲٦

پېښور، کبابیان

ژړا

فلکه ستا له لاسه ده وژړل، ما وژړل
هغه او دغه، خپل، پردي، دوست او اشنا وژړل
د غم لپاره يې يو ځای هم سر پر ښنبودو
هرچا جبلا، جبلا، جبلا، جبلا، جبلا وژړل

۱۳٦۲

جوزا

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحق کور

«حق»

یو نوم دی ،

یو مفهوم دی ،

یوه وړوکې کلمه ده ؛

خو یو لوی غوندې قوت دی !

پکښې پروت یو لوی جهان دی !

حق ډېر لوی دی ،

ډېر عظیم دی !

حق ډېر لوړ دی !

له مادې او مادیت نه !

د دنیا له کثافت نه !

* * *

«حق»

یو نور دی ،

یوه رڼا ده ،

یوه وړانګه ده ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو لمر دی ،

داد ختیځ تور جهان پرې منور دی ،

حق ته ګوتې نیول کیږي ؛

خو دا لمر پرې نه پټیږي !

او دا نور کله نوریږي !

* * *

«حق»

یو جسم دی ،

یو ځان دی ،

د معنا یو لوی بدن دی ؛

خو باطل یې لوی دښمن دی !

باطل تل په تیاري دی :

ورته جوړې کړي لښکرې ،

ورته بل کاندې اورونه ،

ورته کښېنوي دارونه ،

پرې کوي د ملشینګنو، د بمونو، د توپونو ګوزارونه ؛

خو حق تش لاس ور روان وي :

هسکه غاړه

بې له پاره ؛

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه له داره لري وېره،

نه له اوره پناه کېږي

او نه هيڅ وخت مغلوبېږي!

* * *

«حق»

موجود دی؛

يو وجود دی،

له ازله تر ابده،

تل ژوندی دی، تل ژوندی دی!

دار ته خېژي،

خود استوږی:

رسۍ نه شي بندولی،

اور يې نشي سوځولی؛

د بمونو، د توپونو ګوزارونه دي پرې کېږي،

خو حق کله شي وژلی!

* * *

«حق»

د «ح»، او «قاف» تړون دی،

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه وړوکې کلمه ده ؛
خو د ژوند یو لوی مضمون دی !
په دې لار کښې قربان شوي ،
ډېر ځوانان او ډېر مېړونه ،
ډېرله عزمه ډک سرونه ،
خو تېت شوي کله نه دي
د باطل ناولو پښو ته !
دوی پاللی انسانیت دی ،
دوی ساتلی د حق نوم دی !

* * *

« حق »

یو غږ دی
یو تکبیر دی !
راولاړ له ملکوت نه !
عرش الله یې لړزولی ،
کائنات یې خوځولی !
غلی شوی کله نه دی !
لا لوېږي - لا لوېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه تندر له آسمانه

د باطل په سر رالوېږي

* * *

" حق "

یو توغ دی ،

یو بیرغ دی !

چې رپېږي په جهان کښې!

له رپا سره یې رپږدي :

د باطل ټول قوتونه !

ماتوي یې په مېړانه

په قوي وسلو پسوللي -

ټول پوځونه !

* * *

"حق"

یو ژوندی دی ،

یو حیات دی!

ازلي دی ،

ابدي دی ؛

(c) ketabton.com: The Digital Library

تل ژوندی دی ،
لا فاني دی
مدام حی دی ، لا یموت دی ،
« چې حق راشي باطل تښتي »
دا د حق د ژوند ثبوت دی !

* * *

« حق »

یوه لاره ده ،
یو واټ دی !
د ښکلا په لوري درومي ،
د ځلا په لوري درومي ،
د جنت په لوري درومي ،
د فردوس په نږه کښې تېر دی
د انسان عالي انجام دی ،
سرپا توب پرې مکمل دی
دا یو پول دی ، دا یو پل دی ،
د صراط په ترې لاره ، د وصال په لوري یون دی !

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

«حق»

یو عزم،
یو ثبات دی!
زه د دې سنگر سپاهی یم!
په هُدې لاره راهي یم!
د تو پونو، د ټانکونو په صفونو ورګډېږم!
په تش لاس ورسره جنگ کړم!
د باطل له زور او شوره:
نه په شا ځم، نه وېرېږم!
باوري یم، باوري یم!
زه برېږم، زه برېږم!
زه د دې سنگر سپاهی یم!
زه د حق په لار جنگېږم!
که شهید شم، که غازي شم!
په دې هره یوه لاره:
زه د حق کور ته رسېږم!

۱۳۶۳/۶/۲۵

کوټه، فقیر محمد روډ، د پروفیسور سیال کالم کور.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اختر ورځ

زما امانه ! په ماګرانه ! نن بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده ، ستا اختر دی ، زما هم اختر دی
څنګه اختر ؟ د غم اختر ! او د دردونو اختر !
د فریادونو ، د آهونو ، د ویرونو اختر !

* * *

ته له ما لرې یې او زه یمه له تانه لرې
نه آورم ستا ورې - ورې ، خوږې - خوږې خبرې
ستا له مستۍ ، ستا له خوبۍ ، ستا له خندا محروم یم !
ستا له نازونو ، له رازونو مشغولا محروم یم
د تا دمخ له ګُله مچه اخیستلای نشم
د تا له ښکلي تنه لیچه څرخولای نشم
د تا د سترګو په نور سترګې مې غړېږي کله
د تا دمخ شمع مې مخې ته بلېږي کله
زما امانه ! په ماګرانه ! نن بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده ، ستا اختر دی ، زما هم اختر دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

ته خو ما شوم يې ته به خو بس وې او خندان به اوسې!
له «ثريا» ، له «آريانا» ، سره روان به اوسې!
ته به لوى شې ، يادمور او يادنيا په غېږ كښې
ياد تورې ، ياد ادكې او كـا كـا په غېږ كښې
ته په وړه ژبه دې تول ته «ابه» به وايې!
څه به ترې غوارې هر يوه وته «آه - آه» به وايې!
بنايي چې زه به دې له ذهن نه وتلى وُم اوس
د تاله مينې به دې شپې ورځو ايستلى وُم اوس
زما امانته! په ماگرانه! نن بيا هم اختردى
ورځ د اختر ده، ستا اختر دى زما هم اختردى

* * *

نه! نه! زه پوه يم ، ته نا پوه يې خو بې مينې نه يې
ځكه چې زه مې يې جدا زمـا له وينې نه يې
ستا لوى شعور دى كوچنى زړه دې له الفت ډك دى
كينه هيڅ نه پېژني تول له محبته ډك دى
ژبه دې نه گرځي خو ستر گې دې حالونه وايي
ستا د خوږې او پاكې مينې ډك رازونه وايي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه به یوه شپه چې نه ؤم ته به شوې رنځور راپسې

پوه یم چې اوس به هم کړېږې ته ضرور راپسې

زما امانه ! په ما ګرانه ! نن بیا هم اختر دی

ورځ د اختر ده ، ستا اختر دی، زما هم اختر دی

* * *

ته خو ماشوم یې نه یې پوه چې دا بېلتون ولې دی

دا ستا ، زما ، د ټول ملت د مرګ ژوندون ولې دی

دا په زرګونو ډک کورونه اوس سپېره ولې دي؟

دا د وطن میړنې خلک خواره واره ولې دي

دا په زرګونو کورنۍ بې مشره شوي ولې ؟

دا په زرګونو کورنۍ بې کشره شوي ولې؟

دا د ورو بچو پلرونه وژل شوي ولې؟

دا په لکونو افغانان دي شړل شوي ولې؟

زما امانه ! په ما ګرانه! نن بیا هم اختر دی

ورځ د اختر ده ، ستا اختر دی، زما هم اختر دی

* * *

ته نه یې پوه چې ډېر بچیان یتیمان شوي په څه ؟

او ډېر ودان ـ ودان کورونه دي وران شوي په څه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کوړنیو تودې غېږې سرې شوي په څه؟
د ډېرو مېنو د نغري ایرې مړې شوې په څه؟
ډېر ما شوملن بابا! بابا! وایې خو پلار یې نشته
ګرځي ژوندي خو د ژوندون کولو لار یې نشته
له ډېرو مېنو د بمونو دوړې پورته شولې
ډېرې بشرې وې چې د کور په ځای څګور تر شولې
زما امانه! په ما ګرانه! نن بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده ستا اختر دی، زما هم اختر دی

* * *

دا هغه پېړدې چې په وطن کښې سور وحشت راغی
تاریخ تر یاد نه دی یو داسې بربریت راغی
د روس مرئیو په وطن کښې کودتا جوړه کړه
زمونږ پر مادي او معنوي شتو یې تالا جوړه کړه
د خپل باداړ تودې وسلې یې را میدان ته کړلې
پر بې شرمه یې عامه اتل افغان ته کړلې
څوک یې په توپو، مشینګنو او بمونو مړه کړل
نور یې په زرګونو وحشتونو، عذابونو مړه کړل

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما امانه! په ماګرانه نن بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده ، ستا اختر دی، زما م اختر دی

* * *

مینې سپېرې ، کورونه وران ، خونې وېجاړې شولې
لښتې د وینو شول روان ودانې ښارې شولې
په نوم د خلکو یې په خلکو پر ظلمونه وکړل
تاریخ شرمېږي پرې چې دوی کوم - کوم کارونه وکړل
د روس په لمسه قتل عام د افغانانو کوی
د خوار په نوم باندې ناشندې په خوارانو کوي
په لکو ښځې یې کړې کونډې میندې بورې کړلې
ددې وطن د ظلمونو یې سر بورې کړلې
زما امانه! په ماګرانه! نن بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده، ستا اختر دی، زما م اختر دی

* * *

خو بیا هم زېرې درکوم چې دا لیوان به نه وي
دا د افغان ملت د خاورې دښمنان به نه وي
ژر به ورکېږي ، د پردو حلقه بګوش غلامان
دا د روسانو د روبلو نو او کوبیک نوکران

(c) ketabton.com: The Digital Library

زېږی بچیه چې افغان ملت قیام کړی دی
د دوی پرضد يې بریالی جدی اقدام کړی دی
دوی به ورکیږي، دا وطن به آزادیږي زمونږ
دا خوراو وور ملت به بېرته راټولیږي زمونږ
زما امانه! په ماګرانه! ته بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده، ستا اختر دی، زما هم اختر دی

* * *

بېرته به یو ځای شي پلرونه د بچونو سره
تو ده به مینه کړي زامنو او له لونو سره
بېرته به یو له بل بېل شوي ژر وصالته رسي
دا وبو تږي به ضرور آب زلال ته رسي
څوک چې ژوندي دي بېرته ژوندیه په کورونو کوي
څوک چې شهید شول خوشالي په جنتونو کوي
که ژوند وو زه او ته به هم بیا یو ځای کېږو وزویه!
لکه پخوا به یو له بل سره لوبېږو زویه!
زما امانه! په ماګرانه! بیا به هم اختروي
بیا به اختر، زما به هم د تا به هم اختروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

شنګه اختر؟ د خوشالۍ او د خوندو نه اختر
دا سې اختر چې وي به دا دا ختر نو اختر

دا ختر ورځ ١ شوال ١٣٩٩

١٣٥٨/٦/١

پېښور، کبابیان

زما جرم

زما جرم له وطن سره ده مینــــه
په دې مینه مې که سر ځي او س دې ځینه
چې وطن ځي زما سر دې تر ې تر سر ځي
تر وطنه به بل څه قدر لــــرینه

١٣٥٧/١١/٢٧

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زه بې شمېرم درته څومره چې کوم - کوم دي ؟
د دنیا غمونه ټول زما په نوم دي !

د آسمان په کنارو کښې شومه ستوري
د بخت ستوري راته نه ښکاري معدوم دي

زه یې خوشي دې خوښي ته یم راوستی
چې خوښي کوي هغه کسان معلوم دي

شومه دم له اندېښنو نه رابېدار شم
اړخ مې نه لګي ، بستراو کټ مې شوم دي!

ها سمسور سمسور بڼونه چې اوس نشته
سوځولي د شمال باد سموم دي

چې د تم تکی ایزدي د بشر ژوند ته
دغه بدې - بدې چارې د اتوم دي

د تلو پل دې تل ژوندی شو زما وره کښې
پرې وهلي مې د ترمواو سنګو موم دي

۱۳۶۴/۴/۱۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

منزل

دغه لاره چې ته ګورې؛

دا چې ډکه په اغزو ده!

دا چې ډکه ده له کاڼو!

دغه لاره چې ته ګورې؛

دا چې دروې له پیچومو!

چې تیرېږي په ښاپېرېږو!

دغه لاره چې ته ګورې؛

چې غورېږي پرې جازونه!

چې اورېږي پرې اورونه!

دغه لاره چې ته ګورې؛

چې فرش شوې په بمونو!

چې ورانیږي په توپونو!

دغه لاره چې ته ګورې؛

چې په ستنغو ده ختلې!

چې په څوړو رالوېدلې!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه لاره چې ته ګورې :

چې د شپې په زړه کښې بروي!

چې تيارې پرې راخورې ده!

دغه لاره چې ته وينې :

چې لړلې ده په وينو!

چې ساتلې ده په وينو!

هو!

دغه لاره هم دا لاره :

د ګلونو لور ته درومي!

د باغونو لور ته درومي!

دغه لاره هم دا لاره :

د لوی واټ په لوري درومي!

ارت ميدان لري په مخکې!

دغه لاره هم دا لاره :

د آرام غېږې ته رسي!

د مرام غېږې ته رسي!

دغه لاره هم دا لاره :

په هوارو تما مېږي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ګلزار غېږې ته لوېږي!

دغه لاره همدا لاره؛

د سپېد و آغاز ته رسي!

ښکلوي يې د لمر وړانګې!

دغه لاره همدا لاره؛

سر و خسرويي ته وروتلي!

سرلوړي لري په پای کې!

سرمنزل د مرامونو

«خپلواکي» لري په پای کې!

۱۳۶۳/ ۷/۲۲

پېښور، کوز تاکال

افغان

مېړه هغه دی چې نر مري په ميدان مري

د وطن په مقدس عهد او پيمان مري

وطن نه پلوري د بل غلامي نکړي

افغان زېږي، افغان ژوند کوي افغان مري

۱۳۵۸/۲/۲۱، کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

سور خزان

« د فلک له چاروخره وکړم کوکار ؟

زمولوي هر ګل چې خاندي په بهار »

چې نسیم وي موسولی په ګلبڼ کښې

په توند باد یې کړي له واره تار په تار

مانزیګري پر ږلی سوري سوری کړي

چې وي پرخې تازه کړي په سهار

ښکلي مخ یې بورانوي لا ښکل کړي

نه وي کړي لا بلبلو پرې چغار

یو پر یو یې د خزان په رحم ورکړي

په سرورکړي د سیلیو توند ګوزار

جړاو کړي چې لا سونو د قدرت وي

لاله زار کاندي بدل په خس او خار

د ماشوم غوندې په « هست » و « بود » کړي لوبي

تار و پود د « هست » نابود کړي په مدار

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو ځل نه دی، دوه ځل نه دی، دری ځل نه دی
څوچې دی دی ددې لوبې دي تکرار
هره ورځ نوي ګلان په اوبو یوسي
په هر وخت کې نوې - نوې کاندی چار
لاس دې مات شه ای فلکه ستمګاره
چې هیڅکله دې پرېښود و کرار
په سکندر او په چنګیز مودې ملک وران کړ
بیا انګرېزدې کړ تېر یو ته تیار
اوس دې سره وبا په موږ کړه رانازله
له شماله دې راتېر کړ سور ښامار
د چنګیز خونړیزو ولې په وینو
د خلقیانو بې جلبه اقتدار
د ظلمو سیني یې سمې کړې توپو ته
پرې یې جوړ کړ د بمونو درزهار
د ګولو نله یې هر خوا اوروله
نراوښځې یې پرې تویې کړل انبار
د بروار زاره لړزند په خپلو وینو
د روسي مېنګ الوتکو په بمبار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وطن په هره برخه هره خوا کښې
دی د شوبلو، د ټانکونو غورمبهار
را نیول دي، څملول دي، قتلول دي
په سرو وینو لړل شوی هر دیار
د ځوانانو کوڅې کوڅې په شپېلو کښې
په لاشونو یې کارغان کتار-کتار
چې تباه دي ټول د دې خاورې زامن دي
کلیوال دي، که عسکر، که منصبدار
ستړې کو ژاړې ! په سرو وینو اوښکو پرېږدې!
دي دا ښېښې د ژړا او د خونبار
وطن لوټه-لوټه، کلي-کلي وران شو
اسماني تندر نازل شو په هر ښار
نورستان تور و لوخړو کښې لمبه شو
د کونړ کورونه شول سره هوار
بریکوټ د خاورو کوټ شو په لحظه کې
روغ دی کله چغه سرای دی که اسمار
په نیښکلام کښې د ننګ لام دی تړل شوی
په شیګل کښې شګې سرې دي په انګار

(c) ketabton.com: The Digital Library

که مومند دي، که کامه، که خوګیاني دي
که ګوشته، که حصارک د ننګرهار
ټول بمونږ او تا نګرونو هوار کړي
چلیدلي پرې توپونه، ماشیند ار
د لغمان د دولت شاه سینه غلبېل شوه
پاتې نه شو الیشنګ او الینګار
په تګاؤ او په پنجشیر لړې خورې شوې
شول له خاورو سره سم د ژوند آثار
پا څېدلي د غلیم په مقابل کښې
بدخشان، که سمنګان دی، که مزار
په بادغیس، په میمنه کښې درز مار دی
په هرات کښې دی د وینو شنهار
په فراه کښې فرحت نشته، د وګړو
غور له غمه بیا پټ شوی په غبار
په هلمند کښې هیلې خاورو کړې خاورې
پنجوایي او ارغنداب کښې دی ناتار
په بولدک بولک – بولک ورېځې راغلي
بې آرامه دی له دوکه کندهار

(c) ketabton.com: The Digital Library

په روزګان کې روزګار سخت شول د خلکو
په تیرین کې تیری مات شول د غدار
په کلات کښې په شینکي کښې په مرغه کښې
په سورغر کښې بیا اوربل دی دوامدار
په مقر کې مقر ورک شول د خلکو
قره باغ دی په جنګونو کښې ایسار
د اورګون ځمکه اورګونی شوه په اور کښې
په سرنه، وازه خوا دی تکهار
غرجستان غرونه په ښتو دوړو کې پټ دي
شهرستان او مالستان دی عزادار
په غزني او په بامیانو کښې اوربل دی
سره ده ځمکه د وردګو، د خروار
په لوګر کښې، په زرمت کښې، په ګردېز کښې
په ځاځیو، سیدکرم دی ترسهار
ستړه ووته د سهو په کندو کښې
په تیره کښې تیري شنه شول وار په وار
د دښمن قوي لښکري کړې نسکورې
د محمد راتبو توریالیو په ایثار

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کابل کښې هم اوربل دانتقام دی
پایمال شوی چنداول او پای منار
داد اوربلي لښې پرې کړې چې بلې
راتو لیږي کړي لښه به یې دربار
د ملي قهر توپان به یې تو پان کړي
دا چې دی دبل مزدور زمونږ بادار
څوک چې اوربلوي سوځي به پرې خپله
دا فلک دی، دا یې دود دی، دا یې کار
سورخزان د سرو لښو په تېرېدو دی
رانږدې دی د افغان ملت بهار

۱۳۵۸/۵/۱۴

پېښور، دهبگړۍ

آبادي

« زيا » دې ومرم، « ته » دې ومرې، « مونږ » دې ومرو
خو ژوندی دې وي « وطن » او « آزادي »
چې د وينو سيلاب جوړ شي ملک زرغون شي
ترباران د وروسته راشي « آبادي »

۱۳۵۷/۱۱/۲۷، کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د استقلال لمن

توره دې د تېرې ته مې د ډال لمن ونيوه
بيا مې د "ميرويس" او د "خوشال" لمنه ونيوه

ما په خپل وطن کښې سوله غوښته، آزادي غوښته
تا د تجاوز جنګ او جدال لمنه ونيوه

لوی سيلاب د خلکو رانسکور کړلې په څپو کې
ځکه دې د لوی صياد د جال لمنه ونيوه

زه به د مهدي په پاکه لاره ناندې يون کوم
تا چې د دې عصر د دجال لمنه ونيوه

زه د خدای په مرسته، د ايمان په زور جنګېږمه
تا د روس لستوڼي تر د سوال لمنه ونيوه

ځکه پر تش لاس، زما بری په هر ميدان کښې وي
تا د لينن ما د ذُوالجلال لمنه ونيوه

"الله اکبر"، مې ستا په خوله کښې هورا وچ کړه
ما په خپل جهاد کښې د بلال لمنه ونيوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته د مارکس، انګلز او د لینن غیږې ته ولویدې
ما د خپل «جلال» د خپل «جمال»* لمنه ونیوه
زه د آزادۍ په سپین سحر باندې ایمان لرم
ځکه مې هجران کښې د وصال لمنه ونیوه
نن نه یم کړېږې یې پر دم د روس وحشي منګولو ته
ټینګه مې په لاس د استقلال لمنه ونیوه

پښین بازارګی ۱۳۶۳

ویر

لاس مې که خلاص دی خو په ذهن مې زنځیر پروت دی
چې ګران وطن مې دی پر دو په لاس اسیر پروت دی
څنګه خوښي؟ څنګه خندا؟ څنګه سرور وکړمه؟
چې کور په کور مې د ملت په کور کښې ویر پروت دی!

۱۳۵۷/۱۱/۲۷ کابل

---

* له جلال او جمال نه مراد مولانا جلال الدین بلخي او سید جمال الدین افغاني دي او په دې سربیره د افغاني جلال او جمال عام معنیٰ هم لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

میړانه

د وطن په سر له سره تیریدل
د هیواد په مینه وینې تویول
د تاریخ د میړنیو ننګ ساتل
خپلواکي تر سره د ولید تیارول
سرلوړي ده، ویاړ دی، فخر دی عزت دی
په تاریخ کښې جاویدانه نوم ګټل

* * *

د پردیو په تیرو تورو وژلل
په ټانکونو، په توپونو ورختل
د ګولیو په باران ورګډیدل
د بمونو په اورونو کي لمبل
د ملي ننګ و ناموس په ځای کول دي
د وطن په لار سرونه جارول

* * *

په پردیو یرغلګرو یرغلل
استعمار ته خوله په سوک وروماتول

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تېروينو په سرتوره تېرول
ورته لار ښېرته د تېښتې بندول
د هېواد د هېواد دوستو زوېيو کار دی
د وطن د مور په ننګ راپاڅېدل

***

د قوي دښمن قوت اوبه کول
دايمان په زور قوي وسلې زغمل
په پوښتو د شهيدانو هسکېدل
پر سنګر د عليمانو برېدل
غيرت غواړي ،همت غواړي، ايمان غواړي
خپلواکي ګټل ، ساتنه او پالل

۱۱/ ۲/ ۱۳۵۸

وردګ، آبدره

ژوند

دَ حُسَين شهادَت دَ يزيد مرګ دی
اِسلام ژوند مومي تر هري کربلا پس

ژباړه : ۲۹ / ۱۰ / ٦٢

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اختر دعا

بیا دی اختر را روان !

هر مسلمان ته به خوښي او هوسونه راوړي !

د خدای په پاک او په سپېڅلي کور کښې

د « بیت الله » په مقدس انګړ کښې ؛

دې را غونډ شوي په لکونو مسلمان د جهان ،

د سپین او تور ، ژړ له توپیره پرته ،

په یوه صف کښې د پاک رب حضور ته سر لګوي ؛

د حج د لویې فریضې ،

د ابراهیم د سنت

د قربانۍ او د ایثار خاطره بیا نوي کړي !

* * *

خود افغان

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دې سپېڅلی مسلمان له کوره

خوښي کلونه کیږي ــــ کله کږي،

اختر را درومي خوښي نه راولي،

سترګې تورېږي په باروتو، په رنځو باندې نه ها

لاس هم سره کیږي ــــ؛

په نوکريزونه، په وینو باندې!

قرباني هم دا څلور کاله کیږي،

پر له پسې ــــ پې کاندې،

* * *

که ابراهیم د خپل خواږه زوی قرباني کوله

زموږ اولس؛

د پلار، د مور، د ورور، د زوی قرباني،

کوي په ډېر عالي همت ــــ او ایثار؛

په ډېر همت له خپله ماله تېر!

له ځانه تېر دی ــــ،

که آزادي نه وي له ژونده، له جهانه تېر دی!

* * *

نو لوی خدایه! د جهان مالکه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هست وبود، کون ومکان مالکه!

ته کړې قبوله!

داد اخلاص، داد ایمان قرباني!

داد سپیڅلي مسلمان قرباني!

د میړني غیور افغان قرباني!

ملک یې آزاد کړې! د پردو د استعمار له واکه!

د سره ښامار له واکه!

دوی د اسلام په مقدس دین باندې ننګ کړی دی!

دوی د افغان د آزادۍ د پاره جنګ کړی دی!

او دوی،

دوی د وحشت په هیولا باندې غورځنګ کړی دی!

۱۳۶۱/۶/۳۰

پښور، کبابیان

زندان

وطن لوټه - لوټه، تیږه - تیږه وران شو

کور په کور د هر افغان په کور افغان شو

دا عجب غونډې د خلکو حکومت دی!

چې هرچا ته وطن ګور شو، یا زندان شو

کابل: ۲۱/ ۹/ ۵۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلسلې

ورځې او شپې مې د غمونو سلسلې دي راځي
د زړه انګړ ته د ويرونو سلسلې دي راځي

زه به يې کوم-کوم ژاړم جنازه يې کوم
د ځوانيمرګو ارمانونو سلسلې دي راځي

په هر قدم کښې نوی دام دی، نوې لومه خوره
زما په مخ کښې د داموNو سلسلې دي راځي

د ويښې نيلواد همت دی يوه مې بله ساتي
له هرې خوا د توپانونو سلسلې دي راځي

ای د عمرونو لامبوزنه وار خطا دې نکړي
د ژوند درياب کښې د موجونو سلسلې دي راځي

د دنيا بامه! عظمت ته دې سجدې لګوي
د فرعونانو د سرونو سلسلې دي راځي

له سکندره، تر چنګېزه انګريزا و روسه پورې
ستا از هيبت ته د پوځونو سلسلې دي راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سپېد و توره راته ښيي چې سحر نږدې دی
پر توره شپه د ځوړارونو سلسلې دي راځي
ښکارېږي چې بيا به مې په لاسو ګېنې کړې واچوي
"رفيع!" بيا دې د شعرونو سلسلې دي راځي

۱۳۶۳/۱/۲۹

د پلار په لار

د وطن لار کښې که مرګ وي که زندان وي
د وطن ريښتيني زوی وته آسان وي
د خپل پلار د ننګ عزت په لار به درومي
له دې لارې به وانه وړېږي چې افغان وي

۱۳۵۸/۱۲/۵

کابل، د څرخي پله زندان

لوړ سر

۶۳/۷/۱۵ پېښور

نه غواړمه خدايه شش محل ته خاته نه غواړم
لوړ سر مې ټيټ مه کړې ټيټو - ټيټو دروازو ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کمونیزم شېره

بس رسوا شواوس حساب د کمونیزم
نه آبرو شته دده ، نه آب د کمونیزم

کودتاوې ، قتل عام تر پښه زیږېږي
دبېروالي انقلاب د کمونیزم

ځوندي درد وي ، غم وي ، وېروي ، دوک وي ، آه وي
چې نازل شي پرې عذاب د کمونیزم

باغیچه یې په سرو وینو اوبه کېږي
ډک له وینو تل تالاب د کمونیزم

د منطق او علم نخښه پکې نشته
سفسطه دی "سوال او ځواب" د کمونیزم

د انسان له قیمتي وینو نه پرته
باران نه لري سحاب د کمونیزم

په عمل کښې سر چپه د تطبیق ور دی
تش الفاظ دي سور کتاب د کمونیزم

د بېزوله زوي څه سر پېتوب غواړي
ځار وېتوب دی انتخاب د کمونیزم

(c) ketabton.com: The Digital Library

سور پرچم د خونړي ښکيلاک سمبول دی
تري وريږي سور خوناب د کمونيزم

ای پر سره کتاب کښې ډوب سردې هسک کړه
بې تعبير دی رنګين خواب د کمونيزم

هغوی هم ددې ښامار تر ستوني تېر شي
چې پرانيزي چې پرته باب د کمونيزم

خپله هم په خپلو وينو باندې سره شول
څوک چې کړ شول په سرخاب د کمونيزم

هم بې ژوند او هم مردن مردار-مردار وي
چې ډوب شوي په مرداب د کمونيزم

چې په سره کښېنتی سواره ځي په دې سيندکې
غرقوي به يې ګرداب د کمونيزم

هغه ملک بيا په سره اور کښې سوځېدلی
چې پرې شوی فتح الباب د کمونيزم

هرمزدور به يې بيا دستي نقش زمين وي
چې په قار شي پرې ارباب د کمونيزم

په خدمت يې چې ځان ستړی او تن آب کړ
شو په غاړه يې تناب د کمونيزم

(c) ketabton.com: The Digital Library

په نیشه کښې يې شیشه په . . . . . ولاړه
چې يې ښښلي وو شــراب د کمــونیزم[۲]

په بالښت يې روح له بــاد ســره روان شو
چې وُ پروت پر تخت خواب د کمــونیــزم[۴]

وفادارو سره هــم وفــادار نــه دی[۵]
دا قانون دی او دا داب د کمـــونــیزم

توپ وي، ټانك وي، بم وي، درزوي، دروزي، دزوي
تباه کُن دی ټول اســباب د کمــونیزم

بم يې ونه سرچپه کړي ولې پورته
لغوي دی انقــلاب د کمــونیزم[۶]

حق په اوتو، بوتو نشــي پټولي
که هر څو غاپي ـــ کلاب د کمونیزم

تندې لاندې کــړل په چول بیابان کې
چې وو سم څوك په سُــراب د کمونیزم

حبشي غوندې له لوږې هــلاکیږي[۷]
چې راغلی پرې سـیلاب د کمــونیــزم

چین هــم پوه شــو پس له ډېرو ترنګــولو
چې بې سُره دی رباب د کمـــونیـزم[۸]

(c) ketabton.com: The Digital Library

چرېنګو که هر څو وچـرېـبـزي وخت تېر دی
بېرته نه راګرځي آب د کمـــــونـيـــــزم

د اولس د قهر اور تر به ورلـــــوېـزي
څوك چې پېښـبـږدي پـه رکاب د کمـونـيزم

د بـــلا مخ يې څرګند شو مټول جهان تــه
څيرې شـوی دی نقاب د کمـــــونـيـزم

اوس د خلکو تر د ب د و بلا نـدې لـګـوږدی
ختـم شـوی نور د بــــاب د کمـــونـيزم

په منطق نه ځي ، پـه تـېـلو ځي ، پـه ټانګ ځي
دی د اګاډی اوس کـــر يـاب د کمـــونـيزم

چې د شـپې په مـــنزل ځي څـــراغ راواخـــله
ځـــــلانه لري شهاب د کمـــــونـيـــزم

ها کتان چې کمــونـست ورته جـــــامې وي
اوس څـيرلی دی مهتاب د کمـــــونـيــــزم

له لمـر څــرکـه تر زواله ؤکســـوف کـښې
په غروب دی ســــور آفتـــاب د کمـونيـزم

اوس د وينې د فشار په رنځ اختــــــه دی
چې په وينـــو ؤ شـباب د کمـــــونيزم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دافغـان د تیـرې تـوري په رڼا کښې
مخ لیده شي بې حجاب د کمــــونیـــزم
هغه لوړ ځي، دده ټيټ دي خواهشـونه
په دام نه نښلي عقاب ، د کمـــونیـــزم
مُسلمان افغانه لوی وياړ دي نصيب شـو
چې دي وټاکه پاياب دکمـــونيـــزم
نه دېرش، بېټ قصيده يې د توان نه ده
کتاب غواړي هر کتاب د کمـــونيـــزم

۱۳۶۳!

★ پايليکونه :

۱- د کمونيزم سوال ځواب = د کمونيزم د يالکتيک مطلب دی.

۲- د داروين هغې نظريې ته اشاره ده چې انسان د بيزو اولاد بولي او کمونستان يې هم د خپل تکامل د قانون له مخې په کلکه مني.

۳- کله چې خلقيان او پرچميان په قدرت سره ورلن شول او خلقيانو پرچميان زندانونو ته واچول ، د روس له خوا يې ددې اجازه نه در لوده چې ويې وژني نو خلقيانو د خپل تهې سره لو د پاره د زجر او شکنجې په وخت کښې په پرچميانو باندې د فانتا بوتل استعمالول په دې بيت کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

هڅې پېښې ته اشاره ده .

(۴) دروزې د بالښت په وسیله د تره کي شرمېدلي مرداریدو ته اشاره ده .

۵- د تره کي وفادار شاګرد حفیظ الله لعـین ته اشاره ده .

۶- چا وویل په کندهار کښې دروسانو یوه بم یوه ډېره زړه ورنه له ځمکې راوایسته او په خاښونو یې وډروله ، ما ویل د انقلاب لغوي معنی هم داده .

۷- د حبشي وروستي کاختي ته اشاره ده .

۸- د کمونیزم د شیمکرتیا او زړښت په باب د چین د حکومت او کمونست ګوند وروستي اعلان ته اشاره ده .

۹- چرینکو د روس دیکتاتور .

۱۰- وایي اصیل کتان د سپوږمۍ په وړانګې شـیرینې چې دري او پښتو په زاړه ادب کښې ددې عقیدې په باب ډېر شعرونه موندل کېږي ، په دې بیت کښې همدې عقیدې ته اشاره ده .

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبرې نه کوي

توپ او بم عزیزې خوا نسان خبرې نه کوي
دوور د وحشت شو دا حیوان خبرې نه کوي

لا په مه موزیم ته د ډېر ګنده ن رازونه هلته وو
چا ویلي دا دي چې بستان خبرې نه کوي

ګوره چې زما د سوي زړه حال درته وایي
نه مې لوېږي زړه ته چې ګریوان خبرې نه کوي

ځلې دا یروېږي د توږې مینې داستان وایي
څوک وایي چې سوي پتنګان خبرې نه کوي

کوم پرې شلوي "مسکو" بشر بشر دوستي وایي
دا خوشې ویناده چې خرسان خبرې نه کوي

ډېرې د غیرت کیسې یې خوله کښې د هر زخم دي
نه منمه دا چې شهیدان خبرې نه کوي

کسه اپه شفق کښې د شهید د وینو کرښې دي
ولې انکاري یې چې آسمان خبرې نه کوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستړګې يې د ظلم او وحشت داستان په جار وايي
خير دی که د غريبي يتيمان خبرې نه کوي

او ښکو او سلګو مې د خبرو شربه ګونګه کړه
ګوره مې ديوان ترڅې ديوان خبرې نه کوي

۱۳۶۲/۳/۵

باجوړ، ښاړ

دخره مینه

خلقيان وايي چې روسان زمونږ دوستان دي
دي دوستان يې دا وينا نه ده غلطه

خود خرس دوستي وژل دي او خيرل دي
څه ښه وايي دخره مينه ده لغته

۱۳۶۱/۹/۲۱

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د آزادۍ شپې

زما د ژوند سیمه یې لاندې کړله
پرې یې راخورې شوې خونړۍ تورې شپې
په ویرې ولړلې سر تر پایه
زما د ژوند د هیلو ډکې شپې

* * *

شپې دي او شپې دي پسې شپې دي شپې دي
یوه په بل پسې لګیا دي راځي
د تورو شپو او سپینو شپو ژنځیر دی
ټولې تیارې - تیارې بیا - بیا دي راځي

* * *

کړمړ سپوږمۍ ده او کړ ستوري لري
په وینو ډوب دي رڼایي یې نشته
ساتونږ ګرځي ګړې هم ډکیږي
شپه پسې شپه ده سبایي یې نشته

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو د حق نور را ته دا زیری کوي
چې ژر به څېره د سبا راځي
د سره وحشت دا تور کابوس به نه وي
په ملک به هر خوا رڼا راځي

* * *

د شهید وینه به رنګ کوته راوړي
دا میدو ګلان به وغوړېږي
د غازي توره به رڼا وکاندي
د آزادۍ شپې به وریږي

۱۳۶۰/۹/۴

کابل

د نور خلي

ډېر کسان دي چې دي تللي پسې تللي
پاتې شوي يې نه نخښې دي نه کلي
خو چې لار د شهادت يې ده نیولې
ابدي يې دي پرې ایښې د نور خلي

پښین، بازارګی ۱۳۶۴/۳/۱۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

له ما خوبني له ما طرب مه غواړه

له ما مه غواړه د غزالو دمستی غزلې !
مه کوه هیله د کیسو، د قصیدو، د مدحو!
مه کړه آرزو د لړزوونکو، پاروونکو نظمو!
له ما خوبني، له ما طرب مه غواړه !
زه د الم د توپاني بحر یو څاڅکی یمه !
زه د ستم له اوره پورته یو بڅرکی یمه !
زه د وحشت له تورو لړو نه راوتې یوه څړیکه یمه !
زه د ویرونو له جهانه یوه اوښکه یمه !

* * *

د تورو سترګو د سپین مخ خبرې ،
د غوږو اوربل او د سرو شونډو خندا ،
د معشوقې د عشق او مینې دنیا ،
ها د نازونو د نیازونو جهان ،
ها د ګونګرو او د پایزیب شرنګهار ،
له ما دې پاتې !
زه ورڅخه لرې یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما د مینې په دنیا باندې یرغل شوی دی !

زما د ناز ماڼۍ د ظلم اور ذرې - ذرې کړه !

(نو)؛ له ما ،

له ما خوبني ، له ما طرب مه غواړئ !

زه د الم د توپاني بحر یو شاخکی یمه

زه د ستم له اوره پورته یو بڅرکی یمه !

زه د وحشت له تورو لړو نه راوتې یوه څریکه یمه !

زه د ویرونو له جهانه یوه اوښکه یمه !

* * *

زما د خوږ وطن تنکي - تنکي ځوانان ړنګ شوي دي !

زما په ګران وطن کښې پیغلې شته دي ، نجونې شته دي !

خو تورې سترګې یې د اوښکو بهیرو وینځلې

پر نرمو شونډو باندې رنګ د د ندا سو ناړې

پټرې د وینو یې نیولې وې تل ،

وربل یې جړ دی .

د کوډرونو له ښنګونو د سنګرو ښنګ ته

دې را تول شوې -

له غلیم سره د غزې وهي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

او قربانیږي د وطن په لار کښې .

او ردی سرې وینې دي ،

ویرونه دي ،

د وېرې دنیا !

(نو) : له ما ،

له ما خوښې ، له ما طرب مه غواړې !

زه د الم د توپاني بحر یو څاڅکی یمه !

زه د ستم له اوره پورته یو بڅرکی یمه !

زه د وحشت له تورو لړونه راوتې یوه ځریکه یمه !

زه د ویرونو له جهان یوه اوښکه یمه !

* * *

زما په خاوره کښې د وینو تالابونه جوړ دي !

زما اولس تر !

د وحشي لښکر له لاسه څخه !

په هره ورځ باندې تازه - تازه غمونه جوړېږي !

بچې را په یاد کړمه ،

ها سرې ورځې زما د وطن !

هغه په سرو وینو لړلي شهیدان د هغې !

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وجدان رګ - رګ مې لنبه - لنبه شي ،
دانتقام لنبه
خوله مې له وينو ډکه ،
آه مې سوړ دی
(نو) :
له ما
له ماخوبني ، له ماطرب مه غواړئ !
زه د الم د توپاني بحر يو څاڅکی يمه
زه د ستم له اوره پورته يو بڅرکی يمه !
زه د وحشت له تورو لړو نه راوتې يوه کرېکه يمه !
زه د ويرونو له جهانه يوه اوښکه يمه !

* * *

زما په زخمي - زخمي وطن کښې
خندا ګناه نشته !
بس د شهيد ،
تنکي زخمونه په خندا ښکاري ،
لکه غاټول په هره خوا ښکاري ،
مجنون لاسونه سره کوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوبه تکریزونه

په سرو- سرو وینو سره دي !

سازونه نشته

د بمونو زیراوبم خوردی !

ویرجن سکوت

مدام ماتیږي ،

د راکټ په خوله ، د توپ په ږز ،

د ماشینګن په غږ !

(نو) :

له ما ،

له ما خوښي ، له ما طرب مه غواړئ !

زه د الم د توپانی بحر یو ښا ځکې یمه !

زه د ستم له اوره یو سر تر یو بخرکی یمه !

زه د وحشت له تورو لړونه راوتې یوه کرېکه یمه !

زه د ویرونو له جهانه یوه اوښکه یمه !

* * *

زه به غزل وایم ، طرب به کړم ، خوښي به کړم !

خو هغه وخت چې مې وطن آزاد وي !

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن زوی مې په خپل کور آباد وي!

د پښتون له پېښه ورو سره

د دوی د ژوند واك او اختيار نه وي

د ظلم او زور د تورو شپو ګرېوان

د خپلواکۍ نور ورخیرلی وي

د حقیقت لمر راختلی وي

خو

څوچې تیاره وي، توره شپه وي د وحشت په وطن!

(نو)

له ما،

له ما خوښي، له ما طرب مه غواړئ!

نه دالم د توپانې بحر یو څاڅکی یمه!

نه دستم له اوره پورته یو بڅرکی یمه!

نه د وحشت له تورو لړو نه راوتې یو کرېکه یمه

نه د ویرونو له جهانه یوه اوښکه یمه!

له ما مه غواړئ د غزالو د مستۍ غزلې!

مه کوئ هیله د کیسو، د قصیدو د مدحو!

مه کړئ آرزو د لړزوونکو، پارونکو نظمو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

له ما ،

له ما خوښي ، له ما طرب مه غواړئ !

۱۳۶۱/۷/۱۷

پېښور، کباښيان

ټي ، بي*

په خپل کلي ، خپل وطن کښې روغ رمټ وو

شو مرګوني رنځ ناڅاپه را عيـــــــان

وو ، ويروس " بې له وروسـ ځنه راغلي

د ټي ، بي په رنځ تباه شول افغـــــانان

۱۳۶۱/۷/۱۱ پېښور

نقاهت*

د ټي ، بي له رنځه خـلاص شوي که خداى کاندي

بس اوس پاتې يې دوره د « نقاهــت » ده !

سوږ سخوږي سره ما بنام تـه رســـــيدلـی

د روسي سنګلاخ تـخته د ميـــخ ترکـت ده

۱۰/۳/۶۵ پنجاب ، لارنس پور

---

* ټي . بي د تره کی او ببرک د نوموړو د سرتېکی دېي چې د توبرکلوز د ناروغۍ نوم هم دی او دا نوم د انګلس کاله د واړو د لوته په کابل کې اخېستل کېده ، نقاهت هم د نجيب د نامه له سرتکي ځنې جوړ شوی دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وینو باران

آسمانه واوره باران مه اوروه !
زه لا د وینو بارانونه لرم
ستا ټوکو ونکی غاټول نه غواړمه
چې د شهید ګل، پرهرونه لرم

***

آسمانه واوره باران مه اوروه !
په وینو پالم د وطن ګلونه
کړم اوبه خوربه یې د تن په وینه
تازه به ساتم د چمن ګلونه

***

آسمانه واوره باران مه اوروه !
زه د غلیم پر سر بن لسی اوروم
چې زما لور ته یې کاڼه کتلي
په سره دښمن مې سرې ګولۍ اوروم

***

(c) ketabton.com: The Digital Library

آسمانه واوره باران مه اوروه!
نه لا د وینو بارانونه لرم
د وخت فرعون ته تورپان جوړوم
لا په آمو کښې غورځنګونه لرم

۱۳٦۳/۱/۱۴

پېښور

دولت که دولت

دا "دولت" "رښتیا" "دولت" دی
هم سبکنځل کا هم وهل کا
تر "دولت" لا پسې تېر دی
وحشیانه انسان وژل کا

۱۳۵۷/۱۱/۲۷، کابل

زحمتکَش او زحمتکُش

زحمتکَش یې زحمتکُش په زحمتکَش کړل
جبري کارته، زندانونه، ادیروته
په رښتیا د زحمتکښو حکومت دی
زحمت ویشي ښارته، کلیوته دېروته

۲۸/ ۸/ ۱۳٦۱، پېښور

راسره وژړل

زه یوازې نه یم ټول افغان راسره وژړل!

هر یو بشر دوست په آه افغان راسره وژړل!

زما د سوي زړه، سوې ژړا چې یې تر غوږ شو

زړه یې چې درلود هر یو انسان راسره وژړل!

د ډېر لوی مصیبت زما په کور کښې سترګې پرانیستې

دا چې هم کافر، هم مسلمان راسره وژړل!

چیغه مې د غم لکه ققنس له سوزه ډکه وه

شا او خوا مې ټول ساز او سامان راسره وژړل!

سپینې مرغلرې د شبنم هر ګل را پرښودې

ډېر مې وو غمونه، ګلستان راسره وژړل!

ما چې په تور تم د رڼو اوښکو ډیوې بلې کړې

ستورې یې را کوز کړل کهکشان راسره وژړل!

څړیکه مې د زړه چې په پټرې شونډو کې کړیکه شو

تورې یې تنهې کړې ګریوان راسره وژړل!

زه یو آواره یم، کله هلته، کله دلته یم

اوښکې سرګردانې دي آسمان راسره وژړل!

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه یم پوه واړه زړه کښې یې څه اندیښنه تېره شوه

ما «رفیع» چې وژړل، «امان» راسره وژړل!

۱۳۶۹/۷/۲۵

پېښور

«اکسا، کام، خاد»

په «اکسا» کښې یې حق سا «هم تر پښو» سلب کړه

«کام» «نا کام» کړل د ځوانانو ارمانونه

د «وحشت دا انسان سوز ماشین چې» «خاد» شو

کړل «نابناد» یې په زرګونه، په لکونه

۱۳۶۱/۸/۲۹

شاه شجاع او ببرک شا

پنځوس زره انګریزي پوځ وو پسې وُ

شاه شجاع بریت تاوول سپر د دفاع وُ

خو یو لک خرسان ترڅ، ببرک تر شا دی

دادی څکه «ببرک شا» «ها» «شاه شجاع» وُ

پېښور، ۱۳۶۱/۸/۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاکِ من

برو!

برو!

برو!

از مرزهای ما

به مرزهای خویش

اشغالگر بی رحم

استمگر زمـان !

برو! برو! زین خاك ما وزین وطن ما!

* * *

این میهن آزادگان

از قرن های قرن

آزاد بوده است

آزاد زیسته است

برو!

برو!

برو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای کرگسک پیر
عقابها
اسیر صیادان نبوده است

* * *

این خاکِ پاک ما
از سالهای سال
از قرنهای قرن
از چشمه های پاک
و زرگهای تاک
مارا باده یی
ز ازادی داده است !

* * *

اینجاست
ملتی
غیور و باایمان
دلدادهٔ ازادی و آزادگی خویش
اندر نبرد حق
در راه حفظ خاک

(c) ketabton.com: The Digital Library

سر میدهد آسان

هرگز زکف آزادی وطن نمیدهد

* * *

این میهن عزیز

فرزند تاریخی وکهنسال جهان است

آزاد ومستقل ؛

در طول زمان است

تا هست این جهان

تا هست یک افغان

این میهن ما نیز

آزاد میماند

آزاد میباشد

برو!

برو!

برو!

از مرزهای ما ،

به مرزهای خویش

(c) ketabton.com: The Digital Library

آنجاست خاك تو

اینجاست خاك من !

۱۳۵۸/۱۲/۱۰

کابل، زندان پلچرخی

د لستوڼي مار

بل کاري ګوزار پرې وکړئ پرې یې نن دی
پاس په سر یې چې خوړلی دا ګوزار دی
خپلواکي نعمت تر نه شي رسیدلی
څو ژوندی دا د لستوڼي د منځ مار دی

۱۳۵۸/۶/۲۲ کابل

رجیم

د پردو په مټو واك ته رسیدلی
سره ښکېلاك را ستولی مستقیم دی
څکه هر افغان یې ولي په سر کاڼي
د ببرك رژیم رژیم نه دی رجیم دی

۱۳۶۱/۸/۲۹

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وینو بهیر

خلکو بې ځایه تورن کړي ښرمښان په وینو
یا یې بې رحمه شان بللي دي پړانګان په وینو

خو په خونړیز کښې کمونستو تردوی واړوله
چې یې ماره د انسانانو کړل لیوان په وینو

اوس مو پخپلو سترګو ولیدل پخپل وطن کښې
مونږ اوریدلي وو چې رغښتل به اوښان په وینو

یادونه ړیږدي فریادونه له هرخوانه آورم
د هسک مرغونه هم افغان کړي د افغان په وینو

زما په ګران وطن کښې دومره وینې توې شولې
چې ښایي لوند په ځای د اوښکو کړم ګریوان په وینو

توري لوخوږي د بموتو تری راپورته شولي
کور ونه رنګ شول کلي زنګ شول د انسان په وینو

سترګې تیاره شي مرې خواته وینې وینې وینم
چې راپه یاد شي لړل شوي شهیدان په وینو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د گنهگارو(!) بې گناهو ترمنځ پوله نښته
سره پراته واړه - زاړه ښځې، ځوانان په وینو
څوك په مېږو، څوك په كورو، څوك په زندان كې مړ شول
هم كور په وینو دی، هم لښتدی زندان په وینو
له یوه سره د سرو په پریکولو سر شول
هم دې خانان په وینو رنګ، هم دې خواران په وینو
دوی کرار کښیناستل د وینو تویو د پاره
هغه نوكرو كښې چې له ځایه وو ودان په وینو
څوك یې وژلي په ټوپك څوك د بمو په مېټو
څوك په ژوندون ښخ ه تر کهتور په گورستان په وینو
صرفه یې ونکړه په هیڅا د وطن په زویو
کړل یې امیان په وینو رنګ هم ملایان په وینو
د علم او فکر سرمایه یې له وطن کړه ورکه
چې په خبره وو کړل یې ډوب هغه کسان په وینو
که محصل، متعلم ؤ، که مامور یا استاد
چې ددوی نه شول واړه غرق شول د توپان په وینو
دوی کله اېر شول په لیکوالو، ډاکترانو باندې
ډوب یې کړل ډېر متخصص، انجنیران په وینو

د ګران وطن معنوي پانګه يې له مينځه بيوړه
علم په وينو شو، ادب او اديبان په وينو
ګلي په ګلي، ښار په ښار يې وينې وکړلې
دوی سرتر سره ولړل د دښت او دامان په وينو
د روس له پاره يې د خلکو غلامي پيل کړه
د روس په لمسه يې خولم کړل افغانان په وينو
وطن په وينو دی ولړ شوی د وحشت له لاسه
د سياهي نه دی ښايي ليک شي دا داستان په وينو
زه برېږم وښيم جهان ته کومه ـ کومه برخه
دی لژند کړی هر طرف افغانستان په وينو
عزت تنهوي چې د کونړ د غمو چيغې واوري
اوبه سرې شوې دي د سيند د نورستان په وينو
کله وتی شي د کيرالې قتل عام له ذهنه
د خوښيند و ميښند و ځ ته لژند شول بچيان په وينو
د «شيګل» شګې هم په سرو وينو کښې ولمبېدې
د «نيشګلام» شپې چې د ګي کړې باران په وينو
د «ننګرهار» دګلوهار دوينو عکس ښيي
چې يې په پښو کښې رغړېدلي دي زلميان په وينو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د «الیشنګ» ، د «الینګار» سیند ونه سره ښکاریږي
دی لږل شوی سرتر پایه ټول «لغمان» په وینو

په «حصارک» کښې ایسار شوي سره اوږونه دي
په «خوګیانیو» کښې تانګونه شول روان په وینو

که «خیرخانه» ، که «پای منار» ، که «چنداول» د «کابل»
«بالاحصار» یې کړل و سور لکه الوان په وینو

د «لوګر» غرونه لا تراوسه شاهدي پرې وایي
چې یې ډوب کړي دي د غیږې ماشومان په وینو

که «برکي» ؤ که «پادخواب» که د «علم پل» ؤ
ټول وللي وینو دي ، هم دی «تنګی واغجان» په وینو

د «څرخ» کورونه په څرخي الیکوپټرو وران شول
په «بجاوند» کښې چا ونه مونده امان په وینو

«تیره» «بیاره» شوه د توپونو په لوخړو باندې
«ګردیز» جنګړیز کړ سور په وینو ، ګردیزیان په وینو

سته د «ستو» په کنډو کښې د سرو وو ته
هم کلیوال وو ، هم عسکر منصبداران په وینو

«زرملې» خپل بې شمېره مله یو ځل له لاسه ورکړل
ژوندي ترې ولاړل ، پاتې ، پاتې شول بې نشان په وینو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شول مړي کوته «سید خیلو» وزه «دوه مانده» کې
په زیړوک «پریوتل لا شونه، شوتکیان» په وینو
په «سید کرم» کې په «ځاځیو» کښې ځای پاتې نشو
«منګل» په وینو «خوست» په وینو شول ځدران په وینو
هلته شمال ته په «تګاب» کښې تګ د وینو وشو
شیر د «پنجشیر» په وینو رنګ شو «پروان» په وینو
«پلخمري» ده، که «دوشي» دې بیځ له وینو نه شول
غاتول د دښتو ځیګرخون شول د «بغلان» په وینو
«تخار» په وینو دی «فرخار» او «فیض آباد» په وینو
په کان کښې وټړل لا لو د «بدخشان» په وینو
«مزار» مزار شو د وطن د وطند وستو بچو
«میمنه» مینه شوه د وینو «سمنګان» په وینو
د «صلح کل» «بودا» لمن یې هم په وینو سره کړه
چې یې خپړ ب بولي پټی کړل د «بامیان» په وینو
د «امیر بند» د وینو رنګ شو، پنجاب سورنګاریې
«شهرستان» وینې، لړل شوی «مالستان» په وینو
حیات د خلکو په «خوات» کښې په سرو وینو رنګ شو
«بهسود» په وینو دي لړلي، دی میدان په وینو

(c) ketabton.com: The Digital Library

«ونخي»، «کړ»، «شنيز»، «کړ» «جغتو» دي وينو ولمبول «خروان» په وينو شو، رنګين شو» زنخان» په وينو هغه «غزنين» چې ما ليدلى وُ اوس هغه نه دى بوى د سرو وينو ترې راځي رنګ دي ګلان په وينو «ناور» په وينو دى» «واغز» دى سرو لمبو وهلى «رباط» «تاسنګ» او د «شلګر» دى هرمکان په وينو په «قره باغ» او په «مُقر» بمونږ و اوريدل دښتې او غرونه لمبيدلي د «روزګان» په وينو د «اورګون» زمکه شوه اورګوني د لمبو د لاسه د «وازې خوا» د «کهتواز» دى هرميدان په وينو «شينکى» شوه سره «دروازګئ» سره «سورغر» شو سور په وينو ښکته او پورته ډوب شو ټول «زابلستان» په وينو «ارغنداب» وينې شو «کرز» وينې شا او خوا يې وينې «بولدک» په وينو، هم يې ډوب کړ «ارغسان» په وينو په «لښکرګاه» کښې د لښکرو وينې وبهيدې «موسى کلا» په وينو سره شوه «هلمند» وران په وينو په «فراه رود» د وينو رود د افغانانو ګډ شو «شينډنډ» د وينو ډنډ شو، لړزند شو «سيستان» په وينو

(c) ketabton.com: The Digital Library

«هرات» په یوه ورځ کښې دېرش زره بچي مړه ولېدل
هم د «بادغیس» ، «مرغاب» په وینو د «لامان» په وینو
وطن په وینو باندې رنګ شو کلي - کلي رنګ شو
څو ماره نه دي ترآخره ظالمان په وینو
د وینو - وینو په لار ولاړم د وطن په غېږ کښې
سمه په وینو ، غر په وینو ، ګلستان په وینو
ملي ماتم یې د افغان اولس په خلکو راووست
خوله مې د وینو څوند کوي ، سورمې بیان په وینو
د کونډو ، رنډو ، خویندو ، میندو چیغې هره خوا دي
چې یې وحشیانو لوغړولي دي خپلوان په وینو
تاریخ مې پاڼه - پاڼه واړاوه په وینو پسې
لکه د دوی د بل چا لاس نه دي داشان په وینو
د ټول تاریخ د وېښو پاڼې یې په وینو ولړلې
تر دوی شول وروسته هلاکو او چنګېز خان په وینو
عبدالرحمن له کړیږو څوځلي جوړ کړل
دوی سراسر وزنګاوه هر یو مکان په وینو
څو ناحق وینې یې لاس ناخلي له لمنې څخه
څکه لړلي وې ټول عمر قصابان په وینو

د بادروان له شرمه ډك مرلې بههیر نشي د چپا
هغه ترکۍ چې یې سور ؤ هر "پرمان" په وینو
امین دلوی خاین په ترګه ورك شو، سپك شو پسې
روسي باداریې کړلو موږ بنه د خپل ځان په وینو
کارغل به هم نه پس ژر د وینو په بهیر نه وبیږي
چې له اوله ؤ وطن تر را روان په وینو
داد افغان ویښ به نشي بې بدله پاتې
ژر دي خولې بکړې خپل واره دښمنان په وینو

۱۳۵۸/۱۰/۲۳

کابل

عاشوره

رادبره شوه د کال د درانه غم ورځ
هغه ورځ چې یاده ده د لوی ماتم ورځ
شوه حرامه آرامي په اهل بیتو
سره شوه، توره شوه له غمه محرم ورځ

٦۳/۷/۱۵

۱۰ محرم ۱۴۰۵ ه،ق

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نور څلی

د ټریالي غازي او سرلوړي شهید

مولوي شفیع الله په یاد کې

هغه غازي چې یې د توري شپې په تور زړه کښې
د توغندیو د نور کرښې هر خوا ایستلې
د حق رڼا به یې د زړه سترګو ته نور ور باخښه
رڼې ګولۍ به یې د هدف په لور رسا ویشتلې

* * *

هغه غازي چې د باطل په سنګرونو باندې
په عقابي غورځنګ په لوړ جرأت برید وته کول
د دښمن زړه ته یې رسا د توري خرپ رسیده
په خپل وحشي دښمن یې سم - سم ګوزارونه کول

* * *

هغه غازي چې د جهاد ډیوې یې بلې کړلې
د کابل ښار په زړه کښې شرچې ان د ارګ په خوله کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په خپل رسا-رسا ګوزارې بې حسابه ورکـړل
د دين او خاورې دښمنان د رسوا مرګ په خوله کښې

* * *

هغه غازي چې د باطل غږ به يې غلی کـړلو
دحق دلارې د راکټ په لړزوونکـو ډزو
د روس د ظلم، استبداد او د فساد حـالـه
پرله پسې برې ويشته په نړوونکـو ډزو

* * *

هغه غازي چې هر غازي ورته د سترګو تور وُ
ده ته ويوکه به دتور، کړبه د سپين ګـونډ وُ
چا به چې زړه د روس کړ نخښنه د زړه سر وُ دده
دده نظر کښې يو د کفر بل د دين ګـونـډ وُ

* * *

هغه غازي چې زور، زارۍ او زر پـرې نه چلېدل
د عارضي سولې، تسليم په لاره تللی نه شـو
سرلوړی ژوند د ژوندانه عالي هدف وُ دده
سرې بايللی شو خو چا ته کـږ مټ لی نه شـو

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه غازي چې عقیده او جهاد ژوندۍ ورته
کوه صاف نه یې په صاف زړه جهادونه کـــول
په هر مصاف کښې به یریږ ښکلولې یې پښـــې
کړل تار او مار بې چې د ښمن به قطار ونه کول

* * *

هغه غازي چې یوه لحظه یې هم آرام نه کـاوه
وایي: آرام شو د ژوندون د لوړ مرام په عنبر کښې
شفیع الله ؤ شو شفیع یې الله ولاړ الله تـــه
شولو آرام د خپلې توري د نیام په عنبر کـــښې!

* * *

خو غازي نه مري ، شهید نه مري ، هغه تل ژوندی شو
ظاهره ښکاري چې زمونږه لوی غازي غلی شـو
چې تر قیامته کړي رڼا او تر آسمانه رسـي
شفیع الله د دې ځلانده ښکلي نور ځلی شـــو

* * *

۱۳۶۴/۴/۳

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

بت پرستي

تا پستي کړه، ما سستي کړه، ده چستي کـــړه
را نه لاندې یې د پلار نیکه هستي کـــړه
ها دې یاد دي زه د حق په مینه مست وم
اې دین زاهده! تا به بد مستي کـــړه!
د دارېنو سرخرویي مې شوه په بـــرخه
چې په وینو مې خیشته خپله هســتي کـــړه
کــه پرون مې سومنات کښې بُتان مات کړل
نن مې مانړ د ما دې بُت پرستي کـــړه
چې کلونړ په رنګونو کښې وه پټـــه
بند رسوا مې اوس وحشي کمونستي کړه

۱۳٦۱/۱/۱۵

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

زیري

زه وُم شاعر!

زه د وطن شاعر وُم

ما د وطن د عشق نغمې ویلې!

ما مې اولس ته ترانې ویلې!

ما ویښول،

ما پاڅول،

ما هڅول وکړي!

تل د لوړتیا،

د پرمختیا،

د وړاندې تیا لپاره!

زما ارزو وه چې زما ملت هوسا شي هوسا!

شي پخپل کور کښې بسیا!

د تمدن له کړندې یون سره یون وکوي!

ملې پاڅون وکوي!

په ملي هڅه او تکل وطن آباد کاندې!

(c) ketabton.com: The Digital Library

په مینه - مینه

* * *

خود پردیو ګوډاګیانو پکې شوکه وکړه ،
داړه یې وکړه ،
د داړې له لارې واک د دوی شو ،
دوی خپلواکي په بل واکي ورکړه ،
د بل په واک کښې یې زموږ آزاد ملت ورکړ ،
له هر څه تېر شول ،
خپل تاریخ او خپل کلتور یې پرېښود ،
پر خپلواکي مین ملت ته یې په غاړه باندې ،
د پردو ژغ کېښود !
نو زه به شاعر وم ! د ملت شاعر !
خود نغمو او ترانو په ځای به ساندې وایم !
پر خپلواکۍ ، په آزادۍ پسې به ژاړم - ژاړم !
تش په ژړا نه شي ،
او س وخت د ژړاګانو نه دی ،
دا خپل ملت به یو ځل بیا پاڅوم ،
بیا مخ‌ـوم !

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

زه باوري يم !

زما خلك غلامي نه مني ،

د بل تر ژغ لاندي ژوندون نه مني ،

يون كوني

د روڼ تاريخ رڼا او سره لاړه تري نه هيريږي !

د وی په دې خپل پنځوس كلن تاريخ كښې :

لوږې ګاللي بې كوري دا او غريبي ګاللي ،

خو بل ته نه دي تسليم شوي، غلام شوي نه دي!

د وی په خپل دې پنځوس كلن تاريخ كښې :

د پرير غلګر ، د پر داړه ماز ليدلي ،

د دوی په خاوره بلوسېدلي ، له هر خوا راغلي،

راغلي دي ، يرغل يې كړی ، بلوسېدلی هم دي ،

خو باتې شوي نه دي بېرته ژوندي تللي نه دي ،

چا سر خوړلی ، څوك برايه ن عوندي تېي تښتلي ،

وطن فروشه افغانان يې ښكا نه بللي ،

په هاغه لار يې ليږلي ، چې باد ار يې تللی ،

ژوند تري يې نه دي پرېښي !

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه شجاعان — يې ټول په ګور منډلي !

* * *

اوس — همغه وينه شته لا سره شوې نه ده !
اوس — همغه مينه شته لا زړه شوې نه ده !
اوس — اوس — هم شته د وطن دوستو افغانانو بچي
نه پرېږدي دلته په دې پاک خاوره ،
پردي تېږن ،
د دوی ځايي ايجنټان
د دوی په روبلو اخيستي شوي داخلي نوکران !

* * *

که باور نه لرئ نو ورشئ نورستان وګورئ !
د کونړ لوټه - لوټه ،
کلي - کلي
هلته تګاب ، بلخ ، سمنګان وګورئ !
پکتيا ، اورزګون ، هرات ، هلمند او بدخشان وګورئ !
ټولو ځوانانو ،
نرو - ښځو
او ورو - زړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

په نهوړتیا او په مېړانه،

سینې سپر کړې

د توپ ګولو ته،

د ټوپک شلیک ته،

ددوی سرونه ټانکو لاندې کړل،

خو ټيټ نه شول،

د بل نوکر ته، د پردو امر ته؛

غاړه یې ورکړه، خو په غاړه یې قبوله نه کړه

د مړئیتوب کړۍ

غاړه یې خلاصه کړه وطن ته

او ملي تاریخ ته!

دوی قرباني شول د وطن په مقدس جهاد کښې؛

* * *

زه باوري یم چې دا سرې وینې به رنګ راوړي

د آزادۍ د ناوې لاس به سره کا

افغان ملت به یو ځل بیرته کړي آزاد تنفس،

په ځل آزاد،

د مېړنو هیواد کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه باوري یم چې دا کېږي
او ډېر ژر کېږي ،
دا د آزادو میړنو وطن غلام نه پاتېږي!

* * *

زه کړیوځل د آزادۍ سپېځلې ورځ ووینم !
بیا مې په زړه کښې بل ارمان نشته ،
بیا نو که مرم نو ډېر هوسا به مرم !
په خوشالۍ به مرم ،
زړه خوښی ،
په خندا به مرم !

زه باوري یم چې وطن به آزادیږي زما
خو که زه مړ یم په دې منځ کښې
نو خوږ و ملګرو!
تاسو ته هیله کوم ،
خواست کوم ،
غوښتنه کوم !
چې د وطن د آزادۍ په مقدسه ورځ
زما تر قبره څوک راواستوئ !

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې ما ته زيری د وطن ــــــ د آزادۍ راکړي

زه به په قبر کښې خوشاله شم، خندان به شم

زه به په قبر کښې هوسا شمه، آرام به شم

د ا زيری ـــــ

ما ته دی د ژوند زيری!

د نوي ژوند

او د تل ژوند زيری ـــــ!

۲۳ / ۱۲ / ۱۳۵۷

کابل

د ورشو، ورشو*

چې د ټول جهان نيول يې وو په نيت کې

ها حريص ته اوس ساحه د پښو شوه تنګه

چې بې سره پکښې هره خوا يې خــــــــر وؤ

قطبي خرس ته د ورشو، ورشو شوه تنګه

---

* لومړی ورشو د پولينډ د پايتخت «وارسا» او د وهم ورشو د څرځای، په معنی ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پخه لار

په وطن چې د وحشت سیلۍ خوره شــوه
هره خواته ویرانه شوه - ویرانه شوه
ورځ وې سپینه ، شپه وې توره په دنیاکې
خو زمونږ ورځ هم سره او شپه هم سره شوه
آرزوګانې مې د ژوند شوې ځوانیمرګې
دولږه نږ ښکارې هرلور ته جنازه شوه
کړیوانونه ترلمن پورې بېړه شول
دکفن خبره پاتې شوه ، زړه شـوه
عرش پرې نولي له آسمانه د نور څاڅکي
چې سنګر کښې د شهید وینه د بوه شوه
او ښکې لاندې کړې د وینو بهیرونو
د عمونو قافله ډېره درنه شـــــوه
آزادي به پرې سرلوړې ځي « رفیعه ! »
په سرلوړو ګړو چې لار پخه شـوه

۱۳۶۴/۱۱/۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځاروي ګوند ترانه

په ژوبڼ کښې خوشالي ده چراغان دی

چې ترېږ يې نابغه خوګك قهرمان دی

امبا ! امبا ! امبا !

هورا ! هورا ! هورا !

«نور به نه وي استثمار د فرد له فرده

بڼ مو پاك کړ د انسان د پښولړ ګرده»

د غوايې غوبل دل کړی هر انسان دی

په ژوبڼ کښې خوشالي ده چراغان دی

امبا ! امبا ! امبا !

هورا ! هورا ! هورا

* * *

«نور قابض زموږ ملکري په هر څه دي

که غوجلې، که څنګلونه، که وابنه دي

په خپل واك مو شرو کړی چور تالان دی»

په ژوبڼ کښې خوشالي ده چراغان دی»

(c) ketabton.com: The Digital Library

امبا ! امبـــا ! امبـــا !

هورا ! هـــورا ! هـــورا !

* * *

ای د ښارو و ملګرو خوښ شئ ، خوشالیږئ

ویرانونه مو ټول خپل دي پرې پنځوینځئ !

کلان خوږ ئ په بیو و کښي يي تاوان دی !

په ژوبڼه کښي خوشالي ده چراغان دی

امبـــا ! امبـــا ! امبـــا !

هـــورا ! هـــورا ! هـــورا !

* * *

د خولګانو مشري ډېر ډېر افتخار دی

د غوایه بغـــاوت نوی ابتـــکار دی

د ښارویو نهضت توند پرمخ روان دی

په ژوبڼه کښي خوشالي ده چـــراغان دی

امبا ! امبـــا ! امبـــا !

هـــورا ! هـــورا ! هـــورا !

۱۳۵۸/۷/۲۳

پیښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

وینه او مینه

وینه په مینه تو ئیدو تر پیدا

په کومه مینه؟

د وطن په مقدسه مینه!

په هغه مینه چې تر ي پاکه بله مینه نشته

او هغه وینه چې تر ي صافه بله وینه نشته

دا وینه جوړه د وطن د مور له تیو نه ده

دا وینه وینې د چینو له سپینو پیو نه ده

دا د وطن د مور له وینې ده

له مینې ده

دا د وطن په لار توییږي

زرغونېږي پرې،

تازه ګلونه ،

سره ګلونه ،

د لاله ګلونه،

په پسرلي تازه کوي د وطن د بڼتي غرونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د وطن په لار توییږي له دې وینې قربان!
چې د وطن ناموس خوندي کړي له دې مینې قربان
وینه په مینه تو ییدو ته پیدا
په کومه مینه؟
د وطن په مقدسه مینه!

۱۳۵۸/۲/۱۰

وردګ، آبدره

سالنګ که سالنګه*

۱

« هندوکش » موله ازله عدوکش دی
چا چې کړې پرې تیرې، تیرې یې شنډې دی
خو روسانو چې یې زړه ته غوښ ورلنډ کړ
دوی یې وخوت ویل: « سالنګ نه دی سالنګه دی »

۱۳۶۱/۸/۲۰

پېښور

---

* دا توره په سالنګ کې د سوویتي روسانو د مړنداریدلو په ارتباط ویله شویده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کمونیستي

خلک قتلول "بشردوستي" بولي
کور د چا په زور نیول "دوستي" بولي

جنګ او تجاوز ته نوم د "سولې" ږدي
حق پایمالول "حق پرستي" بولي

چور ته، لوټ ته "عدل"، "مساوات" وايي
لوښ تېرې "د سولې همزیستي" بولي

روس ته غلامي کول "شرف" ګڼي
لا زد آزادۍ نیول "پېښي" بولي

کور په کور نفاق کړل "وحدت" شمېري
حق جهاد د دین پر "باندېستي" بولي

فسق، فساد "اخلاق"، او باطل "حق" ګڼي
ټولې بشري هستي "نیستي" بولي

هر څه یې چې په چې په قاموس کښې وي
ګران بس همدا "کمونیستي" بولي

۹ / ۱۰ / ۱۳۶۱ پېښور

د وينو رنګ

په ګلبڼ کښې پاڼې شوې دي ګلونه
پرې راغلي د خزان دي سره بادونه

سرو لښو دي سره ګلان له مځکې وړي
پاتې شوې يې اغزي د باغ په خونه

طبيعي پسرلی سره خزان تالاکړ
ګل ګيډيو ته يې واچول اورونه

د غوايه عوبل هرڅه سره دل ول کړل
په وطن وکړل غويو غوايه کارونه

د روسيې د کبنت له پاره يې قلبه کړل
که کورونه وو يا وو ودان ښارونه

ودانه يې کړلې ورانې په بمونو
پرې يې کړ کړل د ځوانانو تاند سرونه

څوک يې کړل په تراکټور ترخاورو لاندې
په چا تېر شول د روسيې درانه ټانکونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک خوراک د ماشینګنو څوک د توپو شول
چا ته ګور کړل الوتکو خپل کورونه

نه واړه او نه زاړه ترې په امان شول
قتل عام شول : ښځې، ووړکي، زلمي، ځوانه

څوک هجرت ته شول مجبور له ګران وطنه
په چاړک شول په وطن کښې زندانونه

زندان څنګه د قصاب قصابخانې دي
پرې کوي پکښې غوښه د ولسونه

په برقي ډنډو وهل دي څورول دي
په ځوندوني بېلوي تر ښه پوستونه

درسته وريځ وږل دي، وينې دي، وحشت دی
ځوړوي يې په رېشمو لکه پسونه

چې شعور يې وُ، چې درک، چې يې احساسو
ځ په ګور شول چې ور او ښتل مځونه

چې عالم، چې په څه پوه، چې بادانش وو
پرې انبار يې کړل د خاورو انبارونه

چې وطن ورباندې ګران چې وطندوست وو
د وطن د ښمنو پرېښول مېړونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پردیو زرخرید و نوکـــرانـــو
د وطن په بچـــو وکړل ستمـــونه
خو باور دی چې داوینې به رنګ راوړي
شي پرې تاند به مو باغونه او راغـــونه

۱۳۵۸/۹/۲۳

وردګ، آبدره

سرونه کړل

خلک په ښاره هم ګلونه کـــړي
یار* په ودانه کښې بمونه کـــړي
ودانه ورانې خلک ژوندي ښخوي
سرښوول نه دي، سرونه کـــړي

۱۳۵۸/۲/۲۱

کابـــل

* یار د لته د ملګري، رفیق، توواریش په معنیٰ دی.

للــون

د وحشت لړې له فضاء نه به خوریږي، ځي بـه!
د ایمان لاس به په باطل باندې بریږي، ځي به!

د نور د کرښې خنجر ننووت د شپې په زړه کې
نور د تیارو د رګو وینه به وچیږي، ځي بـه!

د وصال لمر د غره په څوکو راختونکی ښکاري
د بېلتانه د واورې غرونه اوبه کیږي، ځي به!

زه به له یاره سره څه خپل اشنا دیار تـــه
د رقیبانو سره مخونه به توریږي، ځي بـه!

د برې زړې به زرغون شي د شهید په وینـــو
داهر زه بوټي په للون له منځه ځیږي، ځي به!

۱۳۶۱/۱۰/۹

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

داوطن

داد افغان وطن دی ،
دا افغانستان وطن دی ،
د تاریخ پاڼې یې زرینې دي ،
په وینو سرې دي او رنګینې دی !

* * *

داد افغان وطن دی ،
داد اتلانو کور دی !
دا د وطن په مینه مستو شازلمیانو کور دی
سرونه ږدي په خپل وطن ،
خود حیا پښو کې نه ږدي ؛
له افغاني غروره ډک سرونه !
د وطن ننګ کې ،
د ډگر په جنګ کې ،
خوښیږي مرګ ته ،
هیڅ وخت نه خوښوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کور په منځ کښې د تلتک مرګونه

* * *

دا د افغان وطن دی ،
دا د عقابانو ځاله ،
دا استعمار قفس ته نه ورندي غاړه !
په خپله پاکه او آزاده خاوره ،
کله پرېږدي د بل ناپاك پلونه !
دا استعمار بابنې په ځمکه ولي ،
د دوی ځایي کونګان په خاورو منډي ،
نه پرېږدي ، نه پرېږدي
په خپل دې مقدس وطن کې
د مردارخورو ټپوسانو د وزرو ټپېدل !

* * *

دا د افغان وطن دی ،
دا د میړنو مېنه ده !
دلته پردي تېری کوونکي تم کېدلی نشي !
که شي پښېمانه هم په تېښته - تېښته ،
سرونه وړلی نشي ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

که په ژوندیو ښو راځي
په مړو ښو ښه وزي،
ځینې یې ښه هم په هیڅ شکل وتلی نشي
په ښتنه تللی نشي
سرخېل ساتلی نشي
دا د افغان وطن دی،
دا افغانستان وطن دی،
د تاریخ پاڼې یې زرینې دي
په وینو سرې دي او رنګینې دي.

۱۳۵۸/۲/۱۰

وردګ، آبدره

د شهید وینه

که سینه سینه د کابل سینه
ته چې رالوېږې ترابا سینه
سوات ته غېږ ورکړي خوږې لګېږنشي
په یون کښې ساتي د شهید وینه

۱۳۶۴/٦/۱۲ اټک

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه ونه وايي؟

په ملک د بل حکمراني ده چې څه ونه وايي؟
د سره شکېلاک خر دواني ده چې څه ونه وايي؟
کړي وطندوست وطنفروش ، انقلابي قلابي
د تومتونو پرېماني ده چې څه ونه وايي؟
که خپلواکي غواړي چېرته څه د زندان په لوري
د مېني مينه زنداني ده چې څه ونه وايي؟
که سر دې ټيټ نه کړ تيتيږي د برچې په څوکه
سر ايښود ل لويه ځواني ده چې څه ونه وايي؟
د عوه د ټول انسان کوي فکر يې سيمه کې دی
دلته تراوسه ځانځاني ده چې څه ونه وايي؟
د سردارانو امتياز دی اوس د دوی ميراث دی
په عيش او نوش زندګاني ده چې څه ونه وايي؟
ماهر درزي تور استعمارته سره کالي واچول
رنګ دی بدل زړه خاني ده چې څه ونه وايي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

که تن زندان ته، سر مې دار ته، ځان مې ګورته درومي
مقابله مې ایماني ده چې څه ونه وایې ؟

۱۳۵۷/۸/۵

کابل، باغ بالامینه

جبه زار

پلار وطنه «جبهه» څه د بر «جبـــــه» ده
د چا پلار وطنه نشي ځنې کـــرلې
له کابل نه کــه کا، بل لـــوري ته هځـــــه
په تابوت کې مړ «جبې» پورې شي تـــللی

***

پلار وطن جبهې ته ورچې شي ســـړی
د چا پلار وتن جبې نه نه شي کـــړی
«سیل هله وي خښنتن چې دخره راشي»
بیا ایله «مـــردار» عونډی ته ځان شي وړی

۱۳۶۱/۹/۱۰

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

دشمال له خوا شمال دی

د افغان په پاکه خاوره، نوې دورې راخورې شوې
د توپونو، د ټانکونو، د ټوپکو، د بمونو
د شمال له خوا شمال دی، راخوځېږي، راتوندېږي
د آزاد ملت په کلیو، په کورونو، په باغونو

***

د اتوپان د غلامۍ دی، د انوپان د بربادۍ دی
غواړي وران کړي زمونږ کلي، غواړي وران مو کړي کورونه
غواړي وباسي له بېخه، خپلواکۍ سمسوره ونه
چې ورکړي مو پلرونو دي د وینو بارانونه

***

دا د نوي وخت انګرېز دی، دا د روس سور استعمار دی
په خوږو کې یې ترخه دي، په پستو کې یې زېږه دي
تر انګرېزه خوشحال تېر دی، خونیرنګ او رنګ یې بل دی
هغه خه یې په خوله نشته، چې نیولي یې په زړه دي

***

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلستوځي ماران روزي ملتونوته په کور کښې
نو د میدان شي جوړولی، ډیر پیاوړی مداري دی
سرې ریتارې کړي ورپورې، ګډوي يې په میدان کې
بې خبر خلک پرې راټول کړي دا یې راز استعماري دی

* * *

کور، کالي، ډوډۍ شعار دی، وږي خلک پرې دوکه کړي
خولې يې ډکې له اوبو شي، چې ورګډ يې په اوبو شي
چې لاهوښ دي سره سیندته، هرهر څه ورځي يوسي
دغه وخت چې په ځان پوه شي، په توبو شي، په توبو شي

* * *

نن راغلي هدا ورځ ده، په وطن مو افغانانو
په میدان د سیاست کې خوښې شوي سره ماران دي
ډولکي د روس ته ناځي، کله خملي، کله پاځي
خوروي په ملک کښې زهر، ډیر بې رحمه دښمنان دي

* * *

بدل کړی يې خپل رنګ دی، هر یو کار یې د نیرنګ دی
راروان په بزی لار دی داد عصر استعمار دی

←- - - -

(c) ketabton.com: The Digital Library

په رنګونو غلط نشې، نیرنګونو رسوا کړه
د افغان اتل ملته! بیا دې وار دی - بیا دی وار دی

***

د تاریخ عنبـتلیه زویه، بیا پر کار ده ستا میړانه
چې ژوندي درنه یونسي، د سمنان دې خپل سرونه
ستا په وار به ګوزاریږي، ستا په مټو به ختمیږي
استعمار ته په سرورکړه، څوبې سره ګوزارونه

***

باوري یم! باوري یم! آزاد کله غلامیږي
ولاړ شوي، روان شوي پتنګان د آزادی دي
افغان کړی بیا قیام دی، نن یې بیا تړلی لام دی
وړاندې کړي یې میدان ته سربازان د آزادی دي

***

بیا ډک شوي سنګرونه، بیا په غرونو کې مورچې دي
بیا جګړه ده په ټوپکو، په چړو او په لښتونو
بیا د توپ او رد ټانکونو، د بمو مقابله ده
په تبرونو، په لرونو، په ډبرو، په سوکونو

***

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا را سي خبرو به د ملت د قربانیـــــو
د افغان د میړنوالي، شهامت او د بریـــو
په ټوپک نیسي توپـونه، په دلګي نیسي غونډونه
په تش لاس به ټانک ورخیژي روسان نیسي ترمړیو

* * *

بیا سره کړي یې ده زمکه، د دې وخت سره استعمارته
د «ګوره» په سرنوشت یې اړولي «سره روسان» دي
بیا د سرپورته کولو که خدای کاندي بېرته نه دي
په کاري ګوزار یې ویشتي د لستوني سره ماران دي

* * *

له سرونو نه تېرېږي، په خوښیو، خوشالیـــو
له وطنـه نه تیـرېږي، په لویشت - لویشت یې بندي سرونه
چې سمسوره شي، چې شین شي، چې آباد شي، چې زرغون شي
سېروي یې د سرو وینو، خوږي سره سیلابونه

* * *

باوري یم، باوري یم، غلامي په ختمېدو ده
را نژدې اتل ملته! اوس شپې د ځلوا کې دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په څو ورځو به څو شپو کې، نتیجې به راوتــلو
د غازي د میړنوالي، د شهید د قربانۍ دې

۱۳۵۸/۴/۲۵

وردګ، آبدره

ستالین او امین

د هر ظالــم خونخوار ریښتیا ده چې "ستالین" دی
خو سل ځله اوس اوښتی ترې «امین» دی
خلک وژني، کلي سيځي او ښار وران کړي
د ملت په کور کې جوړ ملي نـــاورين دی

۱۳۵۸/۲/۲۱ کابل

یو بیت

زما د ژوندانه بې ثباته تلــون کــې
زما د فکر رخته بنه شوې زوړ نه شوې تازه شوې

۱۳۶۵/۶/۱۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

توقفگاه زمان

اینجا پلچرخیست
زندان بس بزرگ
افسانه سازقرن
اینجا همینجا
هزارها هزار
انسان این وطن
فرزند این خاک
سرمایهٔ ملی
درخاک وخون چومرغ نیم بسمل تپیده است!

* * *

اینجا پلچرخیست
زندان بس بزرگ
اینجا کتاب نیست
قلم در قید و بند
رادیو وتلویزیون

(c) ketabton.com: The Digital Library

بودن بود گناه
تلاش علم و فضل
جرمیست جرم سخت !

* * *

اینجا پلچرخیست !
زندان بس بزرگ !
اینجا زمان نما
آهسته میگردد
آهسته ـ آهسته !
اینجا ثانیه گرد
اینجا دقیقه گرد
اینجا ساعت نما
یک از دیگر آهسته میگردد .
به پیش نمیرود
گویا که در اینجا توقفگاه زمان است !

کابل ، پلچرخی ۱۳۵۸/۱۲/۱۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ننګ تدبیر

لاس مې که خلاص دی خو په ذهن مې زنځیر پروت دی
چې ګران وطن مې د پردو په لاس اسیر پروت دی

له ما نه مه غواړئ خوښي، خندا، هوس، خوشحالي
چې کور په کور مې د ملت په کورګښې ویر پروت دی

روښن فکران، رښتین فکرانو ټول خواره واره کړل
څوک په مړستون، څوک په زندان، څوک په بونیر پروت دی

ملت ویرجن، چاپیر ویرجن، ځمکه آسمان ویرجن دي
زما په شعر د ویرجن محیط تاثیر پروت دی

د وطن زویه! په تا وخت د امتحان راغلی
د تا په غاړه د وطن د ننګ تدبیر پروت دی

۱۳۵۷/۱۱/۲۷

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوړېدلی؟ افغانستان

که وه ونه، که کلا وه، که انسان
چې د زمکې پر مخ وو څه شی ودان

په ټانکونو، په بمونو یې هوار کړل
ښه یې وغوړاوه ګران افغانستان

د کورو په ځای یې وویشل ګورونه
خو بې شنختې او بې ښنې، بې نښان

د کالو په ځای یې خلاص کړو له کفنه
نې راپرېښوده لمنه، نه ګرېوان

د ډوډۍ په ځای یې وینې را څښوراک کړې
کړل ماړه زموږ په غوښو یې لېوان

کړل یې لوټې - لوټې کلي، لوټ کورونه
په لوټمار پسې خواره شول لوټماران

کور، کالي، ډوډۍ یې واخېستل له خلکو
په وږنه یې هم اړ نه شول خلقیان

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک د باندې ، څوک په بند کې ترتیغ تېرشول
شول خواره واره ، خوار ه - خواره یاران
چې تود ې به پرې زمونږ مشاعرې وې
بېل شول هغه شاعران او ادیبان
نه يې لوري ، نه لودن ، نه یې درک شته
شول بې پتې د وطن د پت زلمیان
د وطن دښمنو کړل د ځمکې زړې
د وطن په مینه مست خیالي ځوانان
تویې شوې د ومره وینې په وطن کښې
نه یې اوښکې شي وینځلی ، نه باران
د برچې او د نېزې په څوکه باندې
خاینانو غوښتل ځان کړي امینان
د برچو او د نېزو تر څوکو لاندې
د دوی زړه ؤ صادقان کړي خاینان
خبر نه وو چې وخت نشي غولولی
چې خاین او امین ښیي دی زمان
روسیه شول هم ملت ته هم تاریخ ته
په روسیه باندې یې وپلوره ایمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددوی زړه ؤ چې افغان د روس غلام کړي
روس ته وسپاري آزاد افغانستان

خبر نه وو چې زمري په زنځير نه دي
په قفس کښې ژوندون نه کړي عقابان

دوی پوه نه وو تل به دا افغانستان وي
په جهان کښې څو ژوندي وي يو افغان

چا چې کړې ده سودا د ملک پلورنې
دي منلي يې په ګور شاه شجاعان

چې سپک ګورې د وطن د مورلن ته
سپک په ژوند وي هم په مرګ دا حراميان

د تره کي غونډې مرې د لښ له لورې
شي ناولې روح يې باد سره روان

دامين غونډې د سپي په شان مردار شي
د پليت مړي يې قبر وي ويران

چې اسلاف يې اول سپک او پسې ورک شول
دي اخلاف يې هم په دې لاره روان

دا وطن د ښکېلاګګرو هديره ده
ژوندي را شي مرهم نه شي ايستی ځان

(c) ketabton.com: The Digital Library

د افغان ملت وطن افغانستان دی
دلته ژوند کړی شي رېښتيني افغانان
چې راغلي بېرته نه دي ژوندي تللی
د هر قوي استعمارګر د دې جهان
دا وطن د آزادۍ په خپسته روغ دی
دی تول ژوندي غلامۍ نه په امان
آزاد ؤ، آزاد به وي ، آزاد به اوسي
آزادي يې ده ليکلې په فرمان

۱۳۵۸/۱۱/۱۷

کابل

دُرداني

د ماشوم په لاس مې ورکړې دُرداني
څکه داسې شوې دانې - دانې دانې
چې له ستړنو نه يې هېڅ ښرلای نشو
نن په ما باندې رشيد کړې زماني

۱۳۶۲/۱۱/۱۹

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

مناجات

بیت نیکه علیه الرحمه یو مناجات ویلی و :

دا وګړي د هرګړي خدایه !

لوی خدایه ! لویه خدایه !

خو کله چي په داؤدخانۍ کښي زموږ هیواد وال د ښکاري له لاسه ایران او عربستان ته په مزدوري پسي ولاړل ، په عربستان کښي به ځوروول کېدل، شړل کېدل او سپکېدل او په ایران کښي به کله د قاچاقبر په نامه اعدامېدل او کله به يې نور زجرونه ګالل نو زه دې حالت وځوروولم او د بیت نیکه د مناجات ځواب مي په دې ډول ووایه :

[۱]

دا وګړي د هر شول خدایه !

لویه خدایه ! لویه خدایه !

د خوراك اوخښناك په غم کي خواره شوي په عالم کي

له عربو تر ایرانه لا لهاند او سرګردانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د روژې په لمبه بنـــوري دي بې ستوري او بې سيوري
لېږ د بېدلي له خپل ځـــــايه !
لويه خـدايه ! لويــــه خدايه !

د دوی مېنې کوي کمـتـــي د کـوي د نور وخــېتي
بشري قوت يې د رومي هو مــره مـــومي چې بې شرمي
د پردو له خوا ځـــوربږي د مرېښت په ځای مړکيږي
ژوند يې غم دی سرتر پــا يـــه
لويه خـدايه ! لويه خدايه !

د اولس وينه وچيـــږي د ځو تنو جـام ډکيږي
د کيـږدۍ زامن هېرشوي د بنګلو ښـېتن ډېرشوي
معنوي ورځ په ورځ خواريږي او د دوی سات په سان مړيږي
لوی واکه شــو رانـمـا يـــه !
لويه خـدايه ! لويه خدايه !

تر له دې نه دي هم تيرشي؟ د دې وږيو شمېر دې ډېر شي؟
وږي تږي دې زيـاتـيږي؟ بيا له لوږې دې مړه کيږي؟
داسې ژوند سنه دی که مړينه؟ چې مړ ژواندې ژوند کوينه؟
د تاځه ده سپکي رايـــه !
لويه خـدايه ! لــويه خدايه ! کابل ۱۳۵٦/۲/۲٦

خو کله چې د غوایه ترغوبل وروسته په ۱۳۵۷ کال کښې په افغانستان سره بلا

را نازله شوه او زموږ مادي، معنوي او بشري هستي یې ونغړله د خپل تیر مناجات

په څواب کښې مې دا لاندې مناجات وو ایه :

[۲]

دا وکړې ورک شول خــــدایـــــه !

لویه خــدایـــه ! لـــویـــه خــدایه!

سور وحشت پرې رانازل شو یو د بل د سر قاتـــل شـــو

د سرو وینـــو سیند روان دی اوردې، وینې دې، افغان دی

هیواد ټول په وینو سور دی وحشیانه قتل او چور دی

وطن وران شو درد نمــــایـــــه !

لویــه خـــدایـــه ! لویــه خدایه!

لوټماران ورته راغـــــلي مال او سرته یې دي غـــلي

کور په کور باندې ویرخور دی د چاپلار مړ د چا ورور دی

هر لور وینې - وینې - وینې کړه شوې دي ترې میـــنې

هر خوا ږکه له وای وایـــــه

لویــه خــدایــه - لویـه خدایه

څوک شهید کړل الوتـــکو څوک یې مړه کړل په ټوپکو

په چا پرې یوتل بمونــــــه پرې یې بل کــــړه سره اورونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک خوراک شول د کولیو — د وحشت د سرو ږلیو
د چا کور وران شو له ځایه
لویه خدایه ! لویه خدایه !

څوک ژوندي په ځمکه خښ شول — څوک د ځان په وژله خوښ شول
د چا قطع شول سرونه — د چا غوڅ پښې او لاسونه
څوک ټکې ټکې کړل خاورو ولاندې — څوک راووتل د باندې
ټول په وير شول سرتر پايه
لوير خدايه ! لويه خدايه !

ډېرې مېنې وې سپېرې شوې — د وطن هستۍ ايرې شوې
سره کمونه واره تبا کړل — عالمونه يې فنا کړل
څوک ژوندي ولاړل څوک مړه شول — افغانان خواره واره شول
له ماره نه ترګدايه
لويه خدايه ! لويه خدايه !

دا وګړي وو ډېر شوي — هرې خواته خواره شوي
په خپل ډک کور کښې وو وږي — د اوبو په غاړه تږي
د مرهبنت په بدل مړه شول — په غمو باندې ماړه شول
د تا داوه پکښې رايه؟
لويه خدايه ! لويه خدايه !

۱۳۶۱/۸/۱۸
پېښور

درزونه

د حسرتونو په دنیا کې مې عیشونه زیات شول

هومره مې درک زیات شو چې څومره مې دردونه زیات شول

د بېلتون اور مې د زړه خامه حونه ښه پخه کړه

مینه مې هېڅکله شوه چې څومره پرې اورونه زیات شول

د پېرو اغزیو مې په بڼ کې سر راپورته کړلو

اغزي که پېر شول ور سره ځما ګلونه زیات شول

د غلامۍ سره زنځیرونه زیاتي مات در واخله

چې مې په پښو کې په لاسو کې زنځیرونه زیات شول

ښه دي د غوټۍ پربکړې لاره یې را وښودله

که مې سوچونه، که فکرونه، که چورتونه زیات شول

نور به د نړۍ کاروانونه نه بېدم د سبا په غاړه

ځما درانه - درانه عمرونه له پېرونه زیات شول

د ناکامۍ خپېړو لار د کامیابۍ پرانسته

د ناامیدیو په سبب مې امیدونه زیات شول

(c) ketabton.com: The Digital Library

له سرنه تېر وليو نود صف سر لاړي شو مه
چې په شلېدلي ګريوانه کې مې درزونه زيات شول

۱۳۵۸/۵/۳۱

پښتنور

عقد

قران چې وويني قرآن نه ويني
چې پيمانه وي بيا پيمان نه ويني
عقيدې نه لري عُقدې يې ډېرې
ځکه د عقد ساتلو ځان نه ويني

۱۳٦۲/۷/۲۷

د اتفاق صف

نفقه يې چې ده نغښتې په نفاق کښې
چې يې شق او تخصص دی په شقاق کښې
کاميابېږئ به هله غيورو خلکو!
چې ځای ورنه کړئ په صف د اتفاق کښې

۱۳٦۲/۲/۱۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

زندان

نه یم زندان کښې،
د څرخې پله په لوی زندان کښې!
زما وطن ترډې زندانه تنګ دی
ځکه په هره خوا کښې جنګ دی جنګ دی
د وطن هر لوري په وینو رنګ دی
هر یو افغان له ژوندانه نه تنګ دی
د آزادۍ د بل څراغ پتنګ دی
په ډېر اخلاص سرونه ږدي د خپل وطن په لار کښې
د هندوکش غوندې ټینګ ناست دی د دښمن پر لار کښې
وطن که تنګ دی د دښمن له پاره هم تنګ دی
په هرطرف د میړنو غورځنګ دی
د مجاهد سوک کار د بم ورکوي
غلیم ته نوی - نوی غم ورکوي

* * *

نه یم زندان کښې
د څرخې پله په لوي زندان کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما وطن ترډې زندانه تنګ دی

خو په هر کوټ کښې روان ؛

د آزادۍ جنګ دی

په دښمن ځکه تنګه شوې آزادي به راځي

په تودو وینو یې چې کیږي

او به خور هره خوا

په ګران وطن کښې سرخروئي او آبادي به راځي !

۱۳۵۸/۱۲/۲۸

کابل ، د څرخي پله زندان

جوړه

بریژنف سولې (!) ته جنګ کړې دې بې ننګه

خو په جنګ - جنګ کښې د سولې مرغۍ مړه شوه

اوس امید دی چې بیا ر سوله « (!) ترې پیدا شي

« اندیرا » له « اندروپف » سره جوړه شوه

۱۳٦۱/۸/۱۲

پښتنور

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیلانی

نیسه ! لاس طبیبه زخم می ناسور شو
چې بې تمې شوم ایله مې زړه مسرور شو
غاټول شین و ، چې راشین شو په بېدیاکښې
خو چې ولې خندل ، زما په وینو سور شو
بې له دار ه چې تر داره د روان یم
اوس شوې پوه چې ولې سکني ور ور مې منصور شو
تل چې فکر ځم سر وهلی ، بر وهلې
د علیم له لاسه ملک راته تنور شو
د هیواد د لوړ و غرونو سیلانی دی
دا رفعت رفیع هاله موند چې مغرور شو

پېښور: ۱۳۵۸/۶/۱۱

یوه لنډۍ

ترکیه داسې دې کور وران شه
لکه چې وران دې کړل زمونږ و دان کورونه

۱۳۵۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

پور

(د هېرلنډ بحر شعر)

وطن کور دی   وطن ګور دی
وطن پلار دی   وطن مور دی
دده نوم د   ژوند انځور دی
دده یاد د   زړه تکور دی
دده عشق د   ایمان زور دی
په بېلتون کښې   لېږ سور اور دی
بل وطن کښې   ژوند پیغور دی
چې وطن نه   وي ورک لور دی
په وطن پسې مې شور دی
استقلال یې
په ما پور دی

۱۳۶۳/۱۱/۱۰

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رحمان بابا په ليکه:

د سپېد و خط

شپه او ورځ د ژوند لړلې مې په غم دي
جوړ غمونه مې له غمه سره سم دي

ژوند تېرېږي خوښي نشته، غم را درومي
خوشې وايې: غم، سبا دي وبله ضم دي

ژړېږم هېر دغه چارې د آسمان دي
او که نه بېښي مې د لوح او د قلم دي

نور و نوره شپه هم ځان ته رڼا ورځ کړه
زما ورځې هم پوښلې په تورتم دي

د افغان د افغان دود آسمان ته رسي
سرې لمبې ور باندې بلې د ستم دي

د وطن سکون، آرام يې دی مات کړی
په هر لوري د بمونو زيروبم دي

په هر کلي، په هر ښار، په هر ديار کښې
د افغان ملت وګړي په ماتم دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د وینو ارزاني په وطن وینه
دزړه وینې مې مدام دستر کو نم دی
میرویسي فال د بابا په دیوان ګورم
بیا پردی منګولې ښخې مې په چم دي
هاکشور چې ده په شعر معطر غوښت
بدبویه پکې خورې د تانک وبم دی
د سپېدو له سینه خطر داسې ښکاري
چې رابرې نښانې د صبحدم دی
دې واره قبر کښې لوی عالم ویده دی
د رحمان د شعر کوکې په عالم دي

حمل/۱۳٦٤

بریژنف

یا زوی مری*، یا ښې مات**، یا چانماری*** شول
چې کار به کتلې چا افغانستان نه
بریژنف چې په دې خاوره تیری وکړ
شو زړه چاود ارمان یې یووړ ګورستان نه

۱۳٦۲/۱۱/۲۲

* تکه چنګیز، ** تکه لکوړ تیمور، *** تکه ګرګین، مکناټن او کیوناري

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویښ

ویښ په هره خوا کښې ویښ - ویښ
په ویښو تګې سرې دي مېښ - مېښ
بشر دي تږي د بشر ویښو ته
څښې يې په مېښ - مېښ، پیښ - پیښ

***

په خولو بشر وايي: بشر غواړي
خو په عمل کښې شور او شر غواړي
سوله، وروري، برابري وايي
خو په ميدان د جنګ شر غواړي

***

بشر د بشمنه به څوک خبر کړي؟
بشر دوستان چې سرې لښې بلوي
کله کامبوج، کله ويتنام پرې سېځي
يو يمني بل يمني قتلوي

(نيمګړی)

کابل / ۱۳۵۷/۱۲/۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

انجام

(د تره کي په مړینه)

د وطن مور مقدسه ده درنه ده
احترام یې احترام د احترام دی

پاکه غېږه یې هم پاکه هم سپېڅلې
د هر چا تر حق یې لوړ د حق مقام دی

په اغزو کښې یې هم ګل غوندې ښکلا ده
په خزان کښې یې هم عیش مستدام دی

د رښتینې زوی له پاره یې پر پښو کښې
هم خوښي ده، هم هوس دی، هم آرام دی

سر پرې بدي د نورو پښه به پرې پرې نه ږدي
د مړانې لوري ته یې هر د تېرې ګام دی

چې ناموس حیا یې ساتي هغه زویه
ګرامي دی، په کابل، کړ په باګرام دی

(خو) چې پلو ترې په سپکه سترګه ګوري
تر بڼکي نه سپک دا نمک حرام دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې خیانت وړسره کړي مخ یې تور یږي
د وطن خاین په هر وخت کې بدنام دی

چې آبرو او حیثیت یې په بل پلوري
چې د مور په غیږ کښې پروت د بل غلام دی

رسوا کیږي ، بدنامیږي ، منفوریږي
انتقام یې انتقام د انتقام دی

لعنتونه هر لوري پرې وریږي
چا چې کړی یې د زویو قتل عام دی

د امین په نوم که وي هم چې خاین وي
د خیانت منزل یې لنډ، آس یې ناکام دی

تره کی غوندي تر کیږي په ګولو کښې
ترکولی یې چې چا په بموبام دی

په ژوند سپک شي بیا په سپکه پسې ورک شي
چې یې مور ته نظر کړی هسې خام دی

مړ یې سپک وي ، پس له مرګه هم سپکیږي
دا خیانت ، دا یې آغاز، دا یې انجام دی

۱۳۵۸/۷/۱۸

پېښور، بالاحصار

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوریږي شو

بهار مه راځه ګلونو باندې اوریږي شو
چې پرې راتلې په هغو غرونو باندې اوریږي شو
چې تا به ښکلې کړل په ګلو، مونږ بې سیل کاوه
په هغو ښتو او کڅونو باندې اوریږي شو
د ګل د رنګ د رنګو وینه سرې سیلۍ کړه وچه
هم بې په بوي، هم په رنګونو باندې اوریږي شو
د زېړو ګلو پر ځای سرې لمبې تاوېږي یکسې
د پسرلي په چمنونو باندې اوریږي شو
د شګوفې موجونه لوټ کړه د وحشت پوچونو
د ګران وطن تاندو باغونو باندې اوریږي شو
ګلاب، نرګس، مرسل هر یو بڅیل ځای وسوځېدل
په رامبیلونو، چامبیلونو باندې اوریږي شو
د بنفشې، شبو، ببرې څانګې لوخوړې شولې
په میخکونو، ریحانونو باندې اوریږي شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې هم یې بوی، هم یې ښکلا وه، هم میلې پرې کیدې
د ارغوان ښکلو ښاخونو باندې اوریږي شو
د هیڅ افغان له پاره ځای د آرام پاتې نه دی
هم په فرشي، هم په فرشونو باندې اوریږي شو
چې ګل یې پښې ښکل کړې اودې به تر وریله یووکا
د هغو حورو په پرونو باندې اوریږي شو
چې یې نوملي یکې وو د پسرلي ګلـــونه
په هغو تورو وربلو باندې اوریږي شو
نه لاله زار دی پاتې شوی نه خارزار پاتې دی
هم په ګلو، هم په خارونو باندې اوریږي شو
د اګران اوخوږ جنت نظیر وطن لمبه لمبه شو
هم په سارا، هم په ښارونو باندې اوریږي شو
د اور حلقو کښې دې راګیرې د وطن سیمې مو
چې یې په کلیو، په کورونو باندې اوریږي شو
چې دوی ته کور ؤ او دښمن تر پوخ سنګر ؤ دوی
هغو کلاؤ او برجونو باندې اوریږي شو
د ننګرهار د ګلوهار پر وټ د شهید په قـــبر
په شنو سمسورو کونډونو باندې اوریږي شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الیشنګ ، د الینګار سیند و نه سره ښکاریږي
چې د لغمان په شنو فصلونو باندې اوروړي شو
د جګدلک د وینو ډک یا قوت لنبه - لنبه شول
د ماهیپر په کږ لیچونو باندې اورپورې شو
په شیوه کیو را شپوه شوې د دبهن لنبکرې
د کمر یو پر کمرونو باندې اورپورې شو
باغ بالا باغ د بلا شو افغانانو لـــره
قرغه یې فروغ کړه په بندونو باندې اورپورې شو
بالاحصار اوږکښې ایسار کابل توته - توته شو
ښکلي پغمان په محلونو باندې اورپورې شو
په استالف کښې لیې - لیې ګولۍ و اوریدې
د شمالي په شنو تاکونو باندې اورپورې شو
شکردره او ګلدره داوردره غوندې شوه
هم یې په غرو، هم په رغونو باندې اورپورې شو
پروان په زړه باندې پرېمانه ګولۍ وخوړلې
د ګلبهار په بهارونو باندې اورپورې شو
غوربند کښې بندې دي لوخړې د روسي ټانکونو
چې د پنجشیر په زمرغونو باندې اورپورې شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګل سرخ د ننداروتلارې اوس شاړې شولې
د لاله زار په ګلزارونو باندې اور پورې شو
په شهرستان او مالستان کښې ښار او مال تالاشول
بامیان ته ګوره یادګارونو باندې اور پورې شو
میدان ، میدان د خونین جنګ شو، په سروینو زنګ شو
تنګي، خوات په شنو باغونو باندې اور پورې شو
لوګر ، ګردیز په اورکښې پټ شول د اورین بموتو
زرمل اورګون اورګونونو باندې اور پورې شو
د آسمان څکو ننبتروبو ځای سکرو ښیو لی
چې د پکتیا په ځنګلونو باندې اور پورې شو
د تاریخي غزني له زړه نه دوړې پورته شو لې
په حصارونو، زیارتونو باندې اور پورې شو
په قره باغ ، شلګر، مقر بمونه و اورېدل
د شنه زابل په بادامونو باندې اور پورې شو
د کندهار تاکونه لاندې کړل خونې ټانکونو
په ارغنداو او په کرزونو باندې اور پورې شو
په لښکرګاه د سره غلیم لښکرې وېلوسېدې
د زاړه بُست په تاریخونو باندې اور پورې شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیستان سور اور شو په نیمروز کښې سختې ورځې راغلې
د دلارام په آراموټو باندې اور پورې شو
په ارزګان کښې ارزونګانې خاورو لاندې کړلې
بې غوره خلکه په غورونو باندې اور پورې شو
فراه فرحت له لاسه ورکړ، د دښمن له لاسه
د استقرار په شینډنډ ونو باندې اور پورې شو
هرې دهرې قواؤ وران کړ په وحشي جنګونو
د مدرسو په منارونو باندې اور پورې شو
د شنه بادغیس پښتو لا خولې په ناټ سیرلې نروې
ترشول مات ورانډې په شولونو باندې اور پورې شو
په میمنه کښې یې د امن مینه پرېښې بوده
د جوزجانې په یادګارونو باندې اور پورې شو
اُم البلاد د خبیثانو په لاس وسوځېده
په هغو لوړو برغونو باندې اور پورې شو
په سمنګان کښې د میړانې یادګارونه وسول
سنګلي تخار او بغلانونو باندې اور پورې شو
په چار دره کښې ماشومان لکه دوړو حلال شول
د کندز کلیو او کورونو باندې اور پورې شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د واخان د پګړیو ول یې د روس پښو کښې کښېښود
د بدخشان په سرو لالونو باندې اور پورې شو

***

چې به سجدې پکښې کېدلې د پاک رب حضور ته
په هغو پاکو محرابونو باندې اور پورې شو
کورونه وران، اوروونه مړه، نغرې ساړه ـ ساړه شول
د روس له لاسه په اوروونو باندې اور پورې شو
دېرې مو ولاړې ادېرې شوې ادېرې ایرې شوې
کورونه څه چې په قبرونو باندې اور پورې شو
تنها ژوندي او ژوي نه دي چې سره اور وسېځل
په زیارتونو مزارونو باندې اور پورې شو
چې فرش د ګلو به د تورې کېږدې د مځ تر خوره وؤ
په هغو د ښتو دامانونو باندې اور پورې شو
هم د کېږدې او هم د ږړونو مراندې وسوځېدې
د عشق او مینې په تارونو باندې اور پورې شو
د سرو او ښانو کاروانونه به نور چېرې لېږدي؟
چې په کېږدیو، پېشولونو باندې اور پورې شو

←

(c) ketabton.com: The Digital Library

رمې اوس نشته، په ګلو هم ګولۍ واورېدې
په ايلبندونو، څرځايونو باندې اورپورې شو
چې له مستۍ نه به اوبو پکښې ټوپونه وهل
هغو شپلو، هغو ناوونو باندې اورپورې شو
چې به مېلې وې، ساتېرې به وې، سيلونه به وو
په اختروږو، په جشنونو باندې اورپورې شو
د ژوند لمحه - لمحه په سره وحشت لنبه - لنبه شوه
په ورځو، شپو، په مهالونو باندې اورپورې شو
چې انتظار به د پردېس لالي کېده ورپکښې
په هغو لارو کندوونو باندې اورپورې شو
ليلا به ونې ټولول، لالی به لوښتکه کړي
چې په لوونو درمندونو باندې اورپورې شو
د خزانونو پاڼې سوې نه دي ايرې - ايرې دي
د بهارونو په هارونو باندې اورپورې شو

* * *

سهار غوبل د غوايه وشو، روس ما بنام ته راغی
په سهارونو، ما بنامونو باندې اورپورې شو

←

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ثور برج ، د جدي برج په موږ قیامت راوستو
خونه په هسک ، نړ په برجونو باندې اور پورې شو

په شپه بندیز ، په ورځ ګرځېدو بندیز په بندیز کښې بند شو
د آزادۍ په ساعتونو باندې اور پورې شو

چې د اسلام او د ملي فرهنګ دښمن پرې راغلل
په مکتبو او کتابونو باندې اور پورې شو

تنکي ځوانان او ماشومان په اور کښې وسوځېدل
په نا سپړلو ارمانونو باندې اور پورې شو

دا او ښکې وینې سره ګډې دي خوناب جوړوي
کړې په تنکیو کبابونو باندې اور پورې شو

چې به رپانده وو د غیرت او د عزت په شمال
اوس په شملو او پلوونو باندې اور پورې شو

چې یو بې سر قلم او بل بې نظر قلم کړې
په هغو تورو ، قلمونو باندې اور پورې شو

د پرون هغې مودنن په اور کښې وسوځېدې
د بره تلک په تګلونو باندې اور پورې شو

انسان یې ناوري د آسمان فضاله دوړه ګه
د مظلومانو په آهونو باندې اور پورې شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

روسیه به څنګه روسیاهي کړي اوس له خلکو پته
چې د افغان په افغانونو باندې اور پورې شو

***

که زما مینه روس کړه ورانه خو مزه يې وکړه
چې هر - هر ځای يې په ټینکو نو باندې اور پورې شو

د هر خوږ من افغان په زړه کښې خوښي ودوېده
چې د دښمن په واحدونو باندې اور پورې شو

د هرې بورې مور د زړه د زخمو خولې ورغلې
چې د لیښن په سرو بچونو باندې اور پورې شو

شو بلې يې ورانې عصري زور يې تول او بې - او بې شو
په زغرورو جهازونو باندې اور پورې شو

د ګران وطن په هره برخه کښې په شور - شوځله
په قطارونو قطارونو باندې اور پورې شو

په ډېر و سپمو کښې د روس قوي - قوي پوځونه
صفاً صفا شول، په صفونو باندې اور پورې شو

ایمان ترګوره چې تو پك په ټانك کښې لاره کوي
په پولادينو مقتلونو باندې اور پورې شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کم نظر یې چې کتلي وو غیور افغان تـــه
د سره دښمن په سرو خوبونو باندې اور پورې شو
چې د جنګ اور ته له روسیې نه پکې تېل رادرومي
په هر هر ځای په دې ټیکونو باندې اور پورې شو
چې یې د سولې د کوترې کوځې وســـوځــول
الیکوپتر و په ځرخونو باندې اور پورې شـــو
هغه سالنګ کښې چې یې جوړ کړ د تېري له پاره
د روس په سرو وحشي پوځونو باندې اور پورې شو
دارالامان دښمن ته ځای د امن نه ورکوي
پکښې د روس په میخ ښونو باندې اور پورې شو
چې د اوربل په قومانده یې رادیو ستېشن کــړله
د سره ترهٔ کي په هډونو باندې اور پورې شـــو
چې استخمار کړ روس، خپل بار یې پرې ترځایه یووړ
د خره امین په خرو مغزونو باندې اور پورې شو
دوی که نشکور زموږ سرلوړ د ازادۍ بیرغ کړ
د خلق، پرچم په پرچمونو باندې اور پورې شـــو
انسان دوستي مې یې اوس تول جهان ته وښودلـــه
د روس په تشو سرو لفظونو باندې اور پورې شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

که زما کوربي کړ ایره مسکو هم ولړزیده
په کرملین کښې په تختونو باندې اوربوري شو

***

چې د پولینډ کارګر څوټک دی وا اخیستی پسې
د روس په لور او څوټکونو باندې اوربوري شو
چې هم اوس پوه شو چې مارکسیزم دی تریاق د خلکو
چې د مارکسیزم کتابونو باندې اوربوري شو
د کمونیزم شرارت دنیا لمبه - لمبه کړه
په کمبودیا او ویتنامونو باندې اوربوري شو
چې دي پیلي یو د بل تر څنګ چمتو ولاړ دي
په ناپېیلو هیوادونو باندې اوربوري شو
لوی قدرتونه یو و بل وته په شا تیـــوي
ایران ، عراق په اولسونو باندې اوربوري شو
په مونږ قیامت دی خو د زړه دوك به مو وو زیږ له
که په دې لویو قدرتونو باندې اوربوري شو
چې زور حق بولي د ویتو حق د هغوی دی پکښې
نور په ملګرو ملتونو باندې اوربوري شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبرې کېږي نتيجه يې د جنګ اور کړي لاندې
د ژړيوا په مجلسونو باندې اور پورې شو
افغان سوځېږي او فرياد کړي د نيا هيڅ نه وايي
چو رېږي په سترګو اوغوږونو باندې اور پورې شو

***

ظلمي اتڼ کوي خوږول ورته د جنګ غږيږي
اوس د ښادۍ په اتڼونو باندې اور پورې شو
يتيمې پېغلې دي رواني د سنګر په لورې
چې د غږمې په ګودرونو باندې اور پورې شو
ډوډۍ پخېږي خو دلو پرځای سنګرته درومي
د مازيګر په تنورونو باندې اور پورې شو
پکښې عکسونه د شهيد د پاکو وينو ښکاري
سهار ماښام په شفقونو باندې اور پورې شو
رفيعه هغه طراوت اوس پکښې نه ښکاريږي
ستاد هجران سويو شعرونو باندې اور پورې شو

۱۳۶۳/۱۲/۲

پېښور، کوزتاکال

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ځایېږي

وجود مې له خپګانه په وطن کښې نه ځایېږي
غمونه مې دي دومره چې په تن کښې نه ځایېږي

ګلونه خزان شوي دي، باغونه دي وران شوي
د سره خزان بادونه په ګلشن کښې نه ځایېږي

راغلی سور وحشت دی، په اولس مې سور ساعت دی
سرې وینې د ظلمونو په سپین کفن کښې نه ځایېږي

رودونه دي د وینو په هر لوري چې بهېږي
ځوانان دومره قتلېږي چې مدفن کښې نه ځایېږي

ودانې ورانې شوې دي هر لوري په ویر لړلې
ویرونه د وطن د مور لمن کښې نه ځایېږي

وطن سوری ـ سوری دی د روسیو په سرو ګولیو
تر دې یې زیات زخمونه په بدن کښې نه ځایېږي

خلقیانو داسې ظلم په وطن کښې کړ بر پا
شرمېږي پرې تاریخ نې لري ساری سرتر پا

۱۳۵۸/۹/۱۸

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

ردیف بندگی

زندگی:
رادمردان
ازهمان اول
بازندان بسته است؛

* * *

زندگی
بردگان روسیه
تابه آخر
در ردیف بندگیست!

۱۳۵۸/۴/۸

کابل، زندان پلچرخی

یو بیت

زما د ژوندانه په بڼ ښاخه تلون کښي
زما د فکر رخته بنه شوي زوړ نه شوي تازه شوي

۱۳۶۵/۶/۱۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوی دام

د سره استعمار نوی دام د ذهن غولول دي
څو کسه کړي د ځان نوم د ملت ور باندې کېږدي
د سره لښکر په مرسته په تخت کښېنوي مغرور
د پاسه نوم د خلکو حکومت ور باندې کېږدي
قومونه سره جنګوي، پلار، زوی سره په جنګ کړي
په ډېره بې شرمۍ نوم د وحدت ور باندې کېږدي
بمونه اوروي په خلکو ظلم چلوي
اورونه بلوي نوم د خدمت ور باندې کېږدي
آرامه آرامي وي په یو ملک کښې چې دوی ورشي
جنګونه کړي نوم سوله، امنیت ور باندې کېږدي
کوي قتل عامونه د وګړو د ملت
خو نوم په سپین سترګۍ د عدالت ور باندې کېږدي
تري واخلي خپلواکي او آزادي او خپل اختیار
په خوله نوم د ملت د حاکمیت ور باندې کېږدي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځان په کټه چورېږي کړي کلتور او اقتصاد
خونوم د وروورولۍ او محبت وربانديې کېږدي
غلام کړي بل ملت په زور و لوموکې يي بشکېل کړي
د خولې په تش ويل نوم حريت وربانديې کېږدي
نازله په ملت کړي سره وحشي ډيکټاتوري
خو نوم اولسواکي، ملي قدرت وربانديې کېږدي
که داوي سوسياليزم ترقي او امنيت
هرڅوک به لوی پښه ونه د لعنت وربانديې کېږدي

جدی / ۱۳۵۸

وردګ، آبدره

د مسافر جنازه

له سوې سرې دښتې، له خالو له زړه وخيمو نه
د څوکسانو په اوږو د مسافر جنازه
له هيلو ډک زړه د بې پايه دښتې زړه ته ولاړه
د يوه بې کوره، يوه بې کوره مهاجر جنازه

۱۹ / ۷ / ۱۳۶۱، پېښور، کچه ګړۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپېدې

سپېدې دي خوښې زما زېرې د سحر لري
په خره پره کښې تر شا څيره د لمر لري
سپېدې دي خوښې زمــــــا

* * *

تياره څيرې په ځای بې هره خوا رڼا راوړي
د باطل مراندې پرې کوي د حق خنجر لري
سپېدې دي خوښې زمــــــا

* * *

د تاندو هيلو غوټۍ خوږين زړګوټي نه پرېږدي
د سرو ګلونو په خندلو کښې اثر لــــــري
سپېدې دي خوښې زمــــــا

١٣٥٧/٩/٨

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دباغ

باغ زاغ ته ځواله شو له دې باغ نه والوتم
بلبل مین په ګل ؤم خوله زاغ نه والوتم

زما او د لاله د زړه داغونه سره یو وو
زاغ تن ورسره یو چې کړ له داغ نه والوتم

خطر د تن د پوست ؤ کنه څوړ نه ؤم الوت ته
له باغ نه کله تلم له د باغ نه والوتم

ارزو مې وه چې بیا - بیا د خپل ځان سولو ته څېر شم
پتنګ عزندې پر سوی له څراغ نه والوتم

لوړ سر مې ټیټ همتو ته هېڅ شان ټیټېدی نه شو
په لوړو عزونو سر شوم له « برباغ » نه والوتم

عقاب پر دام کښې نه نښلي دانه دې بل ته کېږدې
لوړ الوت یم له باغ نه کړ له زاغ نه والوتم

۱۳۵۹/۲/۱۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

بل جهان

چې آسمان یې پټ په وریځو
توري لړې پرې خورې دي
نې د بخت ستوري ښکاري‌ږي
نه یې "تلې" '
نه "نغري" نشته
او نه یې "کټ د بوډۍ" پروت دی
نه "پریوونې" یې ځلیږي!

* * *

خو:
د اوړې سوځند لمر یې
د قیامت د ورځې لمر دی
ټول مخونه یې ښکاره دي
د خیمو له زړه نه لویږي
او:
د ژمي سوځند باد یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمهرير دی !

زمهرير دی !

چې چليږي

له هډوکو هم تېرېږي

دا دنيا د مهاجر ده

دا جهان د اواره دی !

۱۳۶۴/۳/۶

پېښور

مُجاهد مهاجر

اولسونه په بنکېل شوي، پرې راغلي بنکېلاکګر دي

لا تر ننه مهاجر دي، مهاجر دي له خپل ځايه

خو پر تا چې دا ورځ راغله، مجاهد شوې مهاجر شوې

مجاهد شوې مهاجره! ستا برې به وي تر پايه!

۱۳۶۱/۲/۱۲

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما قاتله!

ارته د نیا داور تبې شوله زما د پاره
له تحمل نه یم وتلی د دنیا د پاره

اوس راښکاره شوه ملیونونه ککړې په کار دي
ستا د خیالي جنت ددې خیالي بنا د پاره

دا ستا رژیم دی چې ژوندون کړي دانسان پرېږدي
زه به ژوند ځار کړم دانسان د اعتلا د پاره

زما قاتله! اما چې نن د بلا په لاسو وژنې
ښکاري ستا لاس پې هم تړلي د سبا د پاره

خبر دی که سر مې ترکټوره تر ځمکه لاندې کړلو
د ښکار نهي يې میوه ورکړه هرچا د پاره

زه که فنا هم شم بقا مې په فنا کښې وینم
ځکه فنا به وي زما ملي بقا د پاره

د وحشي شپې توره سینه کښې چې بلکه غوندې مشي
ما ته دی ویل چې شم بڅرې دې رڼا د پاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما «هیواد» دی په ختیځ کښې پرې رڼا برانښي
تر تولو وړاندې پرې لمر څیره د «سبا» برانښي

۱۳۶۰/۸/۲

کابل قلعهٔ فتح الله

د ملت لښکر

سرې پسرلي سور راته ښکاریږي
د لاله داغ یې ناسور راته ښکاریږي
خونړی سیلاب راتلونکی په وطن دی
د ملت لښکر مخسور راته ښکاریږي

کابل / ۲۲ / ۲ / ۱۳۵۸

غلامي

دیوې توري کوډتا په ښه راغـــــــی
انقـــلاب یې د ظلمو په ویـو ســـور دی
د افغان د میړني ملت په تن یـــې
تکـــولی غلامی زخم نا ســـــــور دی

۲۲/۲/۱۳۵۸/کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمحبوب غیږ

ساقي پاڅه پیاله راکړه   ماله ځان ځنې جلا کړه
دا خپل ځان راځنې هیر کړه   سرښندونه مې سر تیر کړه
بزم مې مینه لیونی کړه   بزم مې مینه سپیلنی کړه
چې زنهور ودانګم دار ته   چې ځان واچوم انګار ته
چې قربان کړم خپله وینه   پرې تر لاسه کړمه مینه
چې منصور دخپل دلدار شم   یار ته ور ددار په لار شم
چې سرلوړی شم مجنون ته   مؤمن خان غونډې پښتون ته
چې رښتینی یو عاشق شم   چې په مینه کښې صادق شم
چې دمینې مینتوب کښې   چې دمینې لیونتوب کښې؛

تیر تر ځان شم، تیر تر سر شم
دمحبوب غیږې ته ور شم

۱۳۵۸/۷/۱۰

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

وې ورې - ورې اشنا ترې ستړې جوړوي
څکه هره ورځ راته خبرې جوړوي
دا د ګرېوانه صدف مې څکه خوله سپړلې دي
عشق زما له او ښکو ملغارې جوړوي
ښکارې چې د سرو سرو شانو قبر به جوړېږي پرې
بیا غازیان مصروف ښکارې سنګرې جوړوي
ګوره په ټوپک را ګوزار نه شي ایمان وګوره
روس که الوتکې ځغرورې جوړوي
پوه دې چې سالنګ د سرو لښکرو د مرګ کنده ده
بیا هم لا نادان ګوره لښکرې جوړوي
دا د شرق او غرب ښکېلاک مجرم دا انسانان دي
تنبستي نور آسمان پر لوړ وزرې جوړوي
څو به په قناد پسې ځي راشه له شاعر ګوره
ګوره له الفاظو نه شکرې جوړوي

۱۳۶۳/۱۱/۲۲

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملي ماتم

کله چې زه پرچمیانو د ۱۳۵۸ کال د کب په دریمه نیټه د لارې له سره ونیولم او زندان ته یې واچولم زما په تن کښې زما هغه تورې جامې وې چې د کمونیزم د یو پلیم کلنې زورواکۍ په دوره کښې یې زما د غم او وير د بېرې ترخو لحظو په وخت کښې ملګرې راسره کړې وې او زه اوس هم په تن کښې وې، دا پاړکی هملي جامو ته ویل شو:

زما جامو!

ای زما تورو!

اې د غم جامو!

تاسې ملګرې یې مدام زما د ځان جامو!

هم د سفر، هم د حضر، هم د زندان جامو!

تاسو زما د زړه د غم ښکارندويي کوئ !

تاسو د لوی ملي ماتم ښکارندويي کوئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما جامو!

ای زما تورو!

اې د غم جامو!

۱۳۵۸/۱۲/۶

کابل د خرخي پله زندان

وطن پلوري

د وطن د خرڅوونکو مرګ روا دی!
که پلورلی يې په "روبل" که په "ډالر" دی
د افغان په پاك وطن کښې يې ځای نشته
که د سره دی، که د تور بنکلاك لښکر دی

تکل

شوم سرګردانه خوله تانه روګردانه نه شوم
حوږه جانانه ستا په عشق کښې بې ايمانه نه شوم
تکل مې وکړ د منزل په لور د سر په بيه
ستومانه ډېر شوم، خو بې داده چې پښېمانه نشوم

پېښور: ۱/۶/۱۳۵۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

راز

که د خولې شي کړای د زړونو لارې مه بندوه!
ګرانه لا لیه د رازونو لارې مه بندوه!
نن د وختونو مجبوري که دیوالونه جوړ کړل
د مستقبل د امیدونو لارې مه بندوه!
که ما او تا ته شولې شاړې خبرې شاړې دي کړي
خو دې بچو ته د پلرونو لارې مه بندوه!
زما د زړه د رمل په تا د تا په ما ګډای شي
خوښي دې ستا وي د دردونو لارې مه بندوه!
پرون هېر نکړې، سبا خوار نکړې د نن د پاره
ما ته دې شوې د عمرونو لارې مه بندوه!
که د وروري د شعور سترګې دې په روبلو بربنډې
د لاشعور دې د شعرونو لارې مه بندوه!

۱۳۶۱/۷/۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوړ سرونه

ورك شوئ، بې كوره شوئ، بې گوره هم شوئ!
دلوی سفاك ځاني خونړيز د لاســـــه!
په پاكو وينو مو خړوب شـــو وطن
د شلم قرن د چنگېز د لاســــــه!
كلي، ښارونه مو داوړ لمبه شـــول
دنوی عصر د انگرېز د لاســـــه!

* * *

ای د وطن خوږو وروڼ امنو!
څوك په شپلو څوك پر د ښتو نومړه شوئ!
د چا په سر د رانړ تانكونه تېر شول
څوك په برچو څوك په بمونو مړه شوئ!
د چا سينه د ماشينگڼ موخه شوه
څوك په درنو - درنو توپونو مړه شوئ!
څوك په زندان كښې قصابې شوئ وروڼو
په كوټكونو، په برقونو مړه شـــوئ!

څوک د اعدام په تخته وختل
په ستمونو په ظلمونو مړه شوي!
د دوزخي ژوند نه وحشت مو ولید
په تکلیفونو، عذابونو مړه شوي!
څوک یې ژوندي په ټراکټور خښ کړي
د ظالمانو په لاسونو مړه شوي!
سرونه ور مو کړل خو ټیټ مو نه کړل
د خبیثانو، رذیلانو پښو ته!
د دې وطن د دښمنانو پښو ته!

۱۳۵۸/۱۰/۸

وردګ، آبدره

یو تصویر

د وران کور په وره کښې ناسته ده حیرانه
"خواره" "شنه" او "کوږ" یې ټول له منځه تللي
د "ووړه"، "کالي" او "کور" دعوه دارانو
په روسي بمونو دي ورته سېځلي

۱۳۵۸/۶/۲۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور غېږ

ماشوم چې له مور بېل شي د هرچا شپېړې خوري
بې واره وار په وار له هرې خوا شپېړې خوري
څاپېړ وي ورته خوره، چې په هر لوري یې مخ شي
که خپل وي که پردي ترې په بیا - بیا شپېړې خوري
کلونه د دنیا ورته تېره - تېره اغزي شي
د ګل په شان یې مخ ږېږ د دنیا شپېړې خوري
د مور په ودان کور به یې چې ټول عمر راټول وو
د دې ټولې له لاسه د جفا شپېړې خوري
سپین ملر وي، سپین سباوې خوشا پېړې یې پرې تورکې
"سبا" ترې وې هیله یې "بېګا" شپېړې خوري
خو مور ورته همه د مور د غېږې آرزو نه مري
تېرېږي به داوخت که نن سبا شپېړې خوري

۱۳۶۱/۱۲/۲۱

پېښور

بریالی پاڅون

هر افغان وُ پخپل کور خوښ او مسعود
خپل یې ښته ، خپل یې تاوان وُ خپل یې سود
د عادي ژوندون ښتن وو پخپل کور کښې
نزول هم نه وُ کړ نه یې وُ صعود
بل واکي نه وه ، خپلواک یې خپل وطن وُ
واکداران یې که هر څو وو نا محمود
د خپل خدای په عبادت یې ملا کښه وه
د بل چا پېټي یې نه ووړ په وجود
افتخار او سرلوړي یې وه په برخه
په خپل ژوند په خپل وطن وو ټول خوشنود
په خندو نو برېدل او پرمخ تلل به
کړ کوله به یې هڅه د بهبود
خو څو کسه نا خلف پکښې پیدا شول
کړل یې ړنګ د عقیدې پاخه حدود

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اسلام او د افغان لاره یې پرېښوه
روس مردود ، لېكن مردود دوی مردود
د شوكت او اقتدار لېونه مېنې
كړل د نورو په كرېو كښې محدود
خونړی غوبل یې جوړ كړ په وطن كښې
ورځ یې توره كړه په شپه كښې په داود
د راډیو څپې ونیوې په لاس كښې
په روسي ټانك الوتكو شول فرود
د وحشت دوره یې پیل په هېواد كړه
ټول احرار یې په زندان كښې كړل مسدود
ډېر یې مړه كړل په كورو ، په زندانو كښې
كړل یې وضع په ژوندو باندې قیود
د روسي ارباب له حكم سره سم یې
د وطن په هره خوا باد كړل سبا رود
ویل یې نور د خپل معبود عبادت پرېږدئ
روس زموږ نو ده دی بادار زموږ معبود
خو مؤمن ملت دا كله شي زغملی
چې روس ومني او پرېږدي رب ودود

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو خوا ملحد خلقیان د روس بچیان وو
د وحشت یې نه ثغور وو ، نه حدود
الوتکې وې ، بمونه وو ، ټانکونه
هره خوا ډکه په اور وه او په دود
کلي وران ، کورونه وران ، ښارونه وران شول
په وطن کښې وو خواره وحشي جنود
نامحدود روسان یې راوستل وطن ته
خو پرې کې یې ښوده نوم د پوځ محدود
داسې ظلم او وحشت یې دلته وکړ
چې نه کړی و فرعون ، نه نمرود
د چنګیز او هلاکو تاریخ یې سپین کړ
کړل تاریخ ترې بري ، هټلر ، یهود
نه په ښځو ، په سپین ږیرو باندې بند شول
نه یې پرېښودل ځوانان ، نه نو مولود
قتل عام یې په هر لوري کښې برپا کړ
خرابي یې کړې تر حد څخه افزود
هغه بلخ چې د جمشید د جام جمال و
رپېدل پرې بیرغونه زراندود

ها مزار چې د اسد د خدای مدفن وُ
رسېدلی يې هر طرف ته د فيض عود

کندهار چې پايتخت د احمد شاه وُ
وُ روڼلی يې ميرويس او محمود

ها غزنين چې د ښارونو د سر تاج وُ
وُ پلار زمينی د محمود او د مسعود

تود يې وران کړل په بمونو په توپونو
د ژوند نښې او آثار يې کړل نابود

خو بل خوا ته افغانان مسلمانان وو
بې الحاد شول و منلی نه قيود

وُ سرلوړي ژوند يې کړی په تاريخ کښې
هر دښمن يې ړشړلی په سجود

هيڅ تېرې يې په وطن نه وُ زغملی
بې لوړ سر هيڅ نه وو ته وُ فرود

په تش لاس يې بريالي پاڅون شروکړ
په قيام يې کړل مات خمود جمود

په وحشي دښمن يې وکړل ګوزارونه
دين يې حفظ کړ په قيمت د خپل وجود

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر داسې مېړنيو سلامونه
تعظيمونه، تكريمونه او درود

۱۳۶۳/۱۲/۱۷

پېښور

اسير

چې وي ذهن يې آزاد زنداني نه دی
كه په پښو كښې يې پڼځه منه زنځير دی
چې لاسونه يې آزاد فكر غلام وي
حقيقت كښې دا اسير رښتيا اسير دی

۱۳۶۲/۱۲/۲۷

پلی نوم

كمونيزم د وحشت او زور مسلك دی
هريو لوز، هريو قول يې موهوم دی
مصلحت دی دانسان د قتلولو
خو چې نوم يې پلېنوم دی پلی نوم دی

۱۳۶۳/۹/۱۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه غوټۍ

شو پسرلی په هره خوا تو کېږي سره ګلونه
پر سمه، غر، دښت او دیوال بروې خواره ګلونه
په پاڼه - پاڼه کښې تصویر د شهیدانو ښکارې
چې د وطن په درد بدلي غېږ دي خړ ګلونه
د خاورې مخ به ولې فرش په سرو ګلونو نه وي
ترې لاندې پټ چې دي تر دې ګلونو ښه ګلونه
ستا عظیم قبر ته شهیده یوه د الې ده کنه
د جنت ګلو تر فاني ګلونه نه ښکلــونه
چې د غمونو لوېې - لوېې غوټۍ وسپړېږي
خاونده کله به غوټۍ مې شي د زړه ګلــونه

۱۳۶۱/۱۲/۱۳

داتک پیل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کربلا ته سلام!

د کربلا دښتې ، په پاکو وینو سرې دښتې
د نازولو امامانو د اسرې دښتې
تا ته سلام ستا د سینې سرو پرهرو ته سلام
چې ستا په غېږ کښې لوېدې ها ارادو ته سلام

د کربلا دښتې د کرب او د بلا دوره ځو
دي ستا سینه کښې د استانو نه دڅېرادو روځو
ته په میدان کښې یې د داسې لوې ایمان شاهده
چې باطل وې ورته امان! امان! امان شاهده
ستا په سینه کښې حق د باطل په ضد قدم پورته کړ
د استبداد په مقابل کښې یې علم پورته کړ
عقیدې تېنګې وې د عقیدې ارادې ونګړې
توره یې ښکل کړه خو باطل ته یې سجدې ونه کړې

* * *

د کربلا دښتې! ستا یاد دي هغه نوي سرونه

له تنه بېل خوشال خوشال تر نن شول هغو سرونه

ستا په سینه کښې د ایمان داسې داستان پاتې دي

چې په نړۍ کښې تر ابده جاویدان پاتې دي

د بشریت تاریخ پرې وياړي، افتخار پرې شوی

د حق د لارې فدایان ګوره تکرار پرې کوي

د تا سرخرویه لاره پالي د خپل سر په وینه

د حق دوښې کړې په مینه، او به خور پرینه

* * *

ګوره من افغان د حسیني پاخون په لاره درومي

دا لار به پالي، کړ تر اوره، کړ تر داره درومي

د کربلا دښتې، په پاکو وینو سرې د دښتې

د ان ولو امامانو دا سرې د دښتې

تاته سلام، ستا د سینې سرو وینو ته سلام

چې ستا په غېږ کښې لوېدي ها ازادو ته سلام

۱۳۶۶/۷/۱۹

د عاشورا ورځ

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوبې کوي

تو پان مې بیا په سرو ګلونو باندې لوبې کوي
پرغوږ به لو بهار وېنو باندې لوبې کوي
خوږه نادان دی نتیجه یې چې په پام کېږي نه ده
په ارمو پېلو شمشېرونو باندې لوبې کوي
کډوحونه دی د افغان سر دی بې سره نه ځي
سر به یې ځي چې په سرونو باندې لوبې کوي
د یلدا شپه که وې اوږده هم طرا خېږي پسې
تیاره برخو په سحرونو باندې لوبې کوي

۱۳۶۶/۱/۲۲

د یلدا شپه

په سودا، سودا مې تېره کړه سودا شپه
شوه اوږده را ته ترکال نه د «یلدا» شپه
او ربه دل بر مې اوس - اوس مې تجربه کړه
په رښتیا تر ټولو شپو اوږده ده دا شپه

۱۳۶۶/۱۰/۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیغام

ای نړیوالو !

نیاو غوښتونکو !

امن خوښو !

سوله دوستو !

نړیوالو واورئ !

* * *

واورئ پیغام !

د یوه مظلوم

خو میړني

او با ایمانه ملت

ای نړیوالو واورئ !

غوږ شئ !

د مظلوموخپه شوی پیغام

د انسانیت

(c) ketabton.com: The Digital Library

د واقعیت ،
د حقیقت په غوږو
واورئ !
په دقت یې واورئ !

***

دلته په زړه کښې د آسیا ،
یو تاریخي ملت دی ·
چې د پېړیو په پوړیو کښې روان ژوندلری
له ویاړه ډک ،
له پته ډک
له ننګه ډک ژوندون !
د ه لوږې ، تندې دي ګاللې ،
یې کوړه زغملې
خو غلامي ته یې د چا غاړه نه ده ایښې
دا یې ګناه ده
په هندې ګناه تېرې پرې شوې
د زړه د برو لویو ـ لویو قوتونو مدام
د استعمار قوي لاسونو مدام

(c) ketabton.com: The Digital Library

دده د سر د ټیټولو ملي ځلي کړي
خو ناکام شوي په مړو پښو تر ې تللي

* * *

ای نړیوالو واورئ !
غوږ شئ !
کیسه پاتې واورئ !
ددې ملت د سرلوړي کیسه :
زوړ استعمار دلته پخپله راغی
مات چې شو
بیا یې د خپلو نوکرانو دلته لښه وکړه
هغوی یې راوستل، خو پاتې نه شول
مات کړل ملت
ملي تاریخ تر یې د سرو زرو بابونه ورکړل
دا پاڼه واوښته هم دلته ،
بیا برسېره نه شوه

* * *

سره استعمار کړې ستړګې پټې
په دې تهولو پښو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ورورولۍ، سولې، آزادۍ، بشر دوستۍ
د غولوونکو شعارونو تر شا خلک یې
د تېرې توره کړه تېره
ددې ملت د ښکېلولو لاره یې جوړه کړله
لومړی یې د لنډ ایجنټانو په روبلو وپېرودل
څو ناخلف یې له ملت بېل کړل
د ښکارې زرک په شان یې ځان ته ښکېل کړل
د کور، کالي، ډوډۍ خوږې غاړې یې ووهلې
بس یو څو وږې پرې غلط شول
خو نور وپوهېدل
ددوی پردۍ لوبې یې ولیدلې
خو دوی په ډېره بې شرمۍ
د خپل بادار په مټو
په رڼا ورځ کښې ... بې رحمه داړه واچوله
په هغه ورځ ... په زرګونو افغانان
په وینو ولمبول
په خونړۍ کودتا واک ددوی شو.
د روس له پاره یې د خلکو غلامي پیل کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو د ملت څواك يې ملګري نه شو

ځکه ملت هر څه منل (خو:) غلام کېدلای نه شو:

* * *

ای نړیوالو واورئ!

غوږ شئ!

کیسه خلاصه نه ده:

دوی د ملت د ایل کړو او سبکېلو د پاره

روسي ټانکونه،

الوتکې،

ماشینګنې

او بمونه راوړل

په بې رحمۍ یې پر تش لاسو خلکو وچلول

ډېر ماشومان، ښځې، زاړه، ځوانان یې ووژل پرې

او ډېرې خونې یې د روس په وسلو ورانې کړلې

غوښتل یې چې د وینو څاڅکي کړي په سره جنده کېنې

خو د قصاب د لمن خاپ هم پټېدی شي کله؟

* * *

ای نړیوالو واورئ!

واورئ !

کیسه اوس خوږه شوه ؛

په سپین میدان کښې د ایمان او د وسلې مقابله توده شوه

یوخوا ؤ روس، د روس ټوپان، قوي وسلې ورسره

ؤ د ټینکونو غرهار، د ماشینګڼو ټکهار

د الوتکو غړهار

او د بمو کړسهار

راخلاصېدل، راورېدل په بې دفاع ملت

بل خوا ملت ؤ تش لاسونه

بس څه ناپه ټوپک، کوتک ورسره

خو ټینګ ایمان او اراده یې وه تر شا ولاړه

مقابله وه د لېو او د کتو په میدان

ټوپک په ټانک کښې لاره وکړه رانسکور یې کړه

قوي دښمن داسې ترور شو چې شوکور یې کړه

شو بلې پرتې لکه ترخې مندتې

په یوه لحظه کښې د لمبو خوراک شوې

پاس په آسمان شوې الوتکې ښکاره

د ټوپک ډزو پرې ترېسې شوکړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په څو لحظو کښې لکه سیکې باښې وغورځېدې
څوچې تر زمکه رسېدې، لمبې یې شوې دودونه
په هره برخه کښې تباه شول داقوي پوځونه
ملت بری ومونده په هڅلو زغورو قوو
د ایمان نور و
دافغان غیرت و
دا د تاریخ د قهرمان غیرت و،
چې هم یې روس، هم یې ددوی نوکران وپرزول
اوس سروهلی، بروهلی په ځان نه پوهېږي
باور دی ژر به ځوکېږي
سور استعمار به هم د تور سکېلاک د قبر خوا کښې
د میرنو په ملک کښې د بر په بې خوندره خښېږي
او ددې آزاد ملت څلواک ژوندون به بیا پیلېږي
نوای رښتینو!
واقعبینو!
نړیوالو واورئ
دغه پیغام
دا د بري پیغام

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا دواړه خوځېږي ملت د سوبې کیسه
دا دیوه لوی استعماري قوت د ماتې داستان
دا ټول مظلوم انسان ته ور سوی !
او ورته وایي چې ملي اراده نه ماتیږي
ملت په ټولو قوتو برینږي !!!

۱۳۵۸/۵/۲۴

عمر

پنځه دېرش کاله مې د ژوند تېر شول د لمر په حساب
شپېن دېرش کلونه مې وتلي د قمر په حساب
چې لا ژوندی دی د وطن په سرکښې نه دی تللی
بې ننګه سر نما ونه بولې د سر په حساب

۱۴۰۰ هـ، ق د کوچنی اختر ورځه (۱۳۵۹)

د ایمان سوک

د "توره کې" سرې وخوړې، د "امین" سرې او برکړې
"برژنف" یې کړه زړه چاودی "اندروپف" زړه یې اوبه کړه
د افغان د ایمان سوک دی، په "باطل" د "حق" ګوزار دی
چې "مسکو" یې غمخانه کړه، په "ببرک" یې بل ویر وکړه

۱۳۶۳/۱۱/۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوړې شملې

قدم - قدم کښې سلسلې دي زلزلې دي راځي
زړګیه زار سڼا حوصلې دي قافلې دي راځي

د افغان همت پامیر د ټیټېدلو نه دی
چې پر هر وخت د دښمنانو پرې حملې دي راځي

د پېړنړ تلې لاره یې نښته ګورستان ته درومي
زموږ وطن ته د خرسانو سرې ګڼلې دي راځي

د ویښې تېلو د همت ډیوه مې بله ساتئ
له هرې خوا د توپانونو سلسلې دي راځي

سرلوړې مړینه د اصلي ژوند پیلامه ده اشنا
سرټیټی ژوند، د مړینې نوې مرحلې دي راځي

د ککروشلی دې لوړشي، لا دې لوړشي پسې
چې پرې رپاندې د غیرت لوړې شملې دي راځي

١٣٦٢/١/٢٩

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مجاهدو ماشومانو ترانه

سپېڅلي مسلمان قهرمانان یو د وطن !

قربان یو د وطن !

قربان یو د وطن !

بچیان د لوی افغان یو فدایان یو د وطن !

قربان یو د وطن !

قربان یو د وطن !

* * *

ساتو یې آزادي د خپلو متو په همت !

لرو ملي غیرت !

لرو ملي غیرت !

په لار د قربانۍ باندې روان یو د وطن !

قربان یو د وطن !

قربان یو د وطن !

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

چنگیز دی، که انگریز دی تسلیم شوی زمونږ زور ته!

روس هم روان دی گور ته!

روس هم روان دی گور ته!

د خدای په کمک بر په هر میدان یو د وطن!

قربان یو د وطـــــن!

قربان یو د وطـــــن!

* * *

د روس ناولي پښې به پرې پرېږدو هیڅکله

ساتو به یې په خپــــله!

ساتو به یې په خپـــله!

زامن د میرویس خان یو او امان یو د وطن!

قربان یو د وطـــــن!

قربان یو د وطـــــن!

* * *

خوشال به اروا د احمد شاه او د روښان کړو!

هو سا به خوشال خان کړو!

هو سا به خوشال خان کړو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ئن که ماشومان سبا ځوانان یو د وطن!

قربان یو د وطـــن!

قربان یو د وطـــن!

۱۳۶۲/۶/۹

پښين، بازارګی

د ايمان زور

د افغان د ايمان زور دې وي دی ليـدلی

«کمونست» په «کم» و «نيست» شي که خدای کړه

د کمون وحشت بربېرته ځي کمون ته

له دې وخت بر «جم» و «نيست» شي که خدای کړه!

۱۳۶۱/۷/۲۳

شهيدانو!

مېړنيو! قهرمانو! اتـلانو!

د وطن د پاکې لارې شـهيدانو!

زمون هـم د خپل وطن په ننګه جنګ دی

ستاسو لاره خوښه کړې سربازانو

۱۲/۲/۱۳۵۸ وردګ، آبدره، زيري شهيدان

(c) ketabton.com: The Digital Library

چېرته ولاړ شم؟

لاس مې تړي وحشي قاتل ترمې په بېرته سپاري
د ټول جهان قضاوت دادی زه نو چېرته ولاړ شم؟
د حق غاصب به مې د حق غوښتو؟، له جرمه تېرشي
چې د انسان قضاوت دادی؟ زه نو چېرته ولاړ شم؟
د امن خوښو امن او سر له خوې هم ولېدل
امن وامان! قضاوت دادی؟ زه نو چېرته ولاړ شم؟
د عالمي ضمير وجدان مې تجربه هم وکړه
افسوس ایمان قضاوت دادی زه نو چېرته ولاړ شم؟
تکیه په خدای ده، مې د توري بله لاره نشته
د هر افغان قضاوت دادی زه نو چېرته ولاړ شم!
د خدای مدد به وي، لوی غرونه، سنګرونه به وي
د ټینګ ایمان قضاوت دادی زه نو چېرته ولاړ شم!
افغان د مور غېږه کښې پایي، ځکه وایي: وي به
افغانستان قضاوت دادی! نو چېرته ولاړ شم!

۱۳۶۲/۳/۲۹

کوټه، نقیرمحمد ږوند

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تاریخ غبرګون

د ۱۳۵۹ کال د ثور میاشت له روسي وحشي ښکېلاک سره د کابل ښار په واټونو کښې د ځوانانو او پېغلو د روښنفکري پاڅون میاشت وه ، دوی په تش لاس او مېړانه په رڼا ورځ د روسانو په ټانکو راوو تل او له روسي ښکېلاکګرو سره لاس او ګرېوان شول ، لاندینۍ کیسه د دې میاشتې د پاڅون یوه تاریخي حماسه ده چې د "آسه مایي" د تاریخي غره په لمنه کښې د جوی شیر" د ویالې په غاړه پېښه شوې او د تاریخ پر زړه کښې بې تل خوندي وي او ما د دېرې لنډې مثنوي په کالب کښې نظم کړې ده .

یوه کیسه ده حماسه ده
د افغاني قهرماني
را روان ؤ لوی توپان ؤ
د ځوانانو د پېغلانو
پوهنتون ؤ په پاڅون ؤ

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کابل کښې   سهار کښې
پوره تر غرمې   دا یو څو ورځې
«مړه روسان شه!   مړه خلقیان شه!
روس دې دروځي!   زموږ له سیمې!
روس دښمن دی!   روس میرځمن دی!
روس نه غواړو!   روس نه غواړو!
آزادي ته!   خپلواکي ته!
بهر سېږو!   نه ستنېږو!»
په دې چیغو   په دې کریغو
راتلل ښار ته   زرنګار ته
څو هجوم کړي   روس محکوم کړي
دې بهیر ته   «جوی شیر» ته
روس ټانکونه   او پوځونه
ور چمتو کړل   سپي یې تو کړل
په ځوانانو   په پېغلانو
ور حمله شوه   دربله شوه
د ګولیو   په بلیو
تویېدونه   زلمي نجونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څو کسانو څو ځوانانو
کړلې منښې له دې غونډې
غږ ته ټـلـنه تـښـلنيدنه
څو يوې ځوانې قـهـرمانې
ورته غږ کړ جوړېږې څوبګه
"څه کړې؟ تښتې! ځان نه پوښتې؛
ژوند څنګه لوټ وي! که بې واکه وې -
ژوندون نه دی! مرګ ترې ښه دی!"
په دې چيغه په دې ترېغه
دوې په تېښته پرېښوه تېښته
حمله ور شول سينه سپر شول
مړه کو ته ښو پـکـوته
هېر ترې مرګ شو تاريخ غبرګ شو
دمـلالې بـې مثالې
احترام دی صد سلام دی
دې میدانـه دې ايمان ته
دافغانـې
قهرمانې ۱۳۶۳/۱۱/۱۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

داستاد پژواک په لیکه :

دحق لمر

بیا،بشر، بې سره شوی جوړ پرې،بشر، دی
بشردوستو(؟) اړ ولې په محشر دی

زیر وبم د بم په هره خوا کښې خور دی
دوېر ساندې دي عالم زیر و زبر دی

په هرگام کښې لوېې کندې ، لوړ پاڅونه
مخ په وړاندې توپانونه دي، خطر دی

مکانې اثر پرې شوی دی د عصرونو
په کندو د زمانې موتل سفر دی

پښو تر نه ځي هسکه غاړه به او سپړي
زمانه ده، حادثې دي ، زموږ سر دی

روغ زړه نه دي له دې خاورې نه وتلي
که چنگېز، که هلاکو ، که سکندر دی

د انگرېز جهانې زور دلته اوبه شو
په زاریو د تزار نوی لښکر دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

سرخرویي تل په وینو د دښمن ده
د کابل بالاحصار کښې دا اشر دی
که د روس «شاپرک» هرڅو بمباري کړي
چا وژلی په ګولیو د حق لمر دی؟
شپه اوږده، تاریکه ده، خو ډاډه یم
خښ په زړه لې د سپېدو ځلند خنجر دی
دا منمه شپه اوږدې دېږي کله
خو سحر نه مري په دې مې هم باور دی
یخ به تېر شي مخ نو ډېر به د سکروي
«پایښت» بوله استثني قانون ګذر دی»

۱۳٦۲/۵/۲۹

کوټه

د ځان مرګ

دېرو سرونه دي داؤ کړي د ایمان د پاره
تاسو ایمان کړ تر پښو لاندې د امان د پاره
ژوندون ایمان او عقیده ده، ګني مرګ دی مرګ دی
افسوس پچپله غوښتی مرګ تاسې د ځان د پاره

۱۳٦۲/۲/۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تره کي په یاد

سور تره کی،
په سره کلي کښې پیدا شو
سره روس ورکړل
ورته سره - سره کتابونه
ترې نه زده یې د سرو وینو تو یول کړل
په خپل مغز کښې یې ساتل سره - سره فکرونه
څو چې سرې کودتا وروست د ارګ تخت ته
کړل جاري یې ژر - ژر
سره - سره فرمانونه
سور بیرغ،
سور یې دیرک،
سور یې تناب شو
کړل یې څوړند په سینو سره نښانونه
په وطن کښې یې سرې وینې کړې روانې
ټول یې سره کړل که وو کلي، که ښارونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هره خوابې سره ورځ راوسته

په خلکو

په افغان باندې يې بل کړه سره اورونه

څوچې سره بادارې کش کړې قربانۍ ته

ترینه پاتې سرې څوکې شوې

سره تختونه

روزتې دېر فشان پرې راووست

خوسره نه شول

د تره کي په سرو ویښو بالښتونه

د «سره عمر» شرمیدلی پای یې «ژړ» ؤ

وو په «سره» نیکر يې جوړه

«ژړ - ژړ» خاپونه

کوټه: ۱۳۶۴/۴/۱۲

د سر سیوری

نه يې کوره مسافره کومه ولاړ شم ؟

ګاډی درومي هرڅوك وهي خپلوکوروته

چې د سر سیوری مې دی پکښې موندلی

زې خوشاله يم يوازې دې دوو شپو سته

: ۶۲/۸/۲۲ پېښاور
دریلیون

(c) ketabton.com: The Digital Library

غم

نه د ځان په غم کښې نه یم، د جهان په غم کښې زه یم!
چې له ما ځنې ګوېږ کړي، د جانان په غم کښې زه یم!

په دې زه یم چې ځه وشول؟ په دې زه یم چې ځه کیږي؟
د چپو په غم کښې زه یم، د توپان په غم کښې زه یم!

زمانه شوه ولې ورانه؟ مکانونه ولې وران شول!
د زمان په غم کښې زه یم! د مکان په غم کښې نه یم!

د تعمیر په ځای تخریب دی، د تجلیل په ځای تعذیب دی
د بدلون په غم کښې نه یم، د بحران په غم کښې زه یم!

که دا ځمکه نسکوریږي، که آسمان پرې را نړیږي
د زمین په غم کښې نه یم، د آسمان په غم کښې زه یم!

که ناپالم که ایټم دی، ناپترو جن که راوریږي
د جبران په غم کښې زه یم، د درمان په غم کښې زه یم!

خبر دې شلیږي دې، داکیږي، په ګنډون پسې لګیا زه یم
د لمن په غم کښې زه یم، د ګریوان په غم کښې نه یم!

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما سوال تر ټولو لوړ دی، زما غم تر ټولو بر دی
د افغان په غم کښې يم، د لبنان په غم کښې نه يم!
زما غم بس همدا غم دی، چې انسان هم چېرته شته دی؟
چې الفت او انس يې نه وي، د حيوان په غم کښې نه يم!

۱۳۶۳/۶/۲۹

پېښور

فلکه!

په خپل وطن کښې د وطن د آبادۍ په تمه
اوس بې وطنه د وطن په آزادۍ پسې يم
هضم دې نه کړمه فلکه ازمويښت خو دې کړم
ستا خوله کښې هم د خپل غليم په بربادۍ پسې يم

۱۳۶۲/۳/۵

باجوړ، ناڅي غاښي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګران

ځان ګران دی خو تر ځانه مې جانان راباندې ګران دی

ثابته مې جهان ته کړه چې ګران راباندې ګران دی

سر به دم پرې خو د زړه محبوب مې نه پرېږدمه بل ته

رښتیا راباندې ګران دی، په ایمان راباندې ګران دی

چې کړې مې خاپوڅې یې په مینه دې په غېږ کښې

د امو راباندې ګرانه، دا دامان راباندې ګران دی

زما د تن ذره - ذره یې جوړه ده له خاورې

ذره - ذره د ملک تر ټول جهان راباندې ګران دی

جلال د "جلاله" لرې، جمال د "افغاني" مې

"کونړ"، که "ننګرهار" دی، که "لغمان" راباندې ګران دی

هر غر جنګي کلا ده، هره تره یې سنګر دی

"ځاځي" دی، که "منګل" دي، که "ځدران" راباندې ګران دی

"لوګر" لکه لوی غر تل د دښمن مخ ته ولاړ دی

"پادخواب" دی، که "سرخاب"، تنګي واغجان" راباندې ګران دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

«کابل» چې حال کابل د دښمنانو د غــرور
زور ګټیر کړي په زاریو دا مکان ز باندې ګران دی
«ماهر» چې د «بري» یې تر آسمانه پورته رسـېږي
یادګار د خپلواکۍ دې «پغمان» ز باندې ګران دی
مغرور دښمن یې څوځوځلې مات کړ په مـېړانه
«پنجشیر» ز باندې ګران دی او «پروان» ز باندې ګران دی
دښمن چې ورغلی ژوندی نه دی تري راغلی
سرلوړی «کاپیسا» ، مغرور «بامیان» ز باندې ګران دی
د روس وحشي لښکرې چې د مرګ کندې ته سپارې
«سالنګ» ز باندې ګران دی او «خنجان» ز باندې ګران دی
د روس د سرو لښکرو یې مات کړي قطارونه
«دوشي» ، «پلخمري» ده ، که «بغلان» ز باندې ګران دی
«کندز» ، رښتیا کندیس دی ، د دښمن ته د مرګ کنده
چې نغري د سمنان ، هغه «آبدان» ز باندې ګران دی
لالونه د سرو وینو د شهیدو په ځلا دی
چې د اسې وینه لال کړي «بدخشان» ز باندې ګران دی
د «بلخ» په «ذبیحانو» مې تاریخ کړي افتخار
«مزار» د لوی اتل «شیرمردان» ز باندې ګران دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

«سرپل» بازار یې وران شو خو دښمن ترې سرپټ تښ
چې د روس پکښې قاش، قاش دی «تاشقرغان» راباندې ګران دی

د کوڼ دښمن سرونه یې سم - سم پکښې هوار کړل
قربان یې له بچونه «سمنګان» راباندې ګران دی

هر څومره که روسان وربانده بلوسي، سر وې نشي
چې لوړه غاړه اوسي «چغچران» راباندې ګران دی

چې ساتي خپل ویاړونه، د پردو له یرغلونو
«فاریاب» راباندې ګران دی او «جوزجان» راباندې ګران دی

«تخار» دی، که «فرخار» دی، هر یو دی د افغان دی
چې هسکه غاړه ژوند کړي «شبرغان» راباندې ګران دی

چې کندې یې شوې ډکې په روسي ټانک او عسکرو
«سبزک» راباندې ګران دی او «لامان» راباندې ګران دی

لوی واټ په رڼا ورځ کښې سره دښمن ترسو تنور کړې
دښمن ترې میدان نه شي وړلی، «میدان» راباندې ګران دی

له اور یې کړې وړ ډکې، پر دښمن خپلې توپکې
«ونخی»، «خوات»، «تنګی»، «شنیز»، «زخان» راباندې ګران دی

«غزنې» که «قره باغ» دی که «شلګر» دی، که «مقر» دی
هر یو قوي سنګر د قهرمان راباندې ګران دی

زړګونه رستمان دي رالوی شوي په زانګو کښې
«زابل» ستا هر زوی، هر قهرمان راباندې ګران دی
روزګار چې پکښې تل په ميړنتون دی د دښمنه وې
پرې ويارم، پرې نازېږمه «روزګان» راباندې ګران دی
«قندهار» ستا د قندو زهر څښلي دي روسانو
«زوړ ښار» دې، زوړ سنګر دی، د ايمان راباندې ګران دی
«هيلمند» د ملي هيلو او ملي پوځ «لښکرګاه» دی
که «ګرشک» دی، که «نيمروز» دی، که «سيستان» راباندې ګران دی
«فراه» کښې د پرديو د فرحت لارې بندېږي
«شينډنډ» چې پکښې روس دی سرګردان راباندې ګران دی
زارېږم د «هرات» له قهرمانو توريالیو
دښمن تري چې ورنکړ امان راباندې ګران دی
چې هر تېری شنډېږي، پکې هر زور اوبه کېږي
وطن د ميړنو افغانستان راباندې ګران دی
الحاد او کمونيزم يې ځپلي ابدي دي
دا خوږ ملک د سپېڅلي مسلمان راباندې ګران دی
چې ټول سنګر سنګر دی او سرخرو يه دی په دينو
وطن د ننګ، غيرت او د ايمان راباندې ګران دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چا ویل اچې وطن وران دی او ورانو به څه خوندوي؟
ویران دې وي، ویران دې وي، ویران را باندې ګران دی
چې ترا و بخته، زوړ او وړه او ځوان یې تول جهاد کړي
دا زملت، دا نسل قهرمان را باندې ګران دی
په نره یې سر دا ځکړ او په نره دښمن وهلی
«شهید»، را باندې ګران دی، «غازي»، ځوان را باندې ګران دی
چې لار کوي د روس په الونکو او ټینکو کښې
دحق د مرد کیو توند باران را باندې ګران دی
دا سره خونړه وږځ یې نور په ستر ګو لیدی نشم
افغان ځکه کومه چې افغان را باندې ګران دی
غافل وم په وصال کښې د خپل ګران اشنا له قدره
د وصل تر خوبونه تریخ هجران را باندې ګران دی
«رفیعه» چې په درد کښې د وطن دې قلم خوځي
د تا هره انشاء او هر بیان را باندې ګران دی

۱۳۶۳/۱۲/۱۹

ترور شعر

د حالاتو په دُرشل کښې مې ښیارانو
نن دا شعر زماني هسې ترور دی. ۱۳۶۴/۵/۱۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوليك

ديو بېل اشنا په نوم

فلك څنګه مهربان شو نه پوهېږم ؟
چې د بېل اشنا له ياده بيا خبرېږم ؟
نوى كين يې نوى مهر كښي دى نغښتى ؟
كه رښتيا يې نن د ناز غېږې ته لوېږم !
ما ويل دواړه به تر مرګه سره مله وو
چې هم بېل يم هم ژوندى يمه شرمېږم
شكر دادى چې د ليك لاره شوه خلاصه
څېل ليكونه رالېږه څېل به درلېږم !
هيوادې يارانو څنګه ؟ حال يې څه وو ؟
له هيڅه نه خبر نه يمه څورېږم !
د ژوندون د سختو لارو په سفر كښې
څه به كېږي ، څه به كېږي ، څه به كېږم ؟
او بنكو ژاړې چې له سترګو راجلا شوې
نما كال د بېلتون وشو لا خندېږم !

۱۳۶۲/۶/۱۹ پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاربيته

په وينو رنګ افغانستان دی
په هر يو کور کښې دي ويرونه
هغه ودان وطن اوس وران دی
دي پرې راغلي توپانونه

* * *

داد غوايه له بغاوته ٠ په وطن جوړې غلبلې شوي
د سرو روسانو له وحشته ٠ بلې په هره خوا لمبې شوي
د کمونيزم په لعنته ٠ ټولې ديرې موادېرې شوي
ورکه د نياو او عدل پته ٠ چې سرې لښکرې راخورې شوي
په وطن کښې چور او تالان دی
ورځې بې سرونه او مالونه
په وينو رنګ افغانستان دی
په هر يو کور کښې دي ويرونه

* * *

سرې خواره پرې راخواره دی ٠ جنت نظير وطن ورانېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هره خوا پلي دي، سپاره دي　　　خرسان په وينو نه مړيږي
وطنداران خواره واره دي　　　هره خوا کـډې يې باريږي
پاتې پراته په تناره دي　　　نـڅـو دي اور دی پرې بليږي

په هـره خواکښې بمبـــاران دی
دي د زنګيـــرو ويــــــو آوازونـــه
په وينو رنګـ افغانسـتان دی
په هر يو کور کښې دي ويــــرونه

* * *

د کور پر ځای يې نصيب ګور شو　　　د کمـونستو په وعدو کښې
هر چا تر خپل وطن سور اور شو　　　وسول د ظلـم په لمبو کښې
وحشت په هـره خواکښې خور شو　　　آرام شو ورك کليو ښارو کښې
له ورانې ځالې پورته شور شو　　　آورو په تنو غلبلو کښي؛

« دا بشر دوست دی؟ دا انســان دی
چې بلوي په مونـــــــږ اورونـــه!»
په وينو رنګـ افغانســتان دی
په هر يو کـور کښې دي ويرونه

* * *

خو پاڅيدلي شاڼليان دي　　　په کاميابـي مو اعتـماد دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې جهادي سنګر ودان دي　　آزاده ونګې موهېواد دی
په غزا بوخت موچې ځوانان دي　　آخر راتلونکې عدل وداد دی
په وینو رنګ موشهیدان دي　　د سرخرویي د زیرې یاد دی
د سبا ستورې مو روښان دي
« رفیع » اېن کړ دې غمونه
په وینو رنګ افغانستان دی
په هر یو کورکښې دي ویرونه

سنبله ۱۳۶۴ هـ، ش

د ننګ تاریخ

ستا په مخ چې را خورې شوې د شهید دوینو پرخې
سرخرویي دې کړه حاصله، ای د لویو غزونو پښې!
کتیبه ده د مېړانې، د شهید په وینو لیک　　ده
ترابده ژوندۍ ساته، داد ننګ د تاریخ کرښې

۱۳۶۶ پېښور منظور عام پرېس

سوې مسرې

په وطن کښې د وحشت لړې خورې شوې
کندو وازې کړلې خولې سرې خورې شوې
پسرلې چې به غاټولو سره ښکولې
هغه د ښتې په سرو وینو باندې سرې شوې
چې درنې وې، چې تودې وې، تالیدلې
هادیرې اوس سرتر پایه هدیرې شوې
چې ښادې چې آبادې ته مولړلې
ځوانیمرګې د عمرو - عمرو اسرې شوې
ځوانان ولاړل د وحشت ترکومې تېرشول
رانه لوټ مو ملې پانګې او پاسرې شوې
اوښکې وړکې شوې د وینو په سیلاب کښې
په سرو وینو باندې سرې سوې مسرې شوې

۱۳۶۶/۸/۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نیل پرغاړه
(بکرنش النیل)

زه د نیل پرغاړه ناست یم !
نیل روان دی !
نیل روان دی!
ورو - ورو اخلي قدمونه!
د هدف په لوري یون دی!
دا روان دی له پرونه
د سبا غېږې ته رسي!

***

زه د نیل پر غاړه ناست یم
چوپې - چوپې یې ښپې دي
خو په تنتو اشاره کښې
راته سپړي ډېر رازونه
کوي تېر حکایتونه
راته یاد کړي تېر وختونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته سپېڅلي تاريخونه

***

زه د نیل پر غاړه ناست یم!

رایادېږي هغه ورځې!

چې د نيل چوپو څپو به

تېرولې د نيل ناوې

او حسینې به نغرلې

دا د نیل غوښتنه نه وه

دا هوس د ها پاچاوُ

چې به نجونې خوښولې، غرقولې

د وحشي شهوت تسکین به یې پرې کولو

***

زه د نيل پر غاړه ناست یم!

څپې چوپې ـ چوپې درومي

اشارو کښې راته وايي؛

"څه شول هغه هوسونه؟

بې جلیه شهوتونه؟

زه شاهد یم!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوی پناه شول
او د نیل حسینې ناوې
بیا په امن او سېدلې
نه چا ماته راوستلې!
نه او بو کښې د و بېدلې! "

***

نه د نیل پر غاړه ناست یم
زمانه وهې څرخونه
راته ښکاري تېر قلمونه؛
د فرعون شاهي تخت دی
ځان ته خدای د خلکو وایي
کړي چپه - چپه حکمونه
په تږلو - په وږلو
د مظلومو انسانانو
نه سرېږي، نه مړېږي!

***

نه د نیل پر غاړه ناست یم!
نیل روان لکه پرون دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

او په یون کښې راته وایي :

« ها فرعون د لته ګوره ؟

ها خدایي مقام یې کوم دی ؟

زما عنیږه کښې زبون دی !

غوږ ځولی ما دی بېرته

دی عبرت د تاریخونو !

* * *

نه د نیل پر غاړه ناست یم

پر زاړه قلم کښې ګورم

مصر یک له شر او شور دی

د زړګونو عالمونو پر مخ -مخ کښې

ښایسته یوسف خرڅیږي

په پیسو او په مالونو

هر یو نیسي یې له لاسه

غواړي دا ښکلی غلام کړي !

د انسان مقام بدنام کړي !

* * *

نه د نیل پر غاړه ناست یم !

(c) ketabton.com: The Digital Library

قلم څرخ خوري را تاوېږي!
ښايسته يوسف ښکارېږي!
غلامي يې شاته کړې
د شاهي په پالنګ ناست دی
او د نياوۍ دور چلېږي!
د انسان سوداوې نښتنه
ورور په ورور باندې نازېږي!

***

نه د نيل پر غاړه ناست يم!
راته کړي حکايتونه،
راته کړي اشارتونه،
د نسل په ژبه وايي:
ډېر زوروکي دي ماليدلي
چې زما پېښو ته لوېدلي
له غروره ډک سرونه
په دې کاڼو دوېدلي؛

***

نه د نيل پر غاړه ناست يم
او د نيل له حاله وايم؛

(c) ketabton.com: The Digital Library

فرعونان تل نسکوریږي
حق باطل باندې بریږي
زور زیاتی نه پاتې کیږي
بې له خدایه! مصنوعي خدایان غرقیږي!

***

نو:
نه د نیل پرغاړه ناست یم
په ډاډ منه لهجه وایم:
چې ای د عصر فرعونانو!
ای وحشي ښکیلاکګرانو!
ای د روس وحشي لښکرو!
ستاسو راغلی هغه وخت دی
چې په لاره د فرعون به روانیږئ!
او د مرګ په رود نیل به ورګډیږئ!
دا به کیږي، دا به کیږي
کرځینه اوګه خوښیږئ!

***

نه د نیل پرغاړه ناست یم!

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه د نيل په ژبه وايم:

د افغان اولس د قهر رود نيل بر

غرقوي د تېزارې فرعون لښکرې

دا آزاد وطن به بېرته آزاد بېږي

د افغان مؤمن اولس به

خپلې خوښې ته رسېږي

د هدف رڼه منزل ته

به سمېږي هسکه غاړه!

زه د نيل پر غاړه ناست يم

نيل روان دی

نيل روان دی

ورو ـ ورو اخلي قدمونه!

۱۳۶۵/۹/۹

۱۹۸۶/۱۱/۳۰

مصر، قاهره

د راډيو تلويزيون ودانۍ

د نيل پر غاړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وحشت غېږ

سرې - سرې اوښکې چې تويېږي مې گرېوان ته
څه به وځښي د مينې گلستان ته؟
نه يوازې گل په سوي ، بلبل په سوي شو
يوه چاره په کار ده دې سوي خزان ته
د وحشت په خوره غېږه کښې شلم پروت دی
حيرانېږم د شلم قرن انسان ته
ميته نشته ، مينې سرې دي په سرو وينو
ته لا اوس هم انسان وايې دې حيوان ته؟
يو ويښتمې پيړۍ ته چې را برېږي
څوك به پاتې وي چې ويې غواړي ځان ته؟

۱۳۶۲/۸/۸

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د چرینکو د مړ کېدو په ارتباط څو قطعې:

خرس مړ کې

خرس مړ کې ده په روسیه کښې لګېدلې
لوی خرسان یې سر په سر مړې کال په کال مړې
عجیبه ده توله زړه چاودې څې له تخته
د افغان د ارادې په پاخه ډال مړې

۱۳۶۳/۱۲/۲۰

د اقتدار جنګ

اورو : «یو» کله یې «بل» مشر مردار دی
چې ګوښه شي ورپسې یې د مرګ وار دی
کودتا د کمونیزم هم اسرار وي
په مسکو کښې روان جنګ د اقتدار دی

۱۳۶۳/۱۲/۲۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

زوړيين

چرنينکو ؤ اندروپف ګور ته لېږلي
اقتدار د کي جي، بي بې ؤ رېتهلی
خو زوړيين يې لکه مړه رانسکور کړې
ګربه چف لکه ګربه ؤ ورته غلی

۱۳۶۳/۱۲/۲۱

***

برېژنف يې چې مردار شو کار يې زار شو
اندروپف يې له يو پف سره ګوزار شو
چرنينکو که هر څو وچړېده وخت تېر ؤ
ګربه چوف يو چوپ پړې وکړ په قرار شو

۱۳۶۳/۱۲/۲۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

امتحان

که هرڅو مې د افغان قصه اوږده شوه
د ښنه! ستا هم هغه شان قصه اوږده شوه

پروا دار مې نه د مال او نه د سر یم
او س چې ماته د تاوان قصه اوږده شوه

توجه! کېږ ته مې دامن بېرېږ باسه
چې پر ما د سره توپان قصه اوږده شوه

ځکه وینې مې له اوښکو سره درومي
د بمونو د باران قصه اوږده شوه

د بېزو نو یه! د سره شحر په لوري
غرق خون دې شو کاروان قصه اوږده شوه

د روسي ښکیلاک قصر مې هم کړه ختمه
که زما د امتحان قصه اوږده شوه

د خوابه اشنا وصال به مې لا خوږ وي
که هرڅو مې د هجران قصه اوږده شوه

اوریې پوزې کړه د عصر په دیوانو
د رفیع که د دیوان قصه اوږده شوه

۱۳۶۴/۱۲/۱۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خوشال بابا په لیکه:

دخوشال بابا په مزار

که ته نه وای دې خړ غره ته به راتلل څوك
په حضور به دې داسې ژړېدل څوك

ستا کشش، ستا جذبه، ستا مقناطیس دی
ګڼه زه څوك، دې لوړ ځای ته رسېدل څوك؟

هغه درد چې تا درلود ما سره هم شته
ښکېلاك یو دی، ګڼه روس څوك دی، مغل څوك؟

بیا نا اهله خپل له بله سره مل شو
ګڼه مېنه د افغان څوك وه اوېل څوك؟

د نفاق درد چې تا لید لا دوا نه دی
ځکه زه څوك یم او ځان پالې کېدل څوك؟

ته ترې لاړې جانکوږې، زه اکوږې ته
که بخت بد نه وي نو موږ څوك وو او تلل څوك؟

ستا له لاسه اوس زما لاس ته رسېږي
په دې شان دې کړي د ننګ توره تړل څوك

تاپخپله اجازه رفیع تر ورکـــړه
ګڼه نه څوک، دې مقام تراختل څوک؟

۱۳٦۳/۱/۲۱

مقابـــله

په نړه، پر غیرت، پر سپین میدان مقابله ده
روانه په وطن کښې دافغان مقابلـــه ده
یو لور تر دي تانکونه، الوتکې او بمونه
بل خوا دارادې او دایمـان مقابـــله ده

۱۳٦۱/۷/۱۸

ټپي غاټول

په وطن کښې اوس - اوس هم لاله غوړېږي
خو له لاسه د وحشت ژر ټپي کېږي
لا یې داغ د سوي زړه سنو دلی نه وي
چې په غېږه د بیدیا کښې ورشېږي

۱۳٦۳/۱۲/۲۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بلخ د نامتو قوماندان
ذبیح الله په شهادت

د دین د پاره ، د حق په لوري
د وطن لار کښې لاړې فدا شوې
ستا قرباني کړه الله قبوله
ذبیح الله وې ، ذبیح الله شوې

۱۳۶۳/۱۱/۱۲

پېښور

فردوس

چې محروم نشم محشر کښې له فردوسه
ځان ساتمه پېښور کښې له فردوسه*
شیخ به ناست وي انتظار به د قیامت کا
شهید حظ مومي سنګر کښې له فردوسه

۱۳۶۳/۱۰/۱۸

---

* فردوس په پېښور کښې د یوې سینما نوم دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خوشال بابا په ليکه :

منظوم ليك

ياره څه به درته کښمه ، په څه باب کښم ؟
نه به تا وته د هجر کوم عذاب کښم ؟
د «هجرت» او د «هجران» غمو بيتاب کړم
نو به څنګه دا بيان په آب وتاب کښم ؟
د دوستانو دښمني درته بيان کړم ؟
که دوستي د دښمنانو په کتاب کښم ؟
له هر لوري مې زړه خوږېږي حال مې خراب دی
درته څه به د دې خپل خاطر خراب کښم ؟
نه وُم پوه نه به هيواد ، نه هېواد وال وي
«چې به دا د غم بيتونه په پنجاب کښم»؟

پنجاب ، د ريل سيون

۱۳۶۶/۸/۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سلطان محمود غزنوي د مزار د ورانولو په وړ کښې؛

لوی فاتح

هاغه لوی محمود چې مات یې سومنات* کړ
د منات، لات او عزی** ورور دی یې میرات کړ
کمونستو د هندوانو خوښېدنلو ته
د هغه فاتح ګنبد په بمو مات کړ

۱۳٦۳/۱۲/۲۱

د روند غم

یو تلویبنت کلونه د ړوندون را پاندې تېر شول
نو ول په غمو تېر شول، ورځ په ورځ غمونه ډېر شول
سور وحشت د روس چې په وطن کښې زمونږ پلی شو
دا داسې د روند غم وچې پرې تېر غمونه هېر شول

۱۳٦٤/۹/۳۰

---

* سومنات د هند د مشهور بت نوم دی.

* لات، منات او عزی د جاهلیت په دوره کښې په کعبه شریفه کښې ایښودل شوي مشهور بُتان دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دښمن

په خوله یې سوله ده، په زړه کښې یې د سر دښمن دی
د باطل مرسته کښې، د حق د حق سنګر دښمن دی

بشر بشر وایي جهان یې ټول له شره پاک دی
بشر یې سره کړی رښتیا چې د بشر دښمن دی

مخ ترې تندر راولې دا د ښکلا لوټماران
هغوی چې غواړي سوړ سحر د ګلشن دښمن دي

د کمونیزم د رژیم، رژیم دی وینې خوړل
دا رژیم وژني انسانیت تر سراسر دښمن دی

که کمونیزم ګوري ورشي د خیبر نه هاخوا
هم د حیوان، هم د نبات، د سم او غړ دښمن دی

۱۳۶۲/۱۱/۲۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

په شینډنډ کښې د روسي الوتکو
دیوځایي سوځولو د عملیاتو یاد

○

تول وطن مې يې شو دياره کړ په چين
بيا يې تخم پکې وکاره د مين
ما يې هم مېلېک لکه ميږې قرباني کړې
ګوندې خه يې شي ادا د دوستۍ دين

۱۳۶۴/۲/۳۰

پښين

پر ليبيا تېرى

ظلم دى يو، وحشت دى يو او بمباري يوه ده
که په پولينډ، په فلسطين، يا په لبنان کېږي
ښکېلاک: سور، تور، بشر دښمن او بشر دوست نه لري
تېرى تېرى دى په ليبيا، که په افغان کېږي

۶۵/۱/۲۷

پنجاب

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مينې بقاء

دا دنيا ټوله زما شي ، په دنيا کښې چې تا وينم
له دنيا مې چې ته ځيل شې ، بيا نو څله دنيا وينم

څه عجبه زمانه شوه ، ټول کارونه په بل پړ شول
له پردي هم ستم وينم ، له آشنا هم جفا وينم

لا قيام د قيامت نه دی ؟ چې نفسي نفسي نفسي شوه
دي چاغ شوي يې نفسونه که امي که ملا وينم

زړه پريشانه پريشانی کړي ، ستا په مينه يې راټول کړم
ځان له مانه چې ټول نه کړي ، ټوليده مې د سا وينم

لاس مې پريږده د زړه سره ، ستا د زړه د سزد پاسه
چې دې زړه هره درزا کښې ، نه د مينې بقاء وينم

جمعيت که رانه ټول دی ، ټول په يوه سيلی خواره شي
رفيع ځکه په دې ټول کښې ځان بې ياره تنها وينم

۱۳۶۲/۹/۲۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو هدف

چې د باران یوه رڼه اوښکه یې تر خولې نه وشي
په سمندر کښې مرغلره شي صدف د پاره
ټوټې - ټوټې زړه به را ټول کړم که را ټول شي یو ځل
دغه بې نظمه تنظیمونو یو هدف د پاره

۱۳٦۳/۹/۲۸

د روس ښځې

د افغان د یورانیمو د زړه دوک ؤ
چې راپورته شو په کیف کښې له ښځې نه
دا زړه ئې کله هضمیږي، ښکاري داسې
چې روسیه به کاندي ورکه له زړه نه

۱۳٦۵/۲/۱۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوې سا

زما نارام زړګي له ډېرو اندېښنو ویده شي
لکه ماشوم چې بې له موره په سلګو ویده شي
د وطن خاورې ستا ګردونه مې راغځه دسترګو
لېچون به څنګه بې له دې پستو رنځو ویده شي
د آرزوګانو په مقتل کښې به خوب څروي آشنا
په دې بستر چې وغزیږي په عمر وویده شي
رقیبه عزم یې یوه نوې غوندې سا اخلي
ستړی که هرڅو په دریغو دریغ خوب ویده شي
د خیال دنیا یې د عمرو عمرو رنګونه اخلي
چې د غزل په رنګین تال کښې په جونګو ویده شي

۱۳۶۲/۱۲/۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه قصه

زما د زړه قصه د زړه پرغوږ او واوره آشنا
د سرغوږونو کله کله سرسري اوريږي
ما معنوي ماته ورکړې خپل مادي دښمن ته
خلک به محض د ميدان لرې برې اوري

۱۳۶۳/۷/۱۶

د زړه کور

زړه مې ورو کی دی خو دومره لوی دی
د هر مظلوم غم ځايېدی شي پکې
هر يو ظالم ته د نفرت مېنه ده
هر يو جابر تلعين کېدی شي پکې

کوټه: ۱۳۶۴/۶/۷

د بهار په لوري

د زړګي ستنې مې کړې شولې د یار په لوري
د یار په لوري د اشنا ځوندې د یار په لوري
د ننګ او ننګ ولتن وینسته هومره نړۍ د آشنا
خپل قدمونه چستوه د افتخار په لــــــــوري
د حق قصه راته اوبده شوه د منصور تردره
ځکه بې داره ور روان یمــه د دار په لوري
نه باوري یم چې سیلۍ به مدام نه لګیږي
د اخزانونه به مې دروړي د بــهار په لوري

۱۳۶۲/۱۰/۲۲

یوه لنډۍ

پسرلی بیا پر وطن راغی
ګلان راځي خو شهیدان خاورو ته ځینه

۱۳۶۲/۱۲/۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

اصلي رنګ

کمونیزم لفاظي ده، فریبکاري ده
خو زموږ ملک کښې ښکاره په اصلي رنګ شو
یورش وکاندې په خلکو اعلان مارشل کا
جومات «رنګ» کړي په راډیو کښې وايي «رنګ» شو

۱۳۶۳/۳/۲۵

دار

څنګه ښه بېلتون دی تر وصلت لا خو بلت لري
هر څر ته چې دید کړمه دیدار شي د آشنا
زه هغه منصوریم دخدای نصر مې ملګری دی
دار ته چې مې بوزې راته دار شي د آشنا

۱۳۶۴/۷/۲۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

د افغان فخر

د افغان فخر په هغو ننګيالو دی
چې نه دار لري له بند او نه له داره
داسې فخر د افغان له پاره عار دی
مفتخرچې وي د روس له افتخاره

۱۰/ ۳/ ۱۳۶۵

نوبهار، د موټر یون

○

یار مې مار شو له ښاماره سره مل شو
له بې سره استعماره سره مل شو
افغان څرنګه شي فخر پرې کولی
چې د روس له استعماره سره مل شو

۱۰/۳/۱۳۶۵

اکوړه، د موټر یون

فاصله

پرون خر به ؤ هغه کته بدله
او نن خره بدلیږي کته یې یوه ده
نو د ښکېلاک په سره ښکېلاک دی بدل شوی
د پرون او د نن دغه فاصله ده

۱۳۶۵/۳/۱۰

خیرآباد، د موټر یون

ولایت

پرون وړوړ ؤ د ببرک خوښ یې نه دی
هی توبه د سیاست له اخوته
چې الهام ورته رادرومي له مسکوه
اوس اګاه شوم د ولي له ولایته

۱۳۶۵/۳/۱۰

اټک، د موټر یون

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

رشته

چې شپېته کاله پښوا یې سرې جامې وې
ما ویل دا یې نښانه د قربانۍ ده
خو چې نن د روس په سره بیرغ نازیږي
ښکاري دا سې چې رشته یې پښوانۍ ده

۱۳۶۵/۳/۱۰
اټک

د روس بار

مفتخر چې د روسانو په دوستۍ وي
کله ودروي یو او کله بل خر
څو دا خره وي د روس بار زمکې ترنږي
نجیب راولي اولري کا، کارمل خر

۱۳۶۵/۳/۱۰

اټک : د موټریون

(c) ketabton.com: The Digital Library

ابدي مينه

مسخره مې کړلې نورې يـــــارانې
چې مې وويې ستا دمينې تـــــرانې
ابدي مې کړه وطنه د ستا مينـــــــــه
زما غزنشي وژلې زمـــــانې

۱۳۶۴/۳/۲۳

کوټه

هېـواده!

که ګـرانه ګـرانه ! ګرانه هيـواده
فارغ مې مه کړې دا ستا له يـاده
يم راوتـــلی ددې له پـاره
چې دې آزاد کـړم له اســتبداده

۱۳۶۵/۳/۱۶

پنجاب، ګجرات، دريل يـون

(c) ketabton.com: The Digital Library

مرام

په ځای کښې کښېناستل او یو لحظه غافلېدل
لوی جرم یې ګڼې چې څوک قیام لري په مخ کښې
په دار باندې زنګل لکه په ټال باندې زنګل دي
هغوی ته چې هدف لري، مرام لري په مخ کښې

۱۳۶۴/۴/۶

د سپېدو خنجر

ظاهري زخم مې نشته خو په زړه مې وینې ډنډ دي
نه پوهېږم څه راپېښ شول داد سترګو په ټکر کښې
په سحر کښې نه ښکارېږي، په غرمه کښې یې نه وینم
چې لېدلی مې کوم نور دی، د سپېدو په سپین خنجر کښې

۱۳۶۴/۱۱/۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

لفظي بشر دوستان

چې کوړونه ورانوي د کارګرانو
چې کښتونه سوځوي د بزګرانو
چې مالونه لوټوي د زیار کښانو
چې سرونه غوڅوي د ماشومانو
چې وژل کاندي، د ښځو بوډاګانو
چې کړي قتل د مظلومو افغانانو

د غه کار دی د لفظي بشر دوستانو
تف لعنت په کمونیزم، په روسانو

حرارتونه

له مونګان «ورځي څرخوي پرې خپل غرځونه
راکوي «بم، ورانوي مو پرې کوړونه
دا دوستي ده؟ دا وروري؟ برابري ده؟
چې بدلیږي پر دې راز حرارتونه

۱۳۵۸/۲/۲۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتون پښتونوالی

چې مین په ملي والۍ، په ملي ځواک دی
چې دښمن د هر بشکلاک، د هر زبیناک دی
که هر څو تړې لرې ځي بیا را غبرګیږي
د اولس غوښ خلاصوي د اسې پښتواک دی

۱۳۶۵/۲/۲۸

آسیا

په افغان او په لبنان کښې کربلا ده
په ایران عراق نن له لوبلا ده
د انسان د ککړو داني دل کیږي
آسیا ځکه سرګردانه ده، آسیا ده

۱۳۶۵/۱۱/۲۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

قدمونه

ناشنا لوري ته راغلم د آشـــنا په قدمونو
پلونه مې بيا کېښول د بابا په قـــــــدمونو
يوسف پاچا د حُسن دی د ناز په نيلي سپور دی
په مخ کښې يې ښکاريږي زليخا په قدمونو
کنډول د گدايي يې په لاس کې شري خودي خوښ دی
مجنون ښکاريږي چې پروت دی د ليلا په قدمونو
تازه يې قرباني د امامانو کړه دنيا کښې
روان افغانستان د کــــربلا په قدمونو

۱۳۶۳/۹/۱۶

ائتلاف

يو هدف ته مو وحدت او اتحاد شــــو
اتحاد د اختــلاف په لوري درومي
هې افسوس دی طلايي وخت مو تلف شو
ائتلاف اوس د اتــلاف په لوري درومي

۱۳۶۵/۴/۵

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library